

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 361

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

61ο έτος

5 Οκτωβρίου 2018

Περιεχόμενα

I Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Επιτροπή των Περιφερειών

129η σύνοδος ολομέλειας της ΕτΠ, 16.5.2018 - 17.5.2018

2018/C 361/01	Ψήφισμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ο αντίκτυπος της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις τοπικές και περιφερειακές αρχές της ΕΕ»	1
2018/C 361/02	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενδιάμεση αξιολόγηση της δασικής στρατηγικής της ΕΕ»	5
2018/C 361/03	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) μετά το 2020 — Επενδύσεις στις παράκτιες κοινότητες της Ευρώπης»	9
2018/C 361/04	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενίσχυση της καινοτομίας στις περιφέρειες της Ευρώπης: Στρατηγικές για μια ανθεκτική, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη»	15
2018/C 361/05	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ισχυροποίηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτισμού»	19
2018/C 361/06	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η πολιτιστική κληρονομιά ως στρατηγικός πόρος για πιο συνεκτικές και βιώσιμες περιφέρειες στην ΕΕ»	31

III Προπαρασκευαστικές πράξεις

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

129η σύνοδος ολομέλειας της ΕτΠ, 16.5.2018 - 17.5.2018

2018/C 361/07	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Επανεξέταση του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ»	37
---------------	---	----

EL

2018/C 361/08	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης»	46
2018/C 361/09	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου»	72

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

129η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΠ, 16.5.2018 - 17.5.2018

Ψήφισμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ο αντίκτυπος της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις τοπικές και περιφερειακές αρχές της ΕΕ»

(2018/C 361/01)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕΤΠ),

— έχοντας υπόψη την Κοινή έκθεση των διαπραγματευτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου της 8ης Δεκεμβρίου 2017 σχετικά με την πρόοδο κατά την 1η φάση των διαπραγματεύσεων δυνάμει του Αρθρου 50 ΣΕΕ για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, και το σχέδιο της συμφωνίας αποχώρησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 28ης Φεβρουαρίου 2018·

— έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (Άρθρο 50) της 23ης Μαρτίου 2018 για τη συνολική κατανόηση του πλαισίου της μελλοντικής σχέσης μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου·

— έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Μαρτίου 2018 σχετικά με το πλαίσιο της μελλοντικής σχέσης ΕΕ-ΗΒ·

1. επικροτεί το γεγονός ότι, με την έγκριση των όρων της μεταβατικής περιόδου, δεν θα υφίσταται διακριτική μεταχείριση μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών που αφίχθησαν στο Ηνωμένο Βασίλειο και των πολιτών του Ηνωμένου Βασιλείου που αφίχθησαν στην ΕΕ-27 μέχρι το τέλος της μεταβατικής περιόδου. Επιδοκιμάζει το γεγονός ότι, δυνάμει της συμφωνίας αποχώρησης, τα δικαιώματα των πολιτών του Ηνωμένου Βασιλείου που θα παραμείνουν στην ΕΕ και των Ευρωπαίων πολιτών που θα παραμείνουν στο Ηνωμένο Βασίλειο προστατεύονται διά βίου και ζητεί εγγυήσεις ότι οι μελλοντικές αλλαγές πολιτικής στα κράτη μέλη της ΕΕ ή στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν θα θέσουν τα δικαιώματα αυτά σε κίνδυνο. Μεταξύ των εν λόγω δικαιωμάτων περιλαμβάνεται το δικαίωμα στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και η αμοιβαία αναγνώριση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης·

2. χαιρετίζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί σχετικά με τα ζητήματα προς συζήτηση στο μελλοντικό πλαίσιο της σχέσης μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου και προτρέπει τα διαπραγματεύσιμα μέρη να αποσαφηνίσουν τα κυριότερα στοιχεία τα οποία θα αποτελέσουν τη βάση της συνεργασίας (όπως τη δομή, τη διακυβέρνηση, το πεδίο εφαρμογής και τους μηχανισμούς για την επίλυση διαφορών, την επιβολή και τη συμμετοχή) το συντομότερο δυνατόν, προκειμένου να δοθούν κατευθυντήριες γραμμές στις τοπικές και περιφερειακές αρχές και να τους παρασχεθεί βεβαιότητα·

3. τονίζει τη σημασία της κανονιστικής ευθυγράμμισης μεταξύ της Ιρλανδίας και της Βόρειας Ιρλανδίας και κατά συνέπεια της ΕΕ, της λεγόμενης «επικουρικής ρήτρας» (backstop clause). Υπενθυμίζει ότι χρειάζεται να βρεθεί μια ιδανική, λειτουργική και νομικά εφικτή λύση για τα σύνορα μεταξύ της Βόρειας Ιρλανδίας και της Ιρλανδίας και ελπίζει ότι θα σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος ενόψει της συνόδου κορυφής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τον Ιούνιο·

4. παρατηρεί ότι η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου θα έχει αναπόφευκτα επιπτώσεις και ότι, ανάλογα με τη συμφωνία που θα συναφθεί μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου, η νέα σχέση θα μπορούσε να καταστήσει την ανταλλαγή αγαθών και υπηρεσιών και την κυκλοφορία ατόμων και κεφαλαίων δυσκολότερη από ό,τι εντός της τελωνειακής ένωσης και της ενιαίας αγοράς στις οποίες ανήκει επί του παρόντος το Ηνωμένο Βασίλειο. Ζητεί, συνεπώς, την επίδειξη ρεαλισμού προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν αρνητικές συνέπειες για αμφότερες τις πλευρές και να γίνει σεβαστή η ακεραιότητα της τελωνειακής ένωσης και της ενιαίας αγοράς·

5. επισημαίνει ωστόσο ότι, παρά το εύρος των δυνητικών επιλογών όσον αφορά τη μελλοντική σχέση του Ηνωμένου Βασιλείου με την ΕΕ, δεν δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στη μορφή αυτής της μελλοντικής σχέσης στο επίπεδο των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Υπογραμμίζει ότι πολλά σημαντικά ζητήματα απαιτούν τοπική και περιφερειακή δράση και κατά συνέπεια απαιτείται συνεχής συνεργασία με ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε επίπεδο τοπικών και περιφερειακών αρχών·
6. υπενθυμίζει ότι, από την ημέρα του δημοψηφίσματος, η ΕτΠ παρέχει πλατφόρμα συνεχούς διαλόγου με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου, ενώ διεξάγει διαβουλεύσεις και εμπειριστατωμένες αξιολογήσεις του αντίκτυπου της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου στο υποεθνικό επίπεδο· σύμφωνα με αυτές, ο οικονομικός και κοινωνικός αντίκτυπος της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ θα είναι πιθανότατα ασύμμετρος όχι μόνο μεταξύ των διαφόρων τομέων της οικονομίας, αλλά και μεταξύ περιφερειών και χωρών, καθώς ένας ορισμένος αριθμός περιφερειών και κρατών μελών είναι περισσότερο εκτεθειμένος λόγω της φύσης και της κλίμακας των εμπορικών του δεσμών με το Ηνωμένο Βασίλειο·
7. επισημαίνει ότι οι εργασίες ανάλυσης της ΕΕ καταδεικνύουν ότι η πλειονότητα των περιφερειών δεν έχει καταφέρει μέχρι στιγμής να αξιολογήσει σωστά τον πιθανό αντίκτυπο της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου, ιδίως λόγω της αβεβαιότητας που χαρακτηρίζει τις διαπραγματεύσεις και τη μελλοντική σχέση. Παρατηρεί ότι η απουσία δεδομένων για τον αντίκτυπο της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου θα περιορίσει αναπόφευκτα τη δυνατότητα αποτελεσματικής προετοιμασίας και λήψης μέτρων μετριασμού·
8. φρονεί ότι, λόγω της αβεβαιότητας που συνοδεύει την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις επιμέρους επιπτώσεις της, όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης τόσο στο Ηνωμένο Βασίλειο όσο και στην ΕΕ-27 πρέπει να συνεχίσουν να προετοιμάζονται για όλα τα δυνητικά αποτελέσματα, όπως επισημάνθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να προετοιμαστούν για όλα τα ενδεχόμενα σενάρια. Τονίζει τη σημασία της διατήρησης υψηλού επιπέδου διαφάνειας σε όλες τις φάσεις της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, ως απαραίτητη προϋπόθεση για να παρασχεθεί στις τοπικές και περιφερειακές αρχές η δυνατότητα να αντιμετωπίσουν κάθε πιθανή έκβαση·
9. ζητεί να καταβληθούν πρόσθετες προσπάθειες για την ενημέρωση της κοινωνίας σχετικά με τις αλλαγές που θα επέλθουν στις μελλοντικές σχέσεις. Ειδικότερα, επισημαίνει ότι η ευαισθητοποίηση και η ανταλλαγή πληροφοριών θα βοηθήσει τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ, να προετοιμαστούν καλύτερα ενόψει των διαρθρωτικών και οικονομικών προσαρμογών και καλεί τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να αναπτύξουν ειδικές στρατηγικές κατάλληλα προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους για τον μετριασμό του αντίκτυπου της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου, όπου αυτό χρειάζεται και δικαιολογείται·
10. καλεί τα κράτη μέλη και τα όργανα της ΕΕ να εξασφαλίσουν ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές δεν θα αφεθούν να αντιμετωπίσουν μόνες τους αυτές τις προκλήσεις, καθώς και ότι οι εν λόγω προκλήσεις θα μετριαστούν στο μέτρο του δυνατού με τη βοήθεια μιας εποικοδομητικής μελλοντικής σχέσης. Στο πλαίσιο αυτό εκφράζει τη βαθιά της ανησυχία σχετικά με τις πρόσφατες προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το ΠΔΠ και επαναβεβαιώνει την πεποίθησή της ότι μια ισχυρή πολιτική συνοχής, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης προγραμμάτων ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας όπως το Interreg, είναι ζωτικής σημασίας για να αντιμετωπίσουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές της ΕΕ τις επιπτώσεις της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου· υπογραμμίζει επίσης ότι και άλλες πολιτικές της ΕΕ, όπως η κοινή γεωργική πολιτική και η κοινή αλιευτική πολιτική, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τον μετριασμό του αρνητικού αυτού αντίκτυπου, ο οποίος θα πρέπει να συνεκτιμηθεί κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη μελλοντική χρηματοδότηση των εν λόγω πολιτικών. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αξιολογήσει πριν από τις 29 Μαρτίου 2019 την πιθανή ανάγκη δημιουργίας ενός ταμείου σταθεροποίησης για τις περιφέρειες που πλήττονται περισσότερο από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ·
11. επισημαίνει ότι ενδέχεται επίσης να χρειαστεί επαρκής ευελιξία ως προς τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων ώστε να δοθεί στις τοπικές και περιφερειακές αρχές δυνατότητα αντιμετώπισης συγκεκριμένων κρίσιμων καταστάσεων·
12. υπενθυμίζει ότι αν και το Ηνωμένο Βασίλειο ως τρίτη χώρα δεν θα μπορεί να συμμετέχει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ, ο καλύτερος τρόπος μετριασμού του αντίκτυπου της αποχώρησής του από την ΕΕ είναι η σύναψη μιας φιλόδοξης συμφωνίας που θα θεσπίζει μια πραγματική εταιρική σχέση μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου και θα συμπεριλαμβάνει, τις εμπορικές και τις οικονομικές σχέσεις· τονίζει ότι ακόμη και αν μια τέτοια συμφωνία δεν μπορέσει να ολοκληρωθεί και να συναφθεί πριν από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, θα πρέπει ωστόσο να καταβληθούν προσπάθειες για τη διευκόλυνση της ταχείας σύναψής της· τονίζει επίσης την ανάγκη πρόβλεψης ειδικών συμφωνιών για την εξωτερική πολιτική και την άμυνα, με στόχο τη διατήρηση δεσμών μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της ΕΕ, παράλληλα με την ανταλλαγή πληροφοριών·
13. προτρέπει την Ευρωπαϊκή Ένωση να θέσει ως προτεραιότητα τη συνδεσιμότητα μεταξύ ανθρώπων και αγαθών, αφενός ανάμεσα στις περιφέρειες της ΕΕ και, αφετέρου, ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο. Προβάλλει ιδιαίτερα τον καθοριστικό ρόλο των λιμένων, των αερολιμένων, καθώς και των οδικών και των σιδηροδρομικών δικτύων, προκειμένου να διασφαλιστεί αυτή η συνδεσιμότητα και προσβλέπει στην επανεστίαση των σχετικών πολιτικών και των επενδύσεων υπό αυτό το πρίσμα·

14. υπενθυμίζει την ανάγκη να διατηρήσει το Ηνωμένο Βασίλειο την προστασία των ευρωπαϊκών προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης και των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων, καθώς και την αναγνώριση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας σε θέματα υγειονομικών, φυτοϋγειονομικών και περιβαλλοντικών προτύπων, ώστε να αποφευχθεί η επιβολή νέων ελέγχων στις εξαγωγές, πράγμα το οποίο θα παρεμπόδιζε την αποστολή εμπορευμάτων προς τη συγκεκριμένη χώρα·

15. επικροτεί την προσωρινή συμφωνία για μεταβατική περίοδο που ορίζεται στο τέταρτο Μέρος του σχεδίου της συμφωνίας αποχώρησης, κατά τη διάρκεια της οποίας το ενωσιακό δίκαιο θα εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο, πράγμα που παρέχει μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου και περισσότερο χρόνο για τη διαπραγματεύση της συμφωνίας σχετικά με τη μελλοντική σχέση μεταξύ της ΕΕ-27 και του Ηνωμένου Βασιλείου·

16. υπενθυμίζει ότι είναι προς το συμφέρον των τοπικών και περιφερειακών αρχών της ΕΕ-27 να επιτραπεί στο Ηνωμένο Βασίλειο να συμμετέχει ως τρίτη χώρα σε ορισμένα ενωσιακά προγράμματα, εφόσον καταβάλλει τη δέουσα οικονομική συνεισφορά, ιδίως στους τομείς της εκπαίδευσης, του πολιτισμού, της έρευνας και της καινοτομίας, καθώς και στους αρμόδιους οργανισμούς, και να διατηρεί μια στενή σχέση όσον αφορά την ασφάλεια και τη διαχείριση των συνόρων και της μετανάστευσης·

17. επικροτεί τις τέσσερις βασικές αρχές του σχεδίου της συμφωνίας αποχώρησης, ήτοι την εξασφάλιση της προστασίας των υφιστάμενων δικαιωμάτων των πολιτών, του σεβασμού των δημοσιονομικών δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί από την ΕΕ-28, της διατήρησης της συνεργασίας Βορρά-Νότου στη νήσο της Ιρλανδίας και της αποφυγής δυσπροπέλαστων συνόρων μεταξύ Βόρειας Ιρλανδίας και Ιρλανδίας·

18. θεωρεί ζωτικής σημασίας η μελλοντική συμφωνία εταιρικής σχέσης να περιλαμβάνει διατάξεις για την κυκλοφορία των φυσικών προσώπων με βάση την πλήρη αμοιβαιότητα και τη μη διακριτική μεταχείριση μεταξύ κρατών μελών, πέρα από κάθε μεταβατική περίοδο. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η μελλοντική κινητικότητα, η συμφωνία εταιρικής σχέσης πρέπει να διασφαλίζει την αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών και των ακαδημαϊκών τυπικών προσόντων·

19. τονίζει ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι δεν θα δημιουργηθούν δυσπροπέλαστα σύνορα στη νήσο της Ιρλανδίας και δεν θα τεθεί σε κίνδυνο η Συμφωνία της Μεγάλης Παρασκευής· καλεί, συνεπώς, το Ηνωμένο Βασίλειο και την ΕΕ να συνεχίσουν να αναζητούν λύσεις για τη συνέχιση της κυκλοφορίας αγαθών, ατόμων και υπηρεσιών μεταξύ των επικρατειών τους, χωρίς αρνητικό αντίκτυπο στην ακεραιότητα της ευρωπαϊκής Τελωνειακής Ένωσης και της εσωτερικής αγοράς ή στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ιρλανδίας δυνάμει του δικαίου της ΕΕ, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της ΕΕ και των μελών της οικογένειάς τους, ανεξαρτήτως εθνικότητας. υπογραμμίζει την ανάγκη διατήρησης των ενωσιακών προγραμμάτων PEACE και Interreg με το Ηνωμένο Βασίλειο ως εταίρο·

20. επαναλαμβάνει την ελπίδα που έχει ήδη εκφράσει προγενέστερα προκειμένου η περιφέρεια της Ανδαλουσίας, και ειδικότερα οι χιλιάδες εργαζομένων των επτά δήμων της περιοχής Campo de Gibraltar, που εισέρχονται καθημερινά στο Γιβραλτάρ για να εργαστούν, να μην ζημιωθούν από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, λόγω της αυξημένης κοινωνικής και οικονομικής αλληλεξάρτησης που υφίσταται στη συγκεκριμένη περιοχή και, ειδικότερα, στη γειτονική πόλη La Línea de la Concepción·

21. υπενθυμίζει ότι οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσιάζουν διαρθρωτικά μειονεκτήματα, που αναγνωρίζονται στο άρθρο 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ. Η τεράστια εξάρτηση ορισμένων εκ των περιφερειών αυτών από τη βρετανική οικονομία απαιτεί την υιοθέτηση ειδικών μέτρων προστασίας της ΕΕ, ώστε να αντισταθμιστεί τυχόν αρνητική επίπτωση στις ευαίσθητες οικονομίες των περιοχών αυτών·

22. καλεί τα συμβαλλόμενα μέρη να προβλέψουν ρητά ότι τα κοινά όργανα που αναφέρονται στο σχέδιο της συμφωνίας αποχώρησης θα συνεκτιμήσουν την εδαφική διάσταση και τονίζει ότι θα αναζητήσει μια ενδεδειγμένη δομή, όπως μια κοινή επιτροπή που θα μπορούσε να συσταθεί κατά το πρότυπο άλλων παρόμοιων οργάνων που έχει συγκροτήσει η ΕΤΠ με κράτη που δεν είναι μέλη της ΕΕ, για τη συνέχιση της δικής της συνεργασίας με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου και πέραν αυτής·

23. μετά το 2020, κρίνει σκόπιμο να θεσπιστούν κατάλληλες ρυθμίσεις για τη διευκόλυνση της συνεργασίας των τοπικών και περιφερειακών αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου με τους ομολόγους τους της ΕΕ μέσω της συμμετοχής τους σε προγράμματα συνεργασίας της ΕΕ κατά το ίδιο πρότυπο που εφαρμόζουν σήμερα χώρες, όπως π.χ. η Νορβηγία ή η Ισλανδία, καθώς και μέσω μακροπεριφερειακών στρατηγικών, αλλά και στο πλαίσιο τόσο του προγράμματος Interreg όσο και των ΕΟΕΣ·

24. υπενθυμίζει εν προκειμένω ότι, παρότι η ΕΤΠ δεν διαθέτει επίσημο ρόλο στις διαπραγματεύσεις, ορισμένα μέλη της και οι αρχές που εκπροσωπούν θα έχουν την ευκαιρία υιοθέτησης επίσημων θέσεων σύμφωνα με τον ρόλο που διαδραματίζουν στα εμπέδους εθνικά νομικά πλαίσια· ως εκ τούτου, ζητεί οι επικείμενες διαπραγματεύσεις για τη μελλοντική συμφωνία εταιρικής σχέσης να διεξαχθούν κατά τρόπο διαφανή και συμμετοχικό ώστε οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να είναι σε θέση να εκφράσουν τις απόψεις τους και να αντιδράσουν καταλλήλως και εγκαίρως, αλλά και να προβλέψουν τυχόν επιπτώσεις, ιδίως οικονομικές, προκειμένου να προστατεύσουν την επικράτειά τους. Επαναλαμβάνει την πεποίθησή της ότι η ΕΤΠ βρίσκεται στην πλέον κατάλληλη θέση για να επινοήσει και να εφαρμόσει θεσμικούς μηχανισμούς με στόχο την προώθηση, μετά την αποχώρηση, τακτικών διαβουλεύσεων και επαφών με τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα αποκεντρωμένα κοινοβούλια και τις συνεισώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου και συμφωνεί να δρομολογήσει εσωτερικές διεργασίες για να προληφθεί η δυνητική διακοπή των σχέσεων με το Ηνωμένο Βασίλειο ως συνέπεια της αποχώρησής·

25. τονίζει ότι η διαδικασία των διαπραγματεύσεων όσον αφορά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις μελλοντικές σχέσεις με το Ηνωμένο Βασίλειο καταδεικνύουν το κόστος και τους κινδύνους της «μη-Ευρώπης», αλλά και την προστιθέμενη αξία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως κοινότητας με κοινό πεπρωμένο και κοινές αξίες, στηριζόμενη σε έμπρακτη επίδειξη αλληλεγγύης και σε απτά επιτεύγματα για την ευημερία των πολιτών της, αρχής γενομένης από την ελεύθερη κυκλοφορία. Εκτιμά, εξάλλου, ότι το κλίμα των διαπραγματεύσεων προσφέρει την ευκαιρία να δοθεί μια νέα ώθηση στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, νοούμενη ως ανοικτή διαδικασία εστιασμένη στην οικοδόμηση μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης πιο δίκαιης και με λιγότερους αποκλεισμούς, θεμελιωμένης σε κοινές αξίες και στην προώθηση μιας πολυεπίπεδης διακυβέρνησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών·

26. αναθέτει στον Πρόεδρό της να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στον επικεφαλής διαπραγματευτή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στους συντονιστές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το «Brexit», στην κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, στις συνελεύσεις και τις αρχές των αποκεντρωμένων διοικήσεων και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και στη Βουλγαρική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ.

Βρυξέλλες, 17 Μαΐου 2018.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Karl-Heinz LAMBERTZ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενδιάμεση αξιολόγηση της δασικής στρατηγικής της ΕΕ»

(2018/C 361/02)

Εισηγητής: Ossi MARTIKAINEN (FI/ALDE), μέλος του δημοτικού συμβουλίου του Lapinlahti

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ**Ιστορικό της δασικής στρατηγικής της ΕΕ**

1. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση η δασική πολιτική είναι αρμοδιότητα των κρατών μελών.
2. Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αποκλειστική ή συντρέχουσα αρμοδιότητα με τα κράτη μέλη σε ορισμένους βασικούς τομείς που επηρεάζουν τα δάση και τη χρήση τους. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται, ειδικότερα, η κοινή εμπορική πολιτική και η κοινή γεωργική πολιτική, η αναπτυξιακή πολιτική καθώς και η πολιτική για το κλίμα, το περιβάλλον, την ενέργεια, τη βιοοικονομία και την κυκλική οικονομία.
3. Αυτό οδήγησε στην ανάγκη συντονισμού σε επίπεδο ΕΕ των πολιτικών της ΕΕ που έχουν αντίκτυπο στα δασικά ζητήματα και στην αξιολόγηση του αντίκτυπου των συνολικών δεσμεύσεων της ΕΕ για τη βιώσιμη χρήση των δασών. Στη δασική στρατηγική θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι κοινοί στόχοι καθώς και οι ιδιαιτερότητες των κρατών μελών. Όταν η ΕΕ διαπραγματεύεται θέματα που αφορούν τα δάση (βλέπε σημείο 2 ανωτέρω), για παράδειγμα, με τα Ηνωμένα Έθνη και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις θέσεις των κρατών μελών και των περιφερειών τους σχετικά με τα δάση. Η δασική στρατηγική αποτελεί ένα καλό εργαλείο για τον συντονισμό των διαφόρων τομέων πολιτικής και των απόψεων των κρατών μελών και των περιφερειών τους. Ο ρόλος της είναι επίσης να επισημάνει νέους στόχους και μέτρα που πρέπει να εξεταστούν σε επίπεδο ΕΕ.
4. Στην ΕΕ, αναγνωρίζονται σε πανευρωπαϊκό επίπεδο ορισμένες αρχές βιώσιμης διαχείρισης των δασών οι οποίες αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας Forest Europe. Οι αρχές αυτές, οι οποίες διασφαλίζουν τη βιώσιμη διαχείριση των δασών και θα πρέπει να περιλαμβάνουν την αρχή της «διαδοχικής χρήσης», εφαρμόζονται κατά την εκπόνηση των εθνικών νόμων για την προστασία των δασών και του περιβάλλοντος, καθώς και των πιστοποιητικών της αγοράς.
5. Το 43 % της έκτασης των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλύπτεται από δάση. Το ποσοστό αυτό καλύπτει δάση διαφόρων ειδών (περιλαμβάνοντας και άδενδρες δασικές εκτάσεις) και τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαφορετικής χρήσης. Πάνω από το 60 % αυτών των δασών ανήκει σε ιδιώτες, τα δε υπόλοιπα ανήκουν στο δημόσιο. Οι δήμοι είναι επίσης μεγάλοι ιδιοκτήτες δασών. Η ιδιωτική κατοχή των δασών είναι η τρίτη πιο κοινή μορφή ιδιοκτησίας δασών στην Ευρώπη.
6. Οι δήμοι και οι περιφέρειες είναι ιδιοκτήτες δασών και φορείς επιβολής της νομοθεσίας και της διοίκησης, συνεπώς διαθέτουν σημαντική εμπειρία και εμπειρογνωμοσύνη σε αυτόν τον τομέα. Για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, τα δάση αποτελούν, από οικονομική, οικολογική και κοινωνική άποψη, σημαντικό στοιχείο για τη βιώσιμη ανάπτυξη, που υλοποιείται εδώ και πάνω από έναν αιώνα με την κατάρτιση και υλοποίηση σχεδίων διαχείρισης, που βασίζονται στις αρχές της ανθεκτικότητας, της σταθερότητας και της βιώσιμης απόδοσης της πληθώρας των προϊόντων τους, καθώς και με την εφαρμογή ισχυρής δασικής νομοθεσίας για την προάσπιση και την προστασία των δασών. Για τους λόγους αυτούς, πρέπει να ζητείται η γνώμη των τοπικών και των περιφερειακών αρχών κατά την επικαιροποίηση της δασικής στρατηγικής της ΕΕ. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές δεν είναι μόνο σημαντικοί ενδιαφερόμενοι φορείς για ζητήματα δασοκομίας, αλλά και πραγματικά ενδιαφερόμενα μέρη στον ίδιο βαθμό με τους ιδιοκτήτες δασών.

II. ΜΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΔΑΣΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΟ ΤΗ ΣΚΟΠΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

7. Οικονομικά βιώσιμη δασική πολιτική:

7.1. Η δασοκομία παράγει το 7 % της ευρωπαϊκής οικονομικής ανάπτυξης και απασχολεί 3,5 εκατομμύρια άτομα, συμπεριλαμβανομένης δε της δασικής βιοενέργειας σχεδόν 4 εκατομμύρια άτομα. Το 2011 η αξία της δασικής βιομηχανίας της ΕΕ ανήλθε σε 460 δισεκατομμύρια ευρώ. Η δασοκομική δραστηριότητα και οι θέσεις εργασίας είναι απαραίτητες για τις αραιοκατοικημένες και τις αγροτικές περιοχές, αλλά και για την οικονομική ανάπτυξη των πόλεων και την εποικοδομητική συνεργασία μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών. Η δασική στρατηγική πρέπει να δίνει έμφαση στην οικονομική ανάπτυξη, στην απασχόληση και στις επενδύσεις στην Ευρώπη καθώς και στον εντοπισμό των νέων ευκαιριών που παρέχουν τα δάση, με ιδιαίτερη προσοχή στη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης των φορέων του δασικού τομέα σε εξόχως απόκεντρες περιφέρειες.

7.2. Οι περιφέρειες και οι δήμοι μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην οικονομική αξιοποίηση των τοπικών δασικών πόρων και στη μετάβαση στη βιοοικονομία. Για παράδειγμα, πρωτίστως η επιλογή των δομικών υλικών, η παραγωγή ενέργειας για τις ανάγκες των κοινοτήτων καθώς και η θέρμανση δημόσιων κτιρίων και η προώθηση της χρήσης προηγμένων βιοκαυσίμων στις δημόσιες μεταφορές αποτελούν χρήσιμα εργαλεία για την ενίσχυση της οικονομίας και της απασχόλησης των περιφερειών. Η ανάπτυξη και η χρήση προηγμένων βιοκαυσίμων, μεταξύ άλλων από τα δάση, αποτελεί σημαντικό στοιχείο της πολιτικής της ΕΕ για το κλίμα στο πλαίσιο της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Προς τούτο, απαιτείται ισχυρή δέσμευση όσον αφορά τόσο την τεχνολογική ανάπτυξη, τις πιλοτικές εγκαταστάσεις και την ευρείας κλίμακας παραγωγή όσο και ένα μακροπρόθεσμο νομικό πλαίσιο το οποίο να διαμορφώνει σταθερές συνθήκες για τις απαιτούμενες μαζικές επενδύσεις.

7.3. Το 90 % της πρώτης ύλης ξύλου που χρησιμοποιείται στην Ευρώπη προέρχεται από την Ευρώπη. Από πλευράς απασχόλησης και από οικονομικής άποψης, οι περιφέρειες και οι δήμοι πρέπει να στοχεύουν σε υψηλότερο επίπεδο εγχώριας κατανάλωσης, λαμβάνοντας υπόψη τις χρήσεις του ξύλου και τη βιωσιμότητα των δασικών πόρων. Προς τούτο απαιτείται η προώθηση ορισμένων ειδών που υπάρχουν στα δάση μας, τα οποία επί του παρόντος δεν έχουν ζήτηση στην αγορά, με έρευνα σε νέες χρήσεις και τεχνολογίες.

7.4. Η αναθεώρηση της δασικής στρατηγικής πρέπει να συμβαδίζει με την ανανέωση της βιοοικονομικής στρατηγικής. Η ανάπτυξη της δασικής βιοοικονομίας και της καινοτομίας πρέπει να εξασφαλίζει τη συνοχή των διαφόρων πολιτικών της ΕΕ.

7.5. Κατά τη μεταρρύθμιση της κοινής γεωργικής πολιτικής, είναι σημαντικό να συμπεριληφθούν εργαλεία για τη στήριξη των αγροτικών περιοχών στον τομέα της δασοκομίας, όπως η αποτροπή της αποψίλωσης των δασών, η αναδάσωση και η μετατροπή των δασών, η χωροταξία και η διαχείριση των δασών, η στήριξη της αναδάσωσης περιθωριακών γεωργικών εκτάσεων και της δημιουργίας και ανανέωσης των αγροδασοκομικών συστημάτων, η διατήρηση των δασών ως αναπόσπαστου μέρους των συστημάτων εκτατικής κτηνοτροφικής παραγωγής, καθώς και η κατάρτιση και η προώθηση της επιχειρηματικότητας σε αυτόν τον τομέα.

7.6. Η οικονομική βιωσιμότητα εξαρτάται επίσης από την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια κατά την εκμετάλλευση των δασικών προϊόντων, πεδίο στο οποίο μπορεί να διαδραματίσει πολύ σημαντικό ρόλο η εφαρμοσμένη τεχνολογία.

7.7. Είναι επίσης αναγκαίο να αναπτυχθούν και να εφαρμοστούν ολοκληρωμένα και δυναμικά συστήματα δασικών πληροφοριών και χαρτογράφησης, που να αποτελούν τη βάση για τη λήψη αποφάσεων τόσο για τους ιδιοκτήτες όσο και για τους φορείς διαχείρισης.

8. Οικολογικά βιώσιμη δασική πολιτική:

8.1. Τα ευρωπαϊκά δάση συμβάλλουν στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, των υπηρεσιών οικοσυστημάτων και αποθηκεύουν τις εκπομπές άνθρακα από την ατμόσφαιρα. Σήμερα, περίπου το 10 % των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της ΕΕ αποθηκεύεται στα δάση. Χάρη σε μια επιτυχή μακροχρόνια δράση, έως και 90 % σχεδόν των ευρωπαϊκών δασών, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες ανά περιοχή, θα μπορούσαν να καταστούν βιολογικά ή ημιβιολογικά δάση με μεγάλη ποικιλία ειδών. Η επένδυση στη βιώσιμη δασοκομία θα συνεχίσει να εγγυάται πιο βιώσιμα και πιο υγιή δάση.

8.2. Η χρήση των δασών είναι βιώσιμη όταν φυτεύονται περισσότερα δένδρα από όσα κόβονται και λαμβάνονται υπόψη οι απαιτήσεις βιοποικιλότητας. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι ευρωπαϊκές δασικές εκτάσεις και η ανάπτυξη των δασών έχουν αυξηθεί από τη δεκαετία του 1990. Η ανάσχεση της αποψίλωσης των δασών τόσο στις δυσχερέστερες περιοχές της Ευρώπης όσο και παγκοσμίως αποτελεί τον κύριο στόχο της οικολογικά βιώσιμης δασικής στρατηγικής παράλληλα με τη βιοποικιλότητα. Η ποικιλομορφία των δασικών οικοσυστημάτων και η διαφορετική τους σημασία για το περιβάλλον στις διάφορες ευρωπαϊκές περιφέρειες πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την αξιολόγηση της βιώσιμης διαχείρισης των δασών.

8.3. Η συνεκτίμηση της ποικιλομορφίας και της πολυμορφίας των δασικών οικοσυστημάτων κατά τη διαχείριση των δασών, είναι καθοριστικής σημασίας για πολλά είδη φυτών και ζώων καθώς και για την ψυχαγωγική χρήση των δασών.

8.4. Η ενδιάμεση αξιολόγηση της δασικής στρατηγικής θα πρέπει να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στον πολυδιάστατο ρόλο των δασών στην πολιτική για το κλίμα, στην υλοποίηση των στόχων της Συνθήκης του Παρισιού όσον αφορά την υλοποίηση στόχων του Aichi για τη βιοποικιλότητα και στην επίτευξη των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ έτσι ώστε η βιώσιμη διαχείριση των δασών να αντιμετωπίζεται στην ίδια βάση με άλλα μέτρα που αποσκοπούν στη μείωση των εκπομπών CO₂. Οι περιφέρειες και οι δήμοι μπορούν επίσης να εργαστούν αποτελεσματικότερα στον τομέα των δασών για την επίτευξη κοινών στόχων, εάν η ενδιάμεση επανεξέταση περιλαμβάνει συγκεκριμένα, εξατομικευμένα και εξακριβωμένα μέτρα και παραδείγματα.

8.5. Διεξάγεται ζωηρός διάλογος στην Ευρώπη σχετικά με την οικολογική κατάσταση και την ανάπτυξη των δασών και αυτό μερικές φορές προκαλεί διαφορές σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Είναι σημαντικό στην έρευνα για τα δάση της Ευρώπης, τη διαχείριση και την ανάπτυξή τους να διατίθενται οι απαραίτητοι πόροι και αξιόπιστες πληροφορίες για τα δάση από δημόσιες πηγές, προκειμένου να διευκολυνθεί ο διάλογος μεταξύ δημόσιων αρχών και για κοινωνίας των πολιτών.

8.6. Στην ΕΕ έχουν δρομολογηθεί πολλές πρωτοβουλίες για τη στήριξη της δασικής βιοποικιλότητας, όπως το δίκτυο Natura 2000, οι οδηγίες για τα πτηνά και τους οικοτόπους, η στήριξη της πράσινης υποδομής και η στρατηγική για τη βιοποικιλότητα το 2020. Οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές συμβάλλουν στην υλοποίησή τους και η επιρροή τους όσον αφορά το περιεχόμενο των μέτρων θα πρέπει να ενισχυθεί.

8.7. Σε πολλά κράτη μέλη και περιφέρειες της ΕΕ, οι δασικές πυρκαγιές αντιπροσωπεύουν την κυριότερη απειλή στη διατήρηση των δασικών οικοσυστημάτων⁽¹⁾. Οι δράσεις των τοπικών κοινοτήτων είναι ο ταχύτερος και πιο αποτελεσματικός τρόπος περιορισμού των βλαβών που υφίστανται τα δάση από τις πυρκαγιές. Η δράση της ΕΕ πρέπει να επικεντρωθεί στην παροχή τεχνικής βοήθειας και κατάρτισης ώστε να ενισχυθεί η ικανότητα αυτοβοήθειας των κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της βελτιωμένης προετοιμασίας των υπηρεσιών πυρόσβεσης και άλλων αρμόδιων για τη δημόσια ασφάλεια ώστε να μπορούν να περιορίσουν μια καταστροφή με μια έγκαιρη αρχική αντίδραση⁽²⁾.

8.8. Επί του προκειμένου, πρέπει να τονιστεί ότι, χάρη σε ορισμένες εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, η ΕΕ διαθέτει τροπικές και υποτροπικές δασικές εκτάσεις. Τα πρωτογενή αυτά δάση συνιστούν ένα μοναδικό εργαστήριο για επιστημονική έρευνα, εξειδίκευση και καινοτομία (π.χ. φαρμακευτική έρευνα και αξιοποίηση φυτικών εκχυλισμάτων). Η βιοποικιλότητα των εξόχως απόκεντρων περιφερειών αντιπροσωπεύει το 80 % περίπου της ευρωπαϊκής βιοποικιλότητας και διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην οικολογική ισορροπία του πλανήτη. Οι οργανισμοί τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης είναι οι θεματοφύλακες αυτού του ανεκτίμητου θησαυρού και πρέπει να επωφελούνται από κατάλληλη στήριξη για τη διαχείριση και τη διαφύλαξή του.

9. Κοινωνικά βιώσιμη δασική πολιτική:

9.1. Τα δάση παράγουν πολλές υπηρεσίες οικοσυστημάτων και άλλα φυσικά προϊόντα πέραν της ξυλείας. Η βιώσιμη διαχείριση των δασών θα εξασφαλίσει όλα αυτά στους πολίτες και στο μέλλον. Τα δάση προσφέρουν πολλές ευκαιρίες αναψυχής και φυσικά προϊόντα τα οποία έχουν ευεργετικά αποτελέσματα για την υγεία.

9.2. Τα δάση προσφέρουν επίσης πολλά οφέλη για την κοινωνία, ιδίως από άποψη ποιότητας ζωής και ευεξίας, γεγονός ύψιστης σημασίας για την ισορροπημένη ζωή των πολιτών. Προτείνεται, λοιπόν, η προώθηση της δημιουργίας νέων δασικών εκτάσεων, χάρη σε δημόσιες ή ιδιωτικές πρωτοβουλίες και με τη στήριξη της ΕΕ.

9.3. Η κοινωνικά βιώσιμη χρήση των δασών απαιτεί μακροπρόθεσμο σχεδιασμό της χρήσης γης. Σε ζητήματα σχετικά με τη χρήση και την προστασία των δασών πρέπει να ζητείται η γνώμη των κατοίκων, των ιδιοκτητών δασικών εκτάσεων καθώς και των τοπικών και περιφερειακών αρχών.

9.4. Η δασική στρατηγική της ΕΕ θα πρέπει να επηρεάσει την εμπορική και αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ σε παγκόσμιο επίπεδο: η οικολογική βιωσιμότητα των δασών στις αναπτυσσόμενες χώρες, η βιοποικιλότητα και η κοινωνική βιωσιμότητα της δασικής πολιτικής (ιδιοκτησία γης, πρόσβαση στα δάση, δικαιώματα κατοίκων) πρέπει να βρίσκονται στις πρώτες θέσεις του θεματολογίου της ΕΕ.

9.5. Τα στοιχεία της έρευνας σχετικά με την ανάπτυξη και τη χρήση των δασών πρέπει να είναι άμεσα διαθέσιμα στους πολίτες, στις τοπικές κοινότητες και στις περιφερειακές αρχές για τη στήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, γεγονός που δικαιολογεί την ευρεία προβολή της έρευνας της Επιτροπής σχετικά με τα ευρωπαϊκά δάση το 2018 και την εκτενή παρουσίασή της σε φορείς του κλάδου και στο ευρύτερο κοινό.

⁽¹⁾ Γνωμοδότηση Πρωτοβουλίας της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η δασική πολιτική της ΕΕ υπό το φως των στόχων 20/20/20» (ΕΕ C 141 της 29.5.2010, σ. 45).

⁽²⁾ Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Επανεξέταση του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ» (βλ. σελίδα της 37 παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

9.6. Όλα τα παραπάνω θα είναι εφικτά μόνο με τη συντήρηση μιας νοοτροπίας για τα δάση η οποία θα πρέπει να ενισχυθεί και να εμπλουτιστεί, σε εσωτερικό επίπεδο με ανταλλαγή εμπειριών και πρακτικών που πραγματοποιήθηκαν σε όλες τις ευρωπαϊκές δασικές εκτάσεις και, σε εξωτερικό επίπεδο, με την υποστήριξη και τη βοήθεια του αστικού πληθυσμού, γεγονός που καθιστά απαραίτητο να επιδιώξουμε να του μεταδώσουμε τα οφέλη των δασών και της διαχείρισής τους.

9.7. Όλες οι δασικές στρατηγικές, είτε περιφερειακές είτε εθνικές και δη οι ευρωπαϊκές, πρέπει να έχουν ως αφετηρία τη διατήρηση του πληθυσμού που καθιστά δυνατή τη διαχείριση και την εκμετάλλευση των ορεινών πόρων.

Βρυξέλλες, 16 Μαΐου 2018.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Karl-Heinz LAMBERTZ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) μετά το 2020 — Επενδύσεις στις παράκτιες κοινότητες της Ευρώπης»

(2018/C 361/03)

Εισηγητής: Alberto NÚÑEZ FEIJÓO (ES/EPP), πρόεδρος της περιφερειακής κυβέρνησης της Γαλιτίας

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. χαιρετίζει αυτήν τη συζήτηση σχετικά με ένα σημαντικό Ταμείο για την ενδυνάμωση της κοινωνίας, του περιβάλλοντος και της οικονομίας των παράκτιων περιοχών της Ευρώπης και την ανάπτυξη του τομέα της θάλασσας και της αλιείας, καθώς και της «γαλάζιας οικονομίας» που συνδέεται με τις παράκτιες και θαλάσσιες περιοχές, ιδίως τις αγροτικές·
2. επικροτεί τη δρομολόγηση αυτής της συζήτησης σχετικά με το μέλλον του ΕΤΘΑ σε μια κρίσιμη στιγμή για τις θαλάσσιες περιοχές της Ευρώπης, οι οποίες αντιμετωπίζουν προκλήσεις όπως είναι ο επαναπροσδιορισμός του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ) και το Brexit. Επιπλέον, αξιολογεί θετικά το γεγονός ότι με τη συζήτηση θα καταστεί δυνατή η αντιμετώπιση των ορίων του σημερινού Ταμείου, αν και αυτό θα πρέπει να γίνει σε πολύ πρώιμο στάδιο, σχεδόν αμέσως μετά την έναρξη της λειτουργίας του·
3. εφιστά την προσοχή στη σημασία των θαλάσσιων και αλιευτικών δραστηριοτήτων στην Ευρώπη, στην οποία συμμετέχουν περισσότερα από 85 000 σκάφη, απασχολούνται περισσότερα από 340 000 άτομα σε ολόκληρη τη σχετική αλυσίδα και διακινούνται περισσότεροι από 6 000 000 τόνοι ψαριών και θαλασσινών που προέρχονται από τις δραστηριότητες συλλογής και εκτροφής. Υπογραμμίζει τον κοινωνικό και οικονομικό αντίκτυπο του συγκεκριμένου τομέα σε πολλές παράκτιες περιοχές που εξαρτώνται σημαντικά από αυτόν και με τον οποίο διατηρούν στενούς δεσμούς σε πολιτισμικό και εθνογραφικό επίπεδο·
4. τονίζει την επίδραση της κοινής αλιευτικής πολιτικής (ΚΑΛΠ) και της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής (ΟΘΠ) στη διαμόρφωση του μέλλοντος αυτών των δραστηριοτήτων στην Ευρώπη, καθώς οι στόχοι αυτών των πολιτικών κινούνται με γνώμονα την περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική βιωσιμότητα των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων·
5. αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραμάτισαν τα προηγούμενα χρηματοδοτικά προγράμματα στην ανώδυνη αναδιάρθρωση του τομέα, ο οποίος έχει καταβάλει σημαντικές και άξιες αναγνώρισης προσπάθειες προσαρμογής, και στη δημιουργία ενός υπερσύγχρονου και ανταγωνιστικού μεταποιητικού τομέα διεθνών προδιαγραφών·
6. επισημαίνει τα προβλήματα που δημιουργεί η εφαρμογή της ΚΑΛΠ, όπως είναι η μείωση των απορρίψεων ή η επίτευξη της μέγιστης βιώσιμης απόδοσης (ΜΒΑ), τα προβλήματα που επιφέρει η διαδικασία του Brexit και εκείνα που προκύπτουν από τις νέες προκλήσεις που δημιουργούν καθημερινά η παγκόσμια αγορά και η παραγωγή πρωτεΐνης θαλάσσιας προέλευσης, καθώς υπάρχει ανάγκη εφοδιασμού των αγορών μας με υγιή και ασφαλή από διατροφικής άποψης προϊόντα, υπερβαίνοντας την είσοδο της ξένης παραγωγής με ανεπαρκείς ελέγχους·
7. υπενθυμίζει την κοινωνική συμβολή της αλιείας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, ιδίως σε δύο τομείς: στη διατροφή και στο κλίμα. Η αλιεία συμβάλλει στην επισιτιστική αυτονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξασφαλίζοντας στον πολίτη και καταναλωτή ένα ποιοτικά υγιεινό προϊόν με σεβασμό των κανόνων ορθής διαχείρισης της αλιείας ή της υδατοκαλλιέργειας. Η ΕτΠ υπενθυμίζει τον κεντρικό ρόλο της διατροφικής διάστασης στην αρμοδιότητα της Ένωσης όπως καθορίζεται στη ΣΛΕΕ, και την εξάρτηση της κοινοτικής αγοράς από τις εισαγωγές προϊόντων της θάλασσας. Η ΕτΠ τονίζει ότι η διατροφή είναι ο δεύτερος Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, χαιρετίζει την πρωτοβουλία της έκθεσης «Food from the oceans» και ζητεί την εφαρμογή των συστάσεών της. Μέσω των επενδύσεων στα σκάφη και στους λιμένες, ο τομέας της αλιείας συμβάλλει στη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και στον έλεγχο της χρήσης των ορυκτών καυσίμων.

Ένας δυναμικός τομέας με προοπτικές που αξίζει να υποστηριχθεί απέναντι στις συνεχείς αλλαγές

8. θεωρεί ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ο προϋπολογισμός που κρίνεται αναγκαίος για την αντιμετώπιση των αλλαγών που απορρέουν από την ΚΑΛΠ στον τομέα της θάλασσας και της αλιείας και των προκλήσεων με τις οποίες αυτός έρχεται αντιμέτωπος·

9. απευθύνει έκκληση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο του νέου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ), να υποβάλει μια επαρκώς ολοκληρωμένη πρόταση σχετικά με το ΕΤΘΑ για την επίτευξη των στόχων της κοινής αλιευτικής πολιτικής (ΚΑΛΠ), η οποία θα επιτρέπει επενδύσεις σε παράκτιες κοινότητες που βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο και θα λαμβάνει υπόψη την εξωτερική διάσταση της αλιείας·

10. ζητεί οι στόχοι του ΕΤΘΑ να επικεντρώνονται στη σπουδαιότητα τόσο των θαλάσσιων και αλιευτικών δραστηριοτήτων όσο και της βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας στη θάλασσα και στα γλυκά ύδατα, και όχι —όπως έχει τονιστεί επανειλημμένα— να δίνεται προτεραιότητα στην αντικατάστασή τους από άλλες δραστηριότητες, εφόσον όλες οι θαλάσσιες δραστηριότητες μπορούν να είναι συμβατές. Θεωρεί ότι οι αλιευτικές δραστηριότητες μπορούν να διατηρήσουν τον παραδοσιακό τους χαρακτήρα και να τον στρέψουν προς το μέλλον, και γι' αυτό είναι σημαντικό να μεγαλώσει το γόητρο του επαγγέλματος του αλιέα. Πιο συγκεκριμένα, ζητεί το ΕΤΘΑ να αφιερωθεί στον τομέα της αλιείας και της βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας στη θάλασσα και στα γλυκά ύδατα και να επιδιώξει την επίτευξη των στόχων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, υποστηρίζοντας κυρίως την παραδοσιακή παράκτια αλιεία, μέσω της παροχής κινήτρων στις νέες γενιές, της ενίσχυσης της ελκυστικότητας του κλάδου της αλιείας και της υποστήριξης των παράκτιων κοινοτήτων της ΕΕ. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι το ΕΤΘΑ πρέπει να διαμορφωθεί με τρόπο που να στηρίζει τις νέες μορφές και την ανάπτυξη του κλάδου αυτού και ότι οι μορφές στήριξης πρέπει να συνάδουν με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις·

11. επαναλαμβάνει την υποστήριξη των ενδιαφερόμενων μερών στο αίτημα για τη δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού χρηματοδοτικού μέσου για τη θάλασσα και το περιβάλλον που θα παρέχει στήριξη σε νέες και υφιστάμενες επιχειρήσεις με τη μορφή δανείων και τραπεζικών εγγυήσεων· χαιρετίζει τη συμπερίληψη της αλιείας στις προτεραιότητες παρέμβασης δεύτερης γενιάς του προγράμματος Juncker και ελπίζει ότι αυτή η λογική θα συνεχιστεί και μετά το 2020·

12. ζητεί στο ΕΤΘΑ μετά το 2020 να ενσωματωθεί και να ενισχυθεί η εδαφική διάσταση των πολιτικών, καθώς και να στηριχθούν οι παράκτιες κοινότητες της Ευρώπης κατά την ενδεχόμενη προσπάθεια διαφοροποίησης των παραδοσιακών κλάδων που σχετίζονται με τη θάλασσα, με την υποστήριξη επενδύσεων σε συμπληρωματικές δραστηριότητες όπως το να σερβίρονται σε εστιατόρια θαλασσιών ψάρια τοπικής παραγωγής, καθώς και περιβαλλοντολογικές, πολιτιστικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες στον τομέα της αλιείας·

13. υπογραμμίζει ότι πρέπει να διατηρηθούν και να αυξηθούν τα διαθέσιμα μέσα για την ανάπτυξη σε τοπικό επίπεδο, καθώς οι στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (CLLD) έχουν αποδειχτεί επιτυχείς για τις μικρές κοινότητες με την παροχή οικονομικής στήριξης για την ενδυνάμωση της κοινότητας και την οικονομική διαφοροποίηση πέραν του αλιευτικού τομέα·

Το σημερινό ΕΤΘΑ, σημαντικός πυλώνας με αποκλίνοντες στόχους και καθυστερημένη εφαρμογή

14. αναγνωρίζει τη σημασία του σημερινού ΕΤΘΑ και χαιρετίζει τη δομή και την εξειδίκευσή του, η οποία διασφαλίζει τη διακριτή δράση των δύο θεμελιωδών πεδίων του: του πεδίου που απορρέει από την ΚΑΛΠ και εκείνου που απορρέει από την ΟΘΠ·

15. ζητεί να θεσπιστούν μέτρα και ειδικές ρυθμίσεις διαχείρισης για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, στο πλαίσιο των νέων προγραμμάτων της ΕΕ για τη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης της αλιείας και άλλων τομέων της γαλάζιας οικονομίας στις περιφέρειες αυτές, βάσει του άρθρου 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να υπαχθούν σε ένα ειδικό μέσο που θα περιλαμβάνει το καθεστώς αντιστάθμισης των πρόσθετων δαπανών που προκύπτουν από τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, το οποίο διέπεται επί του παρόντος από το ΕΤΘΑ·

16. εκφράζει τη λύπη της για την καθυστερημένη έναρξη λειτουργίας του Ταμείου και τη συνεπακόλουθη μεγάλη καθυστέρηση στη διάθεση και την εφαρμογή των ενισχύσεων. Κρίνει ότι αυτή η καθυστέρηση οφείλεται στην καθυστερημένη έγκριση του Ταμείου, στους αργούς ρυθμούς της διαδικασίας επικύρωσης των επιχειρησιακών προγραμμάτων και στον περίπλοκο και ασαφή καθορισμό των πυλών που μπορούν να χρηματοδοτηθούν·

17. απευθύνει έκκληση για τη βελτίωση της διαδικασίας εκτέλεσης και εφαρμογής των οικονομικών πόρων που προκύπτουν από το ΕΤΘΑ με στόχο την κάλυψη της καθυστέρησης. Ενθαρρύνει την ενίσχυση της προσπάθειας διάθεσης της οικονομικής βοήθειας για την επίτευξη προόδου και την αύξηση της συνολικά χαμηλής εφαρμογής του Ταμείου, η οποία τον Νοέμβριο του 2017 ανήλθε στο 2,7 %·

18. διατυπώνει την ανάγκη να εξασφαλιστεί στο μέλλον μεγαλύτερη συνοχή των προγραμματισμών και των δομών που έχουν συνέπεια τις χρονικές αποκλίσεις μεταξύ των στόχων και των κονδυλίων που συνδέονται με την ΚΑΛΠ. Εστιάζει σε αυτό το πρόβλημα λόγω της ανάγκης που υπάρχει να προταθεί μια σαφής στρατηγική σχετικά με την εφαρμογή των κονδυλίων πριν από την εμφάνιση των προκλήσεων που δημιουργούν στόχοι όπως η ΜΒΑ ή η μείωση των απορρίψεων·

19. χαιρείται τη σημαντική οικονομική προσπάθεια που γίνεται προς την κατεύθυνση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (CLLD) και θεωρεί επιθυμητή και ορθή τη διάθεση κονδυλίων για μέτρα περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της θαλάσσιας και αλιευτικής δομής της Ευρώπης·

Η σημασία της ύπαρξης ενός νέου ειδικού και οριζόντιου Ταμείου

20. επισημαίνει ότι η Ευρώπη δεν πρέπει να αμελεί τις «μικρές» πολιτικές, όπως η ΚΑΛΠ, στη διαδικασία του προϋπολογισμού. Τονίζει ότι το ΕΤΘΑ είναι σημαντικό για τις παράκτιες κοινότητες, καθώς συμβάλλει στη διαφοροποίηση των οικονομιών τους, βοηθά τους αλιείς κατά τη μετάβασή τους στη βιώσιμη αλιεία και χρηματοδοτεί σχέδια που δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας και βελτιώνουν το βιοτικό επίπεδο στις παράκτιες περιοχές της Ευρώπης·

21. συμφωνεί με τη γενική απαίτηση ότι το ΕΤΘΑ πρέπει να επιτύχει ένα κατώτατο όριο ύψους 1 % του ΠΔΠ μετά το 2020 ⁽¹⁾, με την πρόθεση στο 0,53 %, που διατίθεται σήμερα στην αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια, μιας αύξησης της τάξης του 0,47 % για την ΟΘΠ. Υποστηρίζει ότι η απόφαση του Ηνωμένου Βασιλείου να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν πρέπει αποτελεί πρόκληση για περικοπές στη μελλοντική χρηματοδότηση του ΕΤΘΑ, καθώς αυτή η διαδικασία δημιουργεί μεγάλες προκλήσεις όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος, τις δραστηριότητες συλλογής και εμπορίας·

22. εφιστά την προσοχή στην ανάγκη να καθοριστούν νέοι στόχοι που θα συμβάλουν στη βιωσιμότητα και την ενίσχυση των θαλάσσιων και αλιευτικών δραστηριοτήτων. Πρέπει να επισημανθεί η προώθηση και η επίτευξη επαρκούς ανανέωσης των γενεών και, για τον λόγο αυτόν, απαιτείται να ενθαρρυνθεί η δημοσιονομική στήριξη της κατάρτισης και της πρόσβασης στη δραστηριότητα μέσω της αγοράς ή της αντικατάστασης σκαφών, καθώς με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται αύξηση της αλιευτικής προσπάθειας·

23. ζητεί η βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και των συνθηκών διαβίωσης των ναυτικών να αποτελεί επιβεβαιωμένη προτεραιότητα του μελλοντικού ΕΤΘΑ, στο πλαίσιο της συνεισφοράς του στην επίτευξη των 20 αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων·

24. επαναλαμβάνει το γενικό αίτημα για στήριξη και προώθηση της ανανέωσης του αλιευτικού στόλου με στόχο την αποτροπή των δυσμενών συνεπειών της γήρανσής του, καθώς η μέση ηλικία των αλιευτικών σκαφών στην ΕΕ είναι 22,6 έτη. Η ανανέωση του στόλου πρέπει να προωθηθεί χωρίς να αυξηθεί η αλιευτική προσπάθεια, με κύριο στόχο τη βελτίωση της ασφάλειας, των συνθηκών εργασίας και των συνθηκών διαβίωσης επί του σκάφους, όσον αφορά, παραδείγματος χάρη, την πυρασφάλεια·

25. φρονεί ότι το ΕΤΘΑ πρέπει να στηρίζει τους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας για να συμβάλει στην επίτευξη των ευρωπαϊκών κλιματικών στόχων χάρη στη γενίκευση των καινοτόμων επενδύσεων (κινητοποίηση, αεροδυναμική κ.λπ.). Η ΕΠΠ προειδοποιεί σχετικά με τους περιοριστικούς όρους που προβλέπονται στον ισχύοντα κανονισμό ΕΤΘΑ, που περιορίζουν δραστικά τον αντίκτυπο του στην άμβλυση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Το ΕΤΘΑ μετά το 2020 πρέπει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη μείωση του ενεργειακού ισοζυγίου του τομέα·

26. εκφράζει την ανάγκη για διατήρηση και αύξηση, κατά τουλάχιστον 10 %, της οικονομικής προσπάθειας για τη συλλογή και τη συστηματοποίηση των δεδομένων, την εφαρμοσμένη έρευνα και τη συμμετοχή του τομέα σε αυτήν μέσω της προαγωγής των επαφών μεταξύ αλιέων και επιστημόνων·

27. συνδέει αυτήν την προσπάθεια με βελτιώσεις στη θέσπιση καταλληλότερων μέτρων διατήρησης των θαλάσσιων πόρων και προσαρμογής της αλιευτικής προσπάθειας. Επισημαίνει, σε κάθε περίπτωση, την ανάγκη για διαρκή στήριξη των αντισταθμιστικών μέτρων για τον στόλο λόγω των δυσμενών επιπτώσεων που έχει στην κοινωνία και την οικονομία η θέσπιση περιβαλλοντικών μέτρων όπως απαγορεύσεις, προσωρινές διακοπές λειτουργίας και λοιπές δράσεις που θέτουν περιορισμούς στις αλιευτικές δραστηριότητες·

28. ζητεί τη συνέχιση των μέτρων που συμβάλλουν στη βελτίωση της οργάνωσης του τομέα και στην εσωτερική συνοχή του, που ενθαρρύνουν τη συνδιαχείριση του τομέα και αναδεικνύουν τη σημασία του για τον κατάλληλο καθορισμό και την τήρηση των κανόνων ⁽²⁾·

29. ζητεί να ενισχυθούν οι πόροι που διατίθενται στα γνωμοδοτικά συμβούλια και οι αποστολές τους, με στόχο την περαιτέρω περιφερειοποίηση της ΚΑΛΠ, και να προβλεφθεί προς τούτο, κατά την αναθεώρηση της ΚΑΛΠ, η πλήρης συμμετοχή των περιφερειών που καλύπτονται από τα γνωμοδοτικά συμβούλια·

⁽¹⁾ Όπως αναφέρθηκε στη ναυτιλιακή σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης της διάσκεψης των Απόκεντρων Παράκτιων Περιφερειών της Ευρώπης (CRPM) στο Ελσίνκι. Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η CRPM αποτελείται από την πλειονότητα των κύριων θαλάσσιων και αλιευτικών περιοχών που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΘΑ. Αυτή η προσέγγιση θα επιτρέψει τη διασφάλιση ενός σταθερού προϋπολογισμού για την ΚΑΛΠ και θα στηρίξει τη θέσπιση πιο φιλόδοξων μέτρων στο πλαίσιο της ΟΘΠ.

⁽²⁾ Πρέπει να επισημανθούν εύλογα επιτυχημένοι τρόποι που να μπορούν να αποτελέσουν πρότυπο για άλλους που θα αποτελούν αντικείμενο ενισχύσεων. Σε αυτή την περίπτωση, τέτοια παραδείγματα μπορεί να αποτελούν οι επίσημες επιτροπές συνδιαχείρισης που αποτελούνται από πολλά ενδιαφερόμενα μέρη, με τη συμμετοχή αλιέων, επιστημόνων, ΜΚΟ, της διοίκησης και άλλων παραγόντων της Καταλονίας ή τα συστήματα διαχείρισης οστρεοκαλλιέργειας της Γαλιτίας.

30. ζητεί να συνεχιστεί η στήριξη του μεταποιητικού και εμπορικού τομέα με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς του και την επίτευξη συνθηκών ισοτιμίας. Η ΕΕ πρέπει να αποφύγει τις αντιφάσεις με άλλες πολιτικές, όπως η πολιτική των αγορών ή των τελωνειακών δασμών·

31. ζητεί την ενθάρρυνση της διαφοροποίησης και της συμπλήρωσης των παράκτιων οικονομικών δραστηριοτήτων με την αξιοποίηση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (CLLD), ιδίως στις μη αστικές παράκτιες περιοχές όπου οι συγκεκριμένες στρατηγικές έχουν επιτύχει σε σημαντικό βαθμό τη διατήρηση του πληθυσμού και, για το λόγο αυτό, θα πρέπει να ενισχυθεί ο πολυταμειακός χαρακτήρας των CLLD·

32. προτείνει την παροχή στήριξης από το ΕΤΘΑ σε πρωτοβουλίες και δραστηριότητες που συνδέονται με τις θαλάσσιες και αλιευτικές πρακτικές και στις οποίες έχουν άμεση επίδραση. Για αυτόν τον σκοπό συνιστά τη δημιουργία, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ενός χρηματοδοτικού μέσου ⁽³⁾ που να παρέχει επιχειρηματικά κεφάλαια και τραπεζικές εγγυήσεις για δάνεια, υπό την προϋπόθεση ότι οι επενδύσεις συμβάλλουν στη βελτίωση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των θαλάσσιων και αλιευτικών δραστηριοτήτων, της αλιείας οστρακόδερμων, της θαλάσσιας και γλυκών υδάτων υδατοκαλλιέργειας και της αλυσίδα θαλάσσιας-βιομηχανίας·

33. ζητεί την εκπόνηση Λευκής Βίβλου με τίτλο «Η θάλασσα στην καρδιά της Ευρώπης», που θα περιλαμβάνει θαλάσσιο χάρτη πορείας για κάθε πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

Δυνατότητες συντονισμού και δημιουργίας συνεργιών με άλλα ταμεία

34. υπογραμμίζει τη δυνατότητα δημιουργίας συνεργιών με άλλα τομεακά ταμεία και της ενσωμάτωσης των δυνατοτήτων που αυτά προσφέρουν για την προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης των παράκτιων περιοχών, χωρίς απαραίτητα να επαναπροσδιοριστεί η δομή τους, η οποία, σε συνδυασμό με τους στόχους τους, αποτρέπει τις επικαλύψεις· επαναλαμβάνει την έκκλησή της τα διαπεριφερειακά, εθνικά και διακρατικά έργα (τα οποία είναι συνεπή με το στρατηγικό πλαίσιο της πρωτοβουλίας και τα S3) να μπορούν να χρηματοδοτούνται μέσω της από κοινού αξιοποίησης των περιφερειακών, εθνικών και ενωσιακών πόρων σε ένα απλοποιημένο πλαίσιο και να απολαύουν κοινοτικής πρωτοδοτίας χωρίς να χρειάζονται νέες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων·

35. τονίζει ότι η ολοκληρωμένη και πολυταμειακή προσέγγιση των σημερινών ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων, τα οποία περιλαμβάνουν το ΕΤΘΑ, θα πρέπει να ενισχυθεί μετά το 2020, εξαλείφοντας τις υφιστάμενες ρυθμιστικές διαφορές οι οποίες σήμερα περιορίζουν την ικανότητα των ταμείων αυτών που πρέπει να λειτουργήσουν από κοινού σε τοπικό επίπεδο μέσω των CLLD·

36. επικεντρώνει αυτήν τη δημιουργία συνεργιών στην εφαρμογή του ΕΓΤΑΑ σε σχέδια που αφορούν μη αστικές παράκτιες περιοχές, μέσω των στρατηγικών CLLD, συμπεριλαμβανομένης της μελέτης των δυνατοτήτων διασύνδεσης αυτών των ταμείων για την υδατοκαλλιέργεια κάθε μορφής, ιδίως αυτής σε γλυκά ύδατα που πραγματοποιείται στα κράτη μέλη χωρίς ακτογραμμή, όπως έχουν ρητώς και επανειλημμένως ζητήσει τα εν λόγω κράτη και περιφέρειες·

37. υποστηρίζει την παρέμβαση του ΕΤΠΑ στις υποδομές που συνδέονται με τις θαλάσσιες και αλιευτικές δραστηριότητες, κυρίως στους λιμένες, όπου η εφαρμογή του συμβάλλει στην περιφερειακή ανάπτυξη των απομακρυσμένων και εξαιρετικά απομονωμένων περιοχών. Φρονεί ότι κάποιες δραστηριότητες που συνδέονται με τον μεταποιητικό τομέα θα μπορούσαν να εντάσσονται στα μέτρα στήριξης του ΕΤΠΑ για τις ΜΜΕ·

38. απαιτεί την εντατικοποίηση της κατάρτισης, κυρίως όσον αφορά την ανανέωση των γενεών, μέσω οικονομικών ενισχύσεων που συνδέονται με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)·

39. θεωρεί ότι, σύμφωνα με τις συστάσεις που διατυπώνονται στη γνωμοδότηση της ΕτΠ για την «γαλάζια ανάπτυξη» ⁽⁴⁾, παραμένει αναξιοποίητο το δυναμικό της «γαλάζιας οικονομίας» για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την οικονομική ανάπτυξη σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω έξυπνων επενδύσεων σε καινοτόμες επιχειρήσεις προσανατολισμένες στο μέλλον. Προτείνει να μειωθεί η αλληλεπικάλυψη μεταξύ της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της θαλάσσιας έρευνας που υπάρχει σήμερα μεταξύ του ΕΤΘΑ και του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»·

Ένα νέο, απλουστευμένο και πιο ευέλικτο Ταμείο που διαμορφώνεται από την ΚΑΛΠ

40. απαιτεί ουσιαστική απλούστευση της εφαρμογής του ΕΤΘΑ μέσω μια γενικότερης οριοθέτησης από την ΕΕ και της προσαρμογής της σε λεκάνες και περιοχές ώστε να συμμορφώνεται με τις ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής και να μην επιβαρύνει με κανονιστικές πολυπλοκότητες τα διάφορα επίπεδα αρμοδιότητας και διοίκησης. Ζητεί, κατ' επέκταση, την απλούστευση και μείωση των απαιτήσεων που ισχύουν και των εντύπων που χρειάζονται για τη λήψη χρηματοδότησης και τονίζει ότι τη διαδικασία αίτησης πρέπει να τη διαχειρίζεται ένας φορέας χωρίς την εξειδικευμένη βοήθεια και συμβουλές τρίτων·

⁽³⁾ Πρόκειται για ένα ταμείο που ζητούν οι περισσότερες ΜΜΕ, ενώσεις και νέες επιχειρήσεις της «γαλάζιας οικονομίας».

⁽⁴⁾ Βλέπε τη γνωμοδότηση της ΕτΠ με θέμα «Ένα νέο στάδιο για την ευρωπαϊκή πολιτική γαλάζιας ανάπτυξης» (NAT-VI/019).

41. στηρίζει την έκκληση για ένα Ταμείο προσαρμοσμένο στις ιδιαιτερότητες της ΚΑΛΠ και του τομέα. Υπενθυμίζει ότι το ΕΤΘΑ, ως ειδικό χρηματοδοτικό πρόγραμμα, θα πρέπει να καθορίζεται από τους στόχους της ΚΑΛΠ και όχι το αντίστροφο. Τονίζει ότι τα κονδύλια που διατίθενται πρέπει να είναι ανάλογα των δραστηριοτήτων που πρόκειται να αναπτυχθούν και ότι θα πρέπει να αποφεύγονται καθυστερήσεις στη χορήγηση της χρηματοδότησης στους δικαιούχους ώστε να μην προκαλούνται οικονομικές δυσχέρειες σε αυτούς·

42. υπογραμμίζει τη σημασία του σαφούς καθορισμού των στοιχείων που απαιτούν στήριξη για την ευέλικτη και ορθή εφαρμογή του Ταμείου. Πρέπει να καθοριστούν γενικές κατευθυντήριες γραμμές ως προς την επιλεξιμότητα και να προσδιοριστούν εν συνεχεία οι λεπτομέρειες των προς στήριξη στοιχείων σε κάθε λεκάνη ή περιοχή· ειδικότερα, η ΕΤΠ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εκπονήσει/διαμορφώσει ορισμό για την παραδοσιακή παράκτια αλιεία, με συνεκτίμηση νέων κριτηρίων και ανταποκρινόμενη στην πραγματικότητα και την πολυμορφία του στόλου της ΕΕ·

43. αντιλαμβάνεται ότι η άμεση κρατική στήριξη με τη μορφή επιδοτήσεων είναι η καλύτερη επιλογή καθώς οι επιχειρήσεις αλιείας είναι κατά μέσο όρο μικρές. Επισημαίνει ότι αυτό το μοντέλο εγγυάται τον έλεγχο της διάθεσης και της χρήσης των κονδυλίων, ενισχύει άμεσα την οικονομία, προάγει τις πρωτοβουλίες, δημιουργεί εμπιστοσύνη και εξασφαλίζει τη λήψη χρηματοδότησης, καθώς λειτουργεί ως εγγύηση για την απορρόφηση των κονδυλίων για επενδύσεις·

44. είναι της γνώμης ότι, εκτός από τις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις, θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω συνεργασίες και συνεργίες και να δημιουργηθούν περισσότερα κέντρα για την τόνωση της έρευνας και της καινοτομίας στα οποία θα δοκιμάζονται οι νέες καινοτομίες σε πιλοτική κλίμακα·

45. θέτει και πάλι το ερώτημα κατά πόσον είναι επιθυμητή η παροχή πρόσβασης, έστω και μερικής, σε άμεση οικονομική στήριξη σε επιχειρήσεις με πολλές θέσεις απασχόλησης ή υψηλό κύκλο εργασιών. Κρίνει ότι η έλλειψη βοήθειας μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να μείνει ανεκμετάλλευτη η ικανότητα αυτών των επιχειρήσεων να προάγουν, μεταξύ άλλων, την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία, τη βελτίωση των προτύπων εργασίας και τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας σε παράκτιες αγροτικές περιοχές·

46. επισημαίνει ότι είναι σημαντικό να μπορούν όλοι οι κλάδοι του τομέα των θαλάσσιων και αλιευτικών δραστηριοτήτων να έχουν πρόσβαση σε στήριξη ανάλογα με τους στόχους και τα χαρακτηριστικά τους. Εκτιμά ότι η στήριξη που παρέχει το Ταμείο πρέπει να είναι διαθέσιμη σε όλες τις παράκτιες περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων αστικών κέντρων με έντονα χαρακτηριστικά που συνδέονται με τις θαλάσσιες και αλιευτικές δραστηριότητες, τα οποία πρέπει να μπορούν να λαμβάνουν στήριξη από το ΕΤΘΑ·

47. επικροτεί την ενίσχυση της εστίασης του Ταμείου σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές μέσω στρατηγικών θαλάσσιας λεκάνης ώστε να προσφέρει λύσεις προσαρμοσμένες στις διαφορετικές συνθήκες και προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές περιφέρειες και να αποφεύγονται οι ίδιες λύσεις για όλους χωρίς καμία διαφοροποίηση·

48. ζητεί διευρυμένη συμμετοχή και αυτονομία των περιφερειών στον καθορισμό των στόχων και των πεδίων εφαρμογής των δαπανών. Αν και η διαχείριση του ΕΤΘΑ πραγματοποιείται επί του παρόντος σε επίπεδο κρατών μελών, υπάρχουν επιτυχημένα παραδείγματα όπου η διαχείριση του ταμείου έχει ανατεθεί στις αρμόδιες περιφερειακές αρχές σε ορισμένα κράτη μέλη. Ο νέος κανονισμός του ΕΤΘΑ θα πρέπει να ενθαρρύνει ρητά κάτι τέτοιο. Επισημαίνει ότι το συγκεκριμένο αίτημα εκφράζεται ομόφωνα και υπογραμμίζει τα θετικά αποτελέσματα που σημειώθηκαν στη διαχείριση του ΕΤΘΑ σε πολλές περιοχές. Τονίζει ότι αυτή η απαίτηση προσαρμογής είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, για τις οποίες πρέπει επίσης να αναθεωρηθούν και να βελτιωθούν οι όροι εφαρμογής του ΕΤΘΑ ως προς την επιλεξιμότητα, τα ποσοστά συγχρηματοδότησης και το ύψος των ενισχύσεων. Από την άλλη πλευρά, δεδομένων των στόχων και της ιδιαιτερότητας των προγραμμάτων που εφαρμόζονται στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες ως αντιστάθμιση του πρόσθετου κόστους για τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, θα πρέπει να ενισχυθεί η σχετική στήριξη και να λάβει τη μορφή κανόνων εφαρμογής ανάλογων με αυτούς που ισχύουν για αντίστοιχες ενισχύσεις που απευθύνονται στον αγροτικό τομέα·

Ένα νέο Ταμείο για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του μέλλοντος

49. ζητεί η νέα ευρωπαϊκή θαλάσσια πολιτική της ΕΕ να υποστηρίξει την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και λύσεων κατά περίπτωση για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής· υπενθυμίζει ότι η λειτουργία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων έχει πλέον αποδυναμωθεί από την κλιματική αλλαγή, τη ρύπανση και την υπερβολική εκμετάλλευση των πόρων·

50. τονίζει τη σημασία της ΟΘΠ και την ανάγκη για αύξηση των κονδυλίων που διατίθενται σε αυτήν με στόχο τη στήριξη της δημιουργίας περισσότερων θέσεων εργασίας και πλούτου στις παράκτιες περιοχές. Υπογραμμίζει ότι είναι αναγκαίο να διατεθούν ειδικά κονδύλια και να ληφθεί υπόψη η διασυννοιακή, η διακρατική και η διαπεριφερειακή συνεργασία ως θεμελιώδες στοιχείο αυτού του χώρου, κυρίως σε θέματα όπως η θαλάσσια χωροταξία, η συλλογή δεδομένων, η εγγύηση της ασφάλειας, η εποπτεία και η δημιουργία ζωνών για την ανανέωση των ιχθυαποθεμάτων·

51. επιμένει στη δημιουργία ενός «μηχανισμού/ταμείου» ευρωπαϊκών επενδύσεων στη γαλάζια οικονομία, ως θαλάσσια εκδοχή του σχεδίου Juncker 2.0, που θα μπορούσε να περιλαμβάνει δύο συμπληρωματικές μεθόδους παρέμβασης: αφενός μεν, την άμεση χρηματοδότηση, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, διαρθρωτικών έργων και έργων υψηλού κινδύνου, αφετέρου δε, τη συγκρότηση περιφερειακών πλατφορμών επενδύσεων·

52. τονίζει τη σημασία της εξωτερικής διάστασης της ΚΑΛΠ και της ΟΘΠ, επισημαίνοντας ρητώς την ανάγκη για στήριξη της συμβολής της ΕΕ στην καλύτερη διαχείριση των ωκεανών. Υποστηρίζει αυτό το έργο ως μέθοδο για τη διασφάλιση της αυξημένης ανταγωνιστικότητας και βιωσιμότητας του ευρωπαϊκού τομέα της θάλασσας και της αλιείας χάρη στην επίτευξη ισότιμων συνθηκών ανταγωνισμού και καλύτερης βιωσιμότητας των ωκεανών μας·
53. φρονεί ότι ο θαλάσσιος τομέας έχει προοπτικές να δημιουργήσει επιπλέον θέσεις εργασίας και οικονομική ανάπτυξη. Επισημαίνει ότι κάποιες περιοχές έχουν ήδη καταρτίσει λεπτομερή σχέδια για την ανάπτυξη της θαλάσσιας οικονομίας και ότι πολλές άλλες έχουν ήδη ξεκινήσει αυτήν τη διαδικασία·
54. υπενθυμίζει ότι τα θαλάσσια ζητήματα τυγχάνουν αυξημένης προσοχής σε διεθνές επίπεδο, τόσο στα συμπεράσματα της COP 21 και της COP 22 όσο και στις συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών, και ότι οι επιχειρήσεις της ΕΕ αντιμετωπίζουν έντονο ανταγωνισμό στο εξωτερικό σε όλους τους τομείς της «γαλάζιας οικονομίας», όπως είναι οι μεταφορές, η ενέργεια, η καινοτομία, η ναυπηγική, η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια. Ως εκ τούτου, επικροτεί μια συνεπή και επαρκώς χρηματοδοτούμενη κοινοτική πολιτική ως βέλτιστη επιλογή για τις θαλάσσιες περιοχές της ΕΕ και ενθαρρύνει την ΕΕ να επενδύσει στους κλάδους αυτούς, ιδίως δε στις θαλάσσιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στις θαλάσσιες βιοτεχνολογίες, στις οποίες μπορούμε να αναλάβουμε ηγετικό ρόλο σε παγκόσμιο επίπεδο·
55. σημειώνει ότι το Brexit αποτελεί σημαντική πρόκληση που απειλεί τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα τον τομέα της θάλασσας και της αλιείας και τονίζει την ανάγκη να ληφθεί υπόψη και να αντιμετωπιστεί ο αντίκτυπος του στις περιφέρειες ⁽⁵⁾. Προειδοποιεί για τις αρνητικές επιπτώσεις που μπορεί να έχει αυτή η διαδικασία στην αλιεία και την εμπορία αλιευτικών προϊόντων και απαιτεί οικονομική στήριξη για την ελαχιστοποίησή τους·
56. τάσσεται υπέρ της αυξημένης συμμετοχής των CLLD στο γενικό χρηματοδοτικό πακέτο, δεδομένης της αποδεδειγμένης αποτελεσματικότητάς τους για τις μικρές παράκτιες κοινότητες και προτείνει να ενσωματωθούν σε αυτές νέοι τρόποι εργασίας ώστε να διαδοθεί ο σημαντικός κοινωνικός και οικονομικός ρόλος των τομέων της θάλασσας και της αλιείας και να καταστούν οι συγκεκριμένοι τομείς ελκυστικοί για τους νέους με στόχο την προώθηση της ανανέωσης των γενεών. Υπογραμμίζει τον ρόλο που διαδραματίζει και μπορεί να διαδραματίσει το δίκτυο ευρωπαϊκών αλιευτικών ζωνών (FARNET) στον συντονισμό των προσπάθειών.

Βρυξέλλες, 16 Μαΐου 2018.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁵⁾ Βλέπε τη μελέτη της ΕτΠ με θέμα τον αντίκτυπο της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ στις τοπικές και περιφερειακές αρχές της ΕΕ.

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενίσχυση της καινοτομίας στις περιφέρειες της Ευρώπης: Στρατηγικές για μια ανθεκτική, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη»

(2018/C 361/04)

Εισηγητής:	ο κ. Mikel IRUJO AMEZAGA (ES/EA), Επικεφαλής της αντιπροσωπείας της Ναβάρρας στις Βρυξέλλες
Έγγραφο αναφοράς:	Ενίσχυση της καινοτομίας στις περιφέρειες της Ευρώπης: Στρατηγικές για μια ανθεκτική, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη
	COM(2017) 376 final

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης ως καταλύτες των πολιτικών για την καινοτομία και την ανάπτυξη

1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει η μεγαλύτερη ενιαία αγορά στον κόσμο. Ωστόσο, η νέα πραγματικότητα που αναδύεται σε άλλες ηπείρους μάς αναγκάζει να επαναπροσδιορίσουμε την πολιτική καινοτομίας και ανάπτυξης μας. Ο εκσυγχρονισμός της βιομηχανίας έχει ουσιαστική σημασία για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
2. υπογραμμίζει ότι είναι σημαντική η συνεργασία μεταξύ όλων των επιπέδων διακυβέρνησης (ενωσιακού, εθνικού, περιφερειακού και τοπικού επιπέδου), ενώ, συγχρόνως, θα πρέπει να εξασφαλιστούν επαρκείς ευκαιρίες και πόροι στο υποεθνικό επίπεδο, ούτως ώστε να μπορεί να αποφασίζει εκείνο πώς θα αξιοποιήσει το δυναμικό ανάπτυξης που διαθέτει.
3. υπογραμμίζει ότι οι στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης (S3) δρουν ως καταλύτες για την πολιτική καινοτομίας και για την ανάπτυξη και αποτελούν βασικό παράγοντα για την επιτυχία της πολιτικής για τη συνοχή.
4. υπενθυμίζει την ανάγκη ισχυρών, αποτελεσματικών και στοχοθετημένων μέτρων σε περιφερειακό επίπεδο για την ανάπτυξη των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης, μέτρα τα οποία —παράλληλα με τα εθνικά— μπορεί να στηρίξει η ΕΕ μέσω της δημιουργίας ευνοϊκών συνθηκών.
5. τονίζει επίσης ότι οι στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης δημιούργησαν ένα νέο «πνεύμα συνεργασίας» εντός των περιφερειών, καθώς βασίζονται σε μια συμμετοχική και συνεργατική διαδικασία μεταξύ των φορέων έρευνας και καινοτομίας με τη βιομηχανία, η οποία διευκολύνει την καινοτομία που προωθείται από τη ζήτηση και τις συλλογικές λύσεις.
6. σημειώνει ότι οι στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης έχουν λειτουργήσει καταλυτικά για την ανάπτυξη πραγματικών περιφερειακών οικοσυστημάτων καινοτομίας. Τα περιφερειακά οικοσυστήματα καινοτομίας έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην περιφερειακή οικονομία και ανταγωνιστικότητα, ενώ παράλληλα αποφέρουν εξαιρετική καινοτομία, κοντά στους πολίτες, με βάση τις τοπικές ανάγκες τους.
7. τονίζει ότι οι στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης υπερβαίνουν τις μεμονωμένες στρατηγικές των περιφερειών και ότι θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την προώθηση μιας αποτελεσματικότερης πολιτικής για την καινοτομία και για την εδραίωση της διαπεριφερειακής συνεργασίας.
8. είναι πεπεισμένη ότι μια διαπεριφερειακή συνεργασία που θα βασίζεται στις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης θα συμβάλει στην οικοδόμηση και τον επανασχεδιασμό των αξιακών αλυσίδων της ΕΕ, καθώς θα ενισχύσει τη συνέργεια των επενδύσεων μεταξύ του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της οικονομίας της ΕΕ συνολικά.

Στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης 2.0 με βάση τη διαπεριφερειακή συνεργασία

9. θεωρεί ότι η μελλοντική στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης 2.0 θα πρέπει να βασίζεται σε μια διαπεριφερειακή στρατηγική συνεργασία και στους βιώσιμους δεσμούς μεταξύ των περιφερειακών οικοσυστημάτων —στους τομείς προτεραιότητας της έξυπνης εξειδίκευσης— καθώς είναι κείνης σημασίας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας των περιφερειών. Προς τούτο, το Interreg θα πρέπει να μπορεί να χρηματοδοτεί δραστηριότητες, όπως κοινά έργα, δράσεις επίδειξης, νέες αξιακές αλυσίδες κ.λπ., που συνδέονται με τομείς έξυπνης εξειδίκευσης, συνδράμοντας έτσι τις περιφέρειες στην ανάπτυξη οικοσυστημάτων καινοτομίας σε ευρωπαϊκή διάσταση και στηρίζοντας την ανταγωνιστικότητα της ενιαίας αγοράς.
10. είναι πεπεισμένη ότι η προώθηση της διαπεριφερειακής και διασυνοριακής διάστασης, με τη δημιουργία επενδυτικών ευκαιριών διαπεριφερειακής εμβέλειας, θα διευκολύνει την επέκταση της τοπικής και περιφερειακής καινοτομίας. Ο συνδυασμός των υποδομών, τεχνολογικών, βιομηχανικών και ανθρώπινου δυναμικού, σε διάφορες περιοχές, ανάλογα με τις δυνάμεις και τις δυνατότητές τους, βοηθά στη δημιουργία κρίσιμης μάζας, οικονομικών κλίμακας και, ως εκ τούτου, έχει τη δυνατότητα να αυξήσει την απόδοση των συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.

11. θεωρεί ότι η συνεργασία και η δημιουργία διαπεριφερειακών αξιακών αλυσίδων θα συμβάλει στην ευκολότερη και αποτελεσματικότερη πρόσβαση στις υποδομές συνδυασμένων και συνδεδεμένων τεχνολογιών και, έτσι, στη μείωση των τεχνολογικών κινδύνων και της αβεβαιότητας στον βιομηχανικό τομέα·

12. καθώς η ΕΕ σημειώνει πρόοδο στις διαπραγματεύσεις και συζητήσεις σχετικά με το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) για την περίοδο 2021-2027, είναι η κατάλληλη στιγμή προβληματισμού σχετικά με το είδος των μέσων που η ΕΕ θα πρέπει να εφαρμόσει για την προώθηση της διαπεριφερειακής συνεργασίας με βάση τις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης·

13. θεωρεί ότι, δεδομένης της ανάγκης για συνεργατικές προσπάθειες σε όλα τα επίπεδα, από το τοπικό έως το ευρωπαϊκό, πρέπει να αντιμετωπιστούν οι ακόλουθες προκλήσεις:

- εξάλειψη, κατά το δυνατόν, της πολυπλοκότητας και ενίσχυση των συνεργειών και της συνοχής στη διαχείριση των ταμείων, ώστε να δημιουργηθεί ένα οικοσύστημα που να διευκολύνει τις συνέργειες μεταξύ της περιφερειακής και της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης·
- ενεργοποίηση ελκυστικών χρηματοοικονομικών εργαλείων, που να βοηθούν στη δημιουργία οικοσυστήματος διαπεριφερειακής συνεργασίας·
- διατήρηση μιας προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή, η οποία να λαμβάνει υπόψη τις τοπικές ανάγκες και τις σχετικές προτεραιότητες των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης για την ενίσχυση της συνέργειας μεταξύ των ταμείων της ΕΕ·

14. συνιστά, κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού, να εγκαινιάσει η ΕΕ —μέσω της Επιτροπής και του ΚΚΕρ— ένα νέο στάδιο των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης (S3) 2.0, με βάση την ανάπτυξη μιας διαδικασίας διαπεριφερειακής ανακάλυψης (ΔΔΑ) στο πλαίσιο της οποίας οι περιφέρειες θα μοιράζονται τις δικές τους στρατηγικές S3 με τη συμμετοχή των «τριπλών διαπεριφερειακών ελίκων»·

15. η διαδικασία περιφερειακής ανακάλυψης (ΔΠΑ) θα πρέπει να βασίζεται σε μια προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή (bottom-up), όπου οι περιφερειακές αρχές θα κοινοποιούν τους στόχους ανάπτυξής τους σε άλλες περιφέρειες της ΕΕ, θα καταρτίζουν καταλόγους των βασικών συμμετεχόντων αναπτυξιακών παραγόντων από τις περιφέρειές τους, θα μελετούν από κοινού τις αδυναμίες τους ή τις προκλήσεις τους και θα διενεργούν μια διαδικασία ελέγχου όσον αφορά τα μέσα στήριξης που έχουν στη διάθεσή τους·

16. οι περιφέρειες θα πρέπει να ενθαρρυνθούν ώστε να συμπεριλαμβάνουν μια διαδικασία χαρτογράφησης των περιφερειακών προτεραιοτήτων που καθορίζονται από τις δικές τους στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης και των χρηματοδοτικών ή επενδυτικών τους συστημάτων σε περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο («Ορίζοντας 2020», COSME κ.λπ.). Οι στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης που θα περιλαμβάνουν οι εν λόγω διαδικασίες χαρτογράφησης θα πρέπει να συγκεντρώνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να χρησιμοποιούνται για να διευκολύνεται η συνεργασία μεταξύ των περιφερειών, καθώς και η ανάπτυξη κατάλληλων χρηματοδοτικών μέσων. Η εν λόγω διαδικασία θα πρέπει να συμβάλει στον ενδεχόμενο συνδυασμό των πόρων σε όλα τα επίπεδα (τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό) για τη στήριξη σχεδίων διαπεριφερειακής κλίμακας·

17. συνιστά να δοθεί στις περιφέρειες η δυνατότητα να δημιουργήσουν «Σημεία επαφής έξυπνης εξειδίκευσης», ακολουθώντας μια προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή. Τα εν λόγω «Σημεία επαφής έξυπνης εξειδίκευσης» θα είναι αρμόδια για την ανάπτυξη της διαδικασίας περιφερειακής ανακάλυψης (ΔΠΑ), με στόχο την προώθηση της ανάπτυξης της διαπεριφερειακής συνεργασίας με τη συμμετοχή των «τριπλών διαπεριφερειακών ελίκων»·

18. θεωρεί απαραίτητη τη διάθεση επαρκών πόρων στην πλατφόρμα έξυπνης εξειδίκευσης, ώστε να δημιουργηθούν μέσα στήριξης για την εφαρμογή των πολιτικών έξυπνης εξειδίκευσης, όπως είναι, για παράδειγμα, το EYE@RIS3, το εργαλείο παρακολούθησης ΠΠΕ, το R&I Regional Viewer ή οι Κόμβοι Ψηφιακής Καινοτομίας. Υπενθυμίζει την ανάγκη για ένα ισχυρότερο και αποτελεσματικότερο σύστημα συλλογής δεδομένων και στατιστικών σε περιφερειακό επίπεδο·

Συνέργειες μεταξύ των ταμείων της ΕΕ και των περιφερειακών πρωτοβουλιών και χρηματοδοτήσεων

19. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή συμπεριλαμβάνει, στην ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»⁽¹⁾, το σημείο για την αύξηση των συνεργειών με άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα και πολιτικές της ΕΕ, και ειδικά την αναφορά στη δημιουργία συνεργειών μεταξύ των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων και των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης·

20. είναι της άποψης ότι οι στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης πρέπει να περικλείουν τον διττό στόχο της δημιουργίας συνεργειών μεταξύ των περιφερειακών πολιτικών καινοτομίας και ανάπτυξης αφενός και των χρηματοδοτικών μέσων αφετέρου και, παράλληλα, της αποφυγής αλληλοεπικαλύψεων. Ως εκ τούτου, στόχος πρέπει να είναι η προώθηση των συνεργειών μεταξύ των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και άλλων πόρων, όπως, λόγου χάρι, πόρους από το μελλοντικό ένατο πρόγραμμα-πλαίσιο, καθώς και με εθνικούς και περιφερειακούς πόρους·

21. θεωρεί ότι το ένατο πρόγραμμα-πλαίσιο θα πρέπει να περιλαμβάνει τη «διαδικασία περιφερειακής ανακάλυψης» και να στηρίζει τη δημιουργία, την ενίσχυση και τη διεθνοποίηση των περιφερειακών οικοσυστημάτων καινοτομίας. Η στήριξη της συνεργατικής έρευνας, της καινοτομίας και της διεθνοποίησης αποτελεί πραγματική προστιθέμενη αξία για την ΕΕ, και θα πρέπει να βελτιωθεί κατά την προσεχή περίοδο προγραμματισμού. Επιπλέον, στους μελλοντικούς πόρους της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία θα πρέπει να αποδίδεται μεγαλύτερη προσοχή στον αντίκτυπο των δράσεων έρευνας και καινοτομίας σε περιφερειακό επίπεδο·

⁽¹⁾ COM(2018) 2 final.

22. διαπιστώνει ότι υπάρχουν σημαντικοί φραγμοί που εμποδίζουν τη χρήση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων για τη διαπεριφερειακή και διακρατική συνεργασία, όπως, λόγω χάρη, η έλλειψη πόρων ή διοικητικής ικανότητας, η έλλειψη παραδειγμάτων ορθών πρακτικών, η αβεβαιότητα σχετικά με τον τρόπο υλοποίησης, η έλλειψη αναφοράς και μεθοδολογικού πλαισίου, η ασάφεια σχετικά με τους στόχους, τα ασύμμετρα επίπεδα πολιτικών αρμοδιοτήτων, οι ρυθμιστικοί φραγμοί και η έλλειψη χρηματοδοτικού πλαισίου για τη διευκόλυνση του εν λόγω έργου·

23. εισηγείται τη θέσπιση δομημένου διαλόγου μεταξύ των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των «φορέων του οικοσυστήματος περιφερειακής καινοτομίας» για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα των (υφιστάμενων και νέων) πολιτικών και των (υφιστάμενων και νέων) χρηματοδοτικών μέσων για τη στήριξη των περιφερειακών οικοσυστημάτων καινοτομίας και της διαπεριφερειακής τους συνεργασίας·

24. πιστεύει, ταυτόχρονα, ότι πρέπει να υλοποιηθεί η αξιολόγηση των εταιρικών σχέσεων καινοτομίας (ERA-NET, JPI, ETP κ.λπ.). Οι εταιρικές σχέσεις μπορεί να αποτελούν έναν αποτελεσματικό τρόπο για την αντιμετώπιση του κατακερματισμού, την αποφυγή της αλληλοεπικάλυψης των προσπαθειών, τη βελτίωση της καινοτομίας και την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων, αλλά θα πρέπει να δημοσιευτούν μελέτες που να καταδεικνύουν τον αντίκτυπό τους·

25. αναγνωρίζει, επικροτεί και στηρίζει τις προσπάθειες και τα επιτεύγματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ιδίως μέσω της πλατφόρμας έξυπνης εξειδίκευσης, όσον αφορά την κατάρτιση μελετών διάδοσης, καθώς και την υποστήριξη μεθοδολογικών εξελίξεων διαπεριφερειακής συνεργασίας. Στην κατεύθυνση αυτή, αναγνωρίζει ότι η δημιουργία θεματικών πλατφορμών και η εκπόνηση πιλοτικών έργων διαπεριφερειακής συνεργασίας αποτελούν εργαλεία επίδειξης υψίστης αξίας·

26. παρά τα ανωτέρω, υπενθυμίζει ότι οι κανονιστικοί φραγμοί και η έλλειψη χρηματοδοτικού πλαισίου εξακολουθούν να περιορίζουν την ανάπτυξη ενός αυθεντικού οικοσυστήματος διαπεριφερειακής συνεργασίας. Με βάση την εμπειρία από την πρωτοβουλία Vanguard, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι περιφέρειες ενόψει ενός σχεδίου διαπεριφερειακής συνεργασίας μπορούν να συνοψιστούν σε τρία επίπεδα. Το πρώτο επίπεδο καλύπτει αρχικές δραστηριότητες που συνδέονται με τη διαμόρφωση της υποδομής επίδειξης (δικτύωση περιφερειακών φορέων, διερεύνηση συνεργειών σε δράσεις κ.λπ.). Το δεύτερο επίπεδο περιλαμβάνει τα λειτουργικά έξοδα των δραστηριοτήτων επίδειξης με βάση την ανάπτυξη συγκεκριμένων έργων. Το τρίτο και τελευταίο επίπεδο περιλαμβάνει δαπάνες σχετικά με την πιθανή βιομηχανική παραγωγή ή την πρόσβαση στην αγορά του προϊόντος ή της υπηρεσίας που έχει αναπτυχθεί κατά τις προηγούμενες φάσεις, ως αποτέλεσμα των σχεδίων διαπεριφερειακής συνεργασίας, εφόσον οι εν λόγω δραστηριότητες επίδειξης έχουν στεφθεί με επιτυχία, εφόσον δηλαδή έχουν επικυρωθεί και πιστοποιηθεί·

27. συνιστά τη λήψη επειγόντων μέτρων για να δημιουργηθούν τα ενδεδειγμένα και ευέλικτα ειδικά χρηματοδοτικά μέσα προώθησης της διαπεριφερειακής συνεργασίας, που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των τριών επιπέδων που αναφέρθηκαν στο προηγούμενο σημείο. Τα μέσα αυτά μπορούν να λάβουν τη μορφή συνδυασμού χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένων των συνδυασμών πιστώσεων και δανείων, καθώς και δημόσιας και ιδιωτικής χρηματοδότησης σε διάφορα επίπεδα), με την καινοτόμο χρήση πόρων για τη στήριξη πιλοτικών έργων δικτύων διαπεριφερειακής συνεργασίας, που να φέρνουν σε άμεση επαφή με τη βιομηχανία και να έχουν σημαντικό αντίκτυπο:

— όσον αφορά το αρχικό κόστος των δραστηριοτήτων που συνδέονται με τη διαμόρφωση της υποδομής για την επίδειξη (πρώτο επίπεδο) ζητείται να υφιστάμενα ταμεία της ΕΕ να συμπληρώνουν τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις για υποδομές στην καινοτομία, στο πλαίσιο προγραμμάτων διαπεριφερειακής συνεργασίας. Επίσης, συνιστάται μια πιο ευέλικτη χρήση του Interreg για τη στήριξη της δημιουργίας βιομηχανικών αξιακών αλυσίδων. Επίσης, συνιστάται η επέκταση της προσέγγισης των «κόμβων ψηφιακής καινοτομίας» σε άλλους βιομηχανικούς και τεχνολογικούς τομείς·

— όσον αφορά τις λειτουργικές δαπάνες των δραστηριοτήτων επίδειξης που βασίζονται στην ανάπτυξη συγκεκριμένων έργων (δεύτερο επίπεδο), συνιστάται οι χώρες/περιφέρειες που το επιθυμούν, να προβλέψουν πόρους για τη δημιουργία ενός συστήματος ομολόγων έργου, το οποίο θα στηρίζει τη συμμετοχή των επιχειρήσεων σε προγράμματα διαπεριφερειακής συνεργασίας. Ο σκοπός των ομολόγων αυτών είναι, αφενός, να αντισταθμίζονται οι δαπάνες που προκύπτουν κατά την εκπόνηση του σχεδίου διαπεριφερειακής συνεργασίας (επισκέψεις στις εγκαταστάσεις επίδειξης σε άλλες περιφέρειες, μελέτες συμπληρωματικότητας, εκπόνηση μελετών και σχέδια έργων κ.λπ.). Το σύστημα διαπεριφερειακών ομολόγων έργων θα μπορούσε να συμπληρωθεί από μηχανισμούς συγχρηματοδότησης (για παράδειγμα, από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων), ώστε να διευκολύνεται η πρόσβαση των επιχειρήσεων στις εξωπεριφερειακές υπηρεσίες και υποδομές. Η ΕΕ θα πρέπει να διαδραματίζει ρόλο καταλύτη και υποστηρικτή των Περιφερειακών Διαχειριστικών Αρχών (λόγου χάρη, για τα από κοινού συμφωνηθέντα συστήματα πιστοποίησης ή για την αξιολόγηση και τον έλεγχο των εξωπεριφερειακών δαπανών)·

— όσον αφορά τις επενδύσεις ή τις απαιτούμενες δαπάνες που σχετίζονται με την ενδεχόμενη βιομηχανική παραγωγή ή την πρόσβαση στην αγορά του προϊόντος ή της υπηρεσίας που αναπτύχθηκε (επίπεδο τρίτο), συνιστάται η επέκταση μέσων όπως, λόγω χάρη, το InnovFin·

28. αξιολογεί θετικότερα την τροποποίηση και απλοποίηση του άρθρου 65 παράγραφος 1 και του άρθρου 70 του Κανονισμού Πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων και εκφράζει την πεποίθηση ότι η χρήση του ΕΤΠΑ στη διαπεριφερειακή συνεργασία είναι καίριας σημασίας για την ανάπτυξη της μελλοντικής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης 2.0. Παρά τα ανωτέρω, ζητεί ένα φιλικό νομικό πλαίσιο για την επόμενη δημοσιονομική περίοδο, που να ενθαρρύνει τη συνέργεια και τον ενδεχόμενο συνδυασμό των πόρων σε όλα τα επίπεδα (τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό) για τη στήριξη έργων διαπεριφερειακής κλίμακας.

Βρυξέλλες, 16 Μαΐου 2018.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Karl-Heinz LAMBERTZ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ισχυροποίηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτισμού»

(2018/C 361/05)

Εισηγήτρια:	Tanya HRISTOVA (BG/EPP), Δήμαρχος Gabrovo
Έγγραφο αναφοράς:	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών — Ισχυροποίηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτισμού — Η συμβολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη σύνοδο των ηγετών στο Γκέτεμποργκ, 17 Νοεμβρίου 2017
	COM(2017) 673 final
	Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας
	COM(2018) 23 final

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας

Αιτιολογική σκέψη 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(2) Εμπνεόμενη από αυτές τις αξίες, η Ένωση κατόρθωσε να συνενώσει χώρες, κοινωνίες και ανθρώπους σε ένα μοναδικό πολιτικό εγχείρημα, το οποίο έχει επιτρέψει στην Ευρώπη να διανύει τη μακρύτερη περίοδο ειρήνης στην ιστορία της, με αποτέλεσμα την επίτευξη κοινωνικής σταθερότητας και οικονομικής ευημερίας. Η υιοθέτηση από τα κράτη μέλη των αξιών που ορίζονται στη Συνθήκη δημιουργεί το κοινό έδαφος που αποτελεί το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής και ταυτότητας και εξασφαλίζει στην Ένωση τη θέση της στην παγκόσμια σκηνή.	(2) Εμπνεόμενη από αυτές τις αξίες, η Ένωση κατόρθωσε να συνενώσει χώρες, τις περιφέρειες, τις πόλεις και τις αγροτικές περιοχές τους, αλλά επίσης και κοινωνίες και ανθρώπους σε ένα μοναδικό πολιτικό εγχείρημα, το οποίο έχει επιτρέψει στην Ευρώπη να διανύει τη μακρύτερη περίοδο ειρήνης στην ιστορία της, με αποτέλεσμα την επίτευξη κοινωνικής σταθερότητας και οικονομικής ευημερίας. Η υιοθέτηση από τα κράτη μέλη των αξιών που ορίζονται στη Συνθήκη δημιουργεί το κοινό έδαφος που αποτελεί το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής και ταυτότητας και εξασφαλίζει στην Ένωση τη θέση της στην παγκόσμια σκηνή.

Αιτιολογία

Αυτονόητη.

Τροπολογία 2

Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας

Αιτιολογική σκέψη 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(3) Η Ένωση και τα κράτη μέλη της αντιμετωπίζουν διαφόρων ειδών προκλήσεις: μεταξύ άλλων, λαϊκισμό, ξενοφοβία, διχαστικό εθνικισμό, διακρίσεις, διασπορά ψευδών ειδήσεων και παραπληροφόρηση, καθώς και την πρόκληση της ριζοσπαστικοποίησης. Τα φαινόμενα αυτά θα μπορούσαν να αποτελέσουν σοβαρή απειλή για τα θεμέλια των δημοκρατιών μας, να υπονομεύσουν την εμπιστοσύνη στο κράτος δικαίου και τους δημοκρατικούς θεσμούς, και να παρεμποδίσουν την ανάπτυξη ενός κοινού αισθήματος του ανήκειν εντός και μεταξύ των ευρωπαϊκών κοινωνιών μας.	(3) Η Ένωση, τα κράτη μέλη της, καθώς και οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές , αντιμετωπίζουν διαφόρων ειδών προκλήσεις: μεταξύ άλλων, λαϊκισμό, ξενοφοβία, διχαστικό εθνικισμό, διακρίσεις, διασπορά ψευδών ειδήσεων και παραπληροφόρηση, καθώς και την πρόκληση της ριζοσπαστικοποίησης. Τα φαινόμενα αυτά θα μπορούσαν να αποτελέσουν σοβαρή απειλή για τα θεμέλια των δημοκρατιών μας σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης , να υπονομεύσουν την εμπιστοσύνη στο κράτος δικαίου και τους δημοκρατικούς θεσμούς, και να παρεμποδίσουν την ανάπτυξη ενός κοινού αισθήματος του ανήκειν εντός και μεταξύ των ευρωπαϊκών κοινωνιών μας.

Αιτιολογία

Αυτονόητη.

Τροπολογία 3

Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας

Αιτιολογική σκέψη 4

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	(5) Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στις πολιτικές εκπαίδευσης και πολιτισμού, λόγω της εγγύτητάς τους προς τους Ευρωπαίους πολίτες, αλλά και επειδή αποτελούν το επίπεδο διακυβέρνησης που βρίσκεται πλησιέστερα στους πολίτες. Ως εκ τούτου, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να συνεχίσουν να διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην υλοποίηση και την προσαρμογή των προτεινόμενων μέτρων και μεταρρυθμίσεων, καθώς και να συμμετέχουν, ήδη από τα αρχικά στάδια, στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η επίτευξη απτών και αποδοτικών αποτελεσμάτων και να διασφαλίζεται ότι η προστιθέμενη αξία των πολιτικών της ΕΕ στους τομείς της εκπαίδευσης και του πολιτισμού γίνεται αισθητή σε τοπικό επίπεδο.

Αιτιολογία

Αυτονόητη.

Τροπολογία 4

Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας

Αιτιολογική σκέψη 12

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	(13) Υπό αυτό το πρίσμα, αξίζει να υπογραμμιστεί ότι είναι κρίσιμης σημασίας να εξεταστούν οι περιφερειακές ανισότητες και οι οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες που προκύπτουν από τα κενά και τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων στην ΕΕ κατά τον σχεδιασμό των μεταρρυθμίσεων των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Αιτιολογία

Αυτονόητη.

Τροπολογία 5

Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας

Αιτιολογική σκέψη 13

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(13) Σε αυτό το πλαίσιο, είναι ουσιαστικής σημασίας τα κράτη μέλη να επιταχύνουν τις προσπάθειές τους ώστε να υλοποιήσουν περαιτέρω όλους τους στόχους της δήλωσης του Παρισιού του 2015. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να συνεχιστεί η προαγωγή των κοινών αξιών ως φορέων συνοχής και ένταξης, να προωθηθεί η υλοποίηση περιβαλλόντων συμμετοχικής μάθησης σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, να βελτιωθεί η κατάρτιση των εκπαιδευτικών σχετικά με την ιδιότητα του πολίτη και να ενισχυθούν οι δεξιότητες όλων των εκπαιδευομένων που σχετίζονται με την παιδεία στα μέσα ενημέρωσης και επικοινωνίας και την κριτική σκέψη.	(13) Σε αυτό το πλαίσιο, είναι ουσιαστικής σημασίας τα κράτη μέλη να επιταχύνουν τις προσπάθειές τους ώστε να υλοποιήσουν περαιτέρω όλους τους στόχους της δήλωσης του Παρισιού του 2015 και να διατεθούν στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές τα κατάλληλα εργαλεία ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση των δράσεων στο τοπικό επίπεδο. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να συνεχιστεί η προαγωγή των κοινών αξιών ως φορέων συνοχής και ένταξης, να προωθηθεί η υλοποίηση περιβαλλόντων συμμετοχικής μάθησης σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, να βελτιωθεί η κατάρτιση των εκπαιδευτικών σχετικά με την ιδιότητα του πολίτη και να ενισχυθούν οι δεξιότητες όλων των εκπαιδευομένων που σχετίζονται με την παιδεία στα μέσα ενημέρωσης και επικοινωνίας και την κριτική σκέψη.

Αιτιολογία

Αυτονόητη.

Τροπολογία 6

Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας

Αιτιολογική σκέψη 15

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(15) Το πρόγραμμα «Erasmus+» είναι η απόδειξη ότι ο αποτελεσματικότερος τρόπος να βιώσει κανείς την ευρωπαϊκή ταυτότητα είναι η κινητικότητα και οι διασυνοριακές επαφές. Είναι απαραίτητο όλες οι κατηγορίες εκπαιδευόμενων να επωφεληθούν εξίσου από τις ευκαιρίες που παρέχει το εν λόγω πρόγραμμα· ιδίως μέσω των σχολικών ανταλλαγών μεταξύ των κρατών μελών. Η εικονική κινητικότητα, ιδίως μέσω του δικτύου e-Twinning, αποτελεί εξαιρετικό εργαλείο που επιτρέπει την άμεση επαφή μεταξύ των μαθητών, και κατά τα επόμενα έτη θα χρησιμοποιηθεί σε ευρύτερη κλίμακα και σε συνδυασμό με τη φυσική κινητικότητα.	(15) Το πρόγραμμα «Erasmus+» είναι η απόδειξη ότι ο αποτελεσματικότερος τρόπος να βιώσει κανείς την ευρωπαϊκή ταυτότητα είναι η κινητικότητα και οι διασυνοριακές επαφές. Είναι απαραίτητο όλες οι κατηγορίες εκπαιδευόμενων να επωφεληθούν εξίσου από τις ευκαιρίες που παρέχει το εν λόγω πρόγραμμα· ιδίως μέσω των σχολικών ανταλλαγών μεταξύ και εντός των κρατών μελών. Η εικονική κινητικότητα, ιδίως μέσω του δικτύου e-Twinning, αποτελεί εξαιρετικό εργαλείο που επιτρέπει την άμεση επαφή μεταξύ των μαθητών, και κατά τα επόμενα έτη θα χρησιμοποιηθεί σε ευρύτερη κλίμακα και σε συνδυασμό με τη φυσική κινητικότητα. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνει επίσης τη δημιουργία νέων ευκαιριών πολιτιστικής κινητικότητας και την επέκταση του πεδίου εφαρμογής των υφισταμένων.

Αιτιολογία

Αυτονόητη.

Τροπολογία 7

Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας

Άρθρο 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	3. συνιστάται να αξιοποιηθεί η εγγύτητα των τοπικών και των περιφερειακών αρχών προς τους πολίτες της ΕΕ, καθώς και το γεγονός ότι αυτές βρίσκονται σε στρατηγικά καλύτερη θέση για να αναλύουν και να καλύπτουν τις συγκεκριμένες ανάγκες των διαφόρων πολιτιστικών ομάδων στην επικράτειά τους, αλλά και για να θέτουν τις βάσεις εποικοδομητικού διαπολιτισμικού διαλόγου και να προάγουν τις κοινές αξίες·

Αιτιολογία

Αυτονόητη.

Τροπολογία 8

Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας

Άρθρο 4

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Παροχή εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς	Παροχή εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς
4. να προωθούν την εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς για όλους τους εκπαιδευόμενους, ιδίως μέσω:	4. να προωθούν την εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς για όλους τους εκπαιδευόμενους, ιδίως μέσω:

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>α) της ένταξης όλων των μαθητών σε ποιοτική εκπαίδευση από νεαρή ηλικία,</p> <p>β) της παροχής της απαραίτητης υποστήριξης στους μαθητές και τους σπουδαστές με βάση τις ανάγκες τους, συμπεριλαμβανομένων όσων προέρχονται από μειονεκτούντα κοινωνικοοικονομικά περιβάλλοντα, όσων προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, όσων έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και των πλέον ταλαντούχων εκπαιδευομένων·</p> <p>γ) της διευκόλυνσης της μετάβασης μεταξύ των διαφόρων εκπαιδευτικών βαθμίδων και της διασφάλισης της παροχής επαρκούς εκπαιδευτικού και επαγγελματικού προσανατολισμού.</p>	<p>α) της ένταξης όλων των μαθητών σε ποιοτική εκπαίδευση από νεαρή ηλικία και της εξασφάλισης ίσων ευκαιριών και πρόσβασης σε ποιοτική εκπαίδευση για όλους τους σπουδαστές, συμπεριλαμβανομένων των σπουδαστών που ανήκουν σε γλωσσικές, θρησκευτικές, εθνοτικές ή άλλες μειονότητες,</p> <p>β) της παροχής της απαραίτητης υποστήριξης και καθοδήγησης σε όλους τους μαθητές και τους σπουδαστές με βάση τις ανάγκες τους, συμπεριλαμβανομένων όσων προέρχονται από μειονεκτούντα κοινωνικοοικονομικά περιβάλλοντα, όσων προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων που επιθυμούν να ενταχθούν ως πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσων έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και των πλέον επιτυχημένων εκπαιδευομένων,</p> <p>γ) της αντιμετώπισης των ειδικών αναγκών των εκπαιδευομένων στις περιφέρειες της ΕΕ που αντιμετωπίζουν γεωγραφικές και δημογραφικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που προέρχονται από εξόχως απόκεντρες περιφέρειες</p> <p>δ) της διευκόλυνσης της μετάβασης μεταξύ των διαφόρων εκπαιδευτικών βαθμίδων και της διασφάλισης της παροχής επαρκούς εκπαιδευτικής καθοδήγησης και καθοδήγησης σταδιοδρομίας, καθώς και παροχή διά βίου στήριξης και ευκαιριών κατάρτισης για όλους τους εκπαιδευόμενους·</p> <p>ε) της απαραίτητης ενδυνάμωσης του ρόλου της εκμάθησης γλωσσών στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, όχι μόνο επειδή η εκμάθηση γλωσσών θεωρείται πλέον αποδοτικότερη σε νεαρή ηλικία, αλλά η ανεπάρκεια γλωσσικών δεξιοτήτων θεωρείται ένα από τα κύρια εμπόδια για την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων και την ανάπτυξη ενός εργατικού δυναμικού που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της ευρωπαϊκής οικονομίας,</p> <p>στ) της παροχής της δυνατότητας στους νέους να αποκτούν και να αναπτύξουν πρόσθετες δεξιότητες μέσω της επίσημης τυπικής και μη τυπικής μάθησης, καθώς αυτό όχι μόνο ενισχύει την απασχολησιμότητα των νέων μέσω της καλύτερης αντιστοίχισης των δεξιοτήτων με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, αλλά και ενθαρρύνει την πιο ενεργή συμβολή τους σε έργα αλληλεγγύης και στη διαμόρφωση του μέλλοντος της Ευρώπης ⁽¹⁾.</p> <p>⁽¹⁾ CDR 851/2017 — «Η επένδυση στη νεολαία της Ευρώπης και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης»</p>

Αιτιολογία

Περαιτέρω έμφαση, από ορισμένες απόψεις, στις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και ίσες ευκαιρίες, προσθέτοντας παράλληλα τη διάσταση της διά βίου καθοδήγησης και κατάρτισης, δεδομένου ότι δεν θα πρέπει να υπάρχει ηλικιακός περιορισμός όσον αφορά την εκπαίδευση.

Τροπολογία 9

Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας

Άρθρο 6

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Προώθηση μιας ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας,</p> <p>6. να προωθήσουν μια ευρωπαϊκή διάσταση της διδασκαλίας ενθαρρύνοντας:</p> <p>α) την κατανόηση του ευρωπαϊκού πλαισίου και της κοινής κληρονομιάς και την ευαισθητοποίηση σχετικά με την πολυμορφία των κρατών μελών της Ένωσης,</p> <p>β) την κατανόηση της προέλευσης και της λειτουργίας της Ένωσης,</p> <p>γ) τη συμμετοχή των σπουδαστών και των εκπαιδευτικών στο δίκτυο e-Twinning και στη διασυνοριακή κινητικότητα, ιδίως για τα σχολεία,</p> <p>δ) επιτόπου έργα για την ευαισθητοποίηση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση στα κέντρα εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της άμεσης αλληλεπίδρασης με τους νέους.</p>	<p>Προώθηση μιας ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας,</p> <p>6. να προωθήσουν μια ευρωπαϊκή διάσταση της διδασκαλίας ενθαρρύνοντας:</p> <p>α) την κατανόηση του ευρωπαϊκού πλαισίου και της κοινής κληρονομιάς και την ευαισθητοποίηση σχετικά με την πολυμορφία των κρατών μελών της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του πλούσιου ιστού των υποεθνικών δομών, ούτως ώστε να ενισχυθεί η κατανόηση της κοινής ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς:</p> <p>β) την κατανόηση της προέλευσης και της λειτουργίας της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων τους ως πολιτών της Ένωσης,</p> <p>γ) τη συμμετοχή των σπουδαστών και των εκπαιδευτικών στο δίκτυο e-Twinning και στη διασυνοριακή κινητικότητα, ιδίως για τα σχολεία,</p> <p>δ) επιτόπου έργα για την ευαισθητοποίηση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση στα κέντρα εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της άμεσης αλληλεπίδρασης με τους νέους, σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο ως το εγγύτερο σε αυτούς επίπεδο διακυβέρνησης,</p> <p>ε) μια αντίληψη υπέρ της διά βίου μάθησης, η οποία θα ενσωματώνει την εκπαίδευση των ενηλίκων, χωρίς, ωστόσο, να περιορίζεται σε αυτήν, και η οποία θα προάγει μια νοοτροπία διαρκούς αναζήτησης, καθώς και την επιδίωξη της γνώσης και της αριστείας που μπορούν να καλλιεργηθούν ήδη από την πρωτοβάθμια (ή την προσχολική) εκπαίδευση και να ενσωματωθούν σε όλα τα στάδια της εκπαίδευσης,</p> <p>στ) τη μεγαλύτερη έμφαση σε θέματα σχετικά με την ψηφιοποίηση της κοινωνίας, προκειμένου να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι με τις έννοιες κωδικοποίησης και να εισαγάγουν δεξιότητες στον τομέα της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, της κοινωνικής δικτύωσης και της παιδείας στα Μέσα·</p> <p>ζ) την πρόθεση να παρέχεται τουλάχιστον μία επιχειρηματική εμπειρία σε κάθε σπουδαστή στην Ευρώπη, ούτως ώστε να ενισχυθούν οι πρακτικές επιχειρηματικής μάθησης, αλλά και η μάθηση βάσει έρευνας και σχεδίων, τόσο στην τυπική όσο και στην άτυπη εκπαίδευση.</p>

Αιτιολογία

Η πολυμορφία των υποεθνικών δομών στα κράτη μέλη της ΕΕ αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της πολιτικής και της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ένωσης και, συγχρόνως, συνιστά το κύριο σημείο αναφοράς για την ανάπτυξη της ενεργού συμμετοχής των πολιτών στα κοινά, με βάση τα δικαιώματα ιθαγένειας της ΕΕ.

Τροπολογία 10

Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας

Άρθρο 7

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Υποστήριξη των εκπαιδευτικών και της διδασκαλίας	Υποστήριξη των εκπαιδευτικών και της διδασκαλίας
<p>7. να παρέχουν στους εκπαιδευτικούς, τους διευθυντές σχολείων και το ακαδημαϊκό προσωπικό τη δυνατότητα να προάγουν τις κοινές αξίες και να παρέχουν εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς, μέσω:</p> <p>α) της εφαρμογής μέτρων ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών, των διευθυντών σχολείων και του ακαδημαϊκού προσωπικού που θα τους βοηθούν να μεταδίδουν τις κοινές αξίες και να προάγουν την ενεργό συμμετοχή του πολίτη στα κοινά, ενώ ταυτόχρονα θα μεταδίδουν το αίσθημα του ανήκειν, ανταποκρινόμενοι στις ποικίλες ανάγκες των εκπαιδευόμενων, και</p> <p>β) της προώθησης προγραμμάτων ανταλλαγών και μάθησης από ομοτίμους καθώς και καθοδήγησης για τους εκπαιδευτικούς και το ακαδημαϊκό προσωπικό.</p>	<p>7. να παρέχουν στους εκπαιδευτικούς, τους διευθυντές σχολείων και το ακαδημαϊκό προσωπικό τη δυνατότητα να προάγουν τις κοινές αξίες και να παρέχουν εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς, μέσω:</p> <p>α) της εφαρμογής μέτρων ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών, των διευθυντών σχολείων και του ακαδημαϊκού προσωπικού που θα τους βοηθούν να μεταδίδουν τις κοινές αξίες και να προάγουν την ενεργό συμμετοχή του πολίτη στα κοινά, ενώ ταυτόχρονα θα μεταδίδουν το αίσθημα του ανήκειν, ανταποκρινόμενοι στις ποικίλες ανάγκες των εκπαιδευόμενων,</p> <p>β) της προώθησης ανταλλαγών βέλτιστων πρακτικών και προγραμμάτων μάθησης από ομοτίμους καθώς και καθοδήγησης για τους εκπαιδευτικούς και το ακαδημαϊκό προσωπικό, καθώς και της κινητικότητας μέσω του προγράμματος Erasmus+ ⁽¹⁾· και</p> <p>γ) της προώθησης μέτρων για τη διευκόλυνση των ανταλλαγών μεταξύ δασκάλων και γονέων/κηδεμόνων προκειμένου να ενισχυθούν οι σχέσεις μεταξύ του σχολείου και του οικογενειακού/οικιακού περιβάλλοντος και να προωθηθεί ένας μόνιμος διάλογος, ο οποίος είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχή ένταξη των μαθητών στο σχολικό περιβάλλον και την κοινωνικοποίησή τους συνολικά.</p> <p>⁽¹⁾ COR-2017-03139 — SEDEC-VI/029: «Εκσυγχρονισμός της σχολικής και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»</p>

Αιτιολογία

—

Τροπολογία 11

Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας

Άρθρο 11

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>12. θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα ώστε όλα τα δημόσια ιδρύματα, τα σχολεία και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα στην ΕΕ να διαθέτουν τις αναγκαίες ευρυζωνικές υποδομές υψηλής ταχύτητας και τον απαραίτητο ψηφιακό εξοπλισμό, ιδίως εκείνα που βρίσκονται σε περιοχές που θέτουν γεωγραφικές, δημογραφικές και κοινωνικές προκλήσεις, προκειμένου να αποφευχθεί η αύξηση των εκπαιδευτικών και πολιτιστικών χάσμάτων στην ψηφιακή εποχή·</p>

Αιτιολογία

Αυτονόητη.

Τροπολογία 12

Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας

Άρθρο 15

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
15. να αξιολογεί τις δράσεις που υλοποιούνται ως ανταπόκριση στην παρούσα σύσταση, ιδίως μέσω του πλαισίου ΕΚ 2020, συμπεριλαμβανομένης της έκθεσης «Παρακολούθηση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης».	15. να αξιολογεί τις δράσεις που υλοποιούνται ως ανταπόκριση στην παρούσα σύσταση σε ετήσια βάση μέσω του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και μέσω του πλαισίου ΕΚ 2020, συμπεριλαμβανομένης της έκθεσης «Παρακολούθηση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης».

Αιτιολογία

Η συμπερίληψη αυτής της διάστασης στη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου θα επιτρέψει μια πιο αποτελεσματική παρακολούθηση και αξιολόγηση της προόδου στον τομέα αυτόν.

II. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

- υποστηρίζει το γενικό όραμα ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης και συμφωνεί ότι η εκπαίδευση και ο πολιτισμός αποτελούν εξαιρετικά σημαντικούς παράγοντες προκειμένου η Ευρώπη να θωρακιστεί στο πλαίσιο της επιταχυνόμενης παγκοσμιοποίησης και των σημερινών γεωπολιτικών τάσεων·
- συμμερίζεται επίσης την ανάγκη ενίσχυσης της υποστήριξης του συνόλου των αξιών στις οποίες θεμελιώνεται η Ευρωπαϊκή Ένωση και τις οποίες έχουν προσυπογράψει τα κράτη μέλη κατά την προσχώρησή τους στην ΕΕ. Υπογραμμίζει, σε αυτό το πλαίσιο, τη σπουδαιότητα της συνεχούς και κοινής δέσμευσης για την υπεράσπιση αυτών των αξιών ως ζωτικού συστατικού στοιχείου της ευρωπαϊκής ταυτότητας, η οποία απαιτεί μια ενεργό ευρωπαϊκή ιθαγένεια ριζωμένη στην πολυμορφία των πολιτισμών·
- τονίζει ότι η εκπαίδευση και ο πολιτισμός έχουν ευρύ αντίκτυπο σε όλους τους τομείς της ζωής και, πιο συγκεκριμένα, στην ενίσχυση της κοινωνίας, με αποτέλεσμα να καθίστανται βασικά εργαλεία για την επίτευξη μεγαλύτερης πολιτισμικής ένταξης μεταξύ των Ευρωπαίων ενισχύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την κοινωνική ένταξη. Σημειώνει ότι η αγωγή του πολίτη αποτελεί ζωτικό στοιχείο υπό αυτό το πρίσμα και υπογραμμίζει με έμφαση ότι η ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα ιθαγένειας της ΕΕ πρέπει να απευθύνεται, κατά πρώτο λόγο, στους νέους ⁽¹⁾·
- τονίζει ότι την κύρια ευθύνη για τις πολιτικές που αφορούν την εκπαίδευση και τον πολιτισμό φέρουν τα κράτη μέλη και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές τους, και ότι η δράση της ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 6 της ΣΛΕΕ, θα πρέπει μόνο να συμπληρώνει, να υποστηρίζει ή να συντονίζει τη δράση των κρατών μελών, καθώς και να προάγει πρωτοβουλίες τοπικής και περιφερειακής συνεργασίας στον τομέα αυτό. Υπογραμμίζει ότι οποιαδήποτε δράση της ΕΕ στον τομέα αυτόν πρέπει να είναι πλήρως δικαιολογημένη από πλευράς επικουρικότητας και αναλογικότητας·
- υπογραμμίζει τον ρόλο του πολιτισμού ως βασικού στοιχείου διαμόρφωσης ταυτότητας και, κατά συνέπεια, την ανάγκη ενίσχυσης της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσω του πολιτισμού, προκειμένου να στηριχθεί η νομιμοποίηση των δημοκρατικών δομών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ως εκ τούτου, στηρίζει πρωτοβουλίες για την αμοιβαία ευαισθητοποίηση και εξοικείωση των Ευρωπαίων με την εγγενή αξία της πολιτιστικής και καλλιτεχνικής έκφρασης, ούτως ώστε να ενισχυθούν οι κοινές πολιτιστικές συνιστώσες της ευρωπαϊκής μας ταυτότητας·
- επισημαίνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν βασικό ρόλο στις πολιτικές εκπαίδευσης και πολιτισμού λόγω της εγγύτητάς τους προς τους Ευρωπαίους και επιμένει ότι συνεχίζουν να διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην εφαρμογή και την προσαρμογή των προτεινόμενων μέτρων και μεταρρυθμίσεων·

⁽¹⁾ CDR 1319/2017

7. θεωρεί ότι, στην παρούσα του μορφή, το προτεινόμενο μέτρο δεν φαίνεται να εγείρει ανησυχίες σχετικά με την επικουρικότητα και υπογραμμίζει τη σημασία της τήρησης της αρχής της αναλογικότητας προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν δημιουργούνται νέα οικονομικά ή διοικητικά βάρη, ενώ, συγχρόνως, εξασφαλίζεται ισχυρή χρηματοδοτική στήριξη για τις πολιτικές και τα προγράμματα στους τομείς της εκπαίδευσης και της πολιτιστικής κληρονομιάς στο προσεχές ΠΔΠ.

Ευρωπαϊκό θεματολόγιο

8. συμφωνεί με τη σημασία των βασικών εξελίξεων που απαριθμούνται, επισημαίνοντας ότι δεν είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους και ζητεί να διεξαχθεί έρευνα σχετικά με τους τρόπους αλληλεξάρτησής τους·

9. η σημασία του δικτύου Europe Direct πρέπει να τονιστεί όσον αφορά την ευαισθητοποίηση και τη διάδοση του σχεδίου ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, δεδομένου ότι οι στόχοι του προβλέπουν την παροχή πληροφοριών για το έργο στους πολίτες της ΕΕ·

10. υποστηρίζει πλήρως την καθιέρωση στον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων του δικαιώματος στην εκπαίδευση, ως θεμελιώδες κοινωνικό και βασικό ανθρώπινο δικαίωμα ⁽²⁾·

Ευρωπαϊκή ταυτότητα και ευαισθητοποίηση για την πολιτιστική κληρονομιά

11. αναδεικνύει τη σημασία των αξιών της ΕΕ που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων —αξιοπρέπεια, ελευθερία, ισότητα και αλληλεγγύη— προκειμένου να επιτευχθεί το κοινό όφελος, και για αυτό ζητεί μεγαλύτερη συμμετοχή, σεβασμό της πνευματικής και ηθικής κληρονομιάς των λαών της Ευρώπης, καθώς και αξιοποίηση των πρωτοβουλιών που προωθούν την καλύτερη συμβίωση·

12. επαναλαμβάνει πόσο σημαντικό είναι να δοθεί έμφαση και να διατεθούν πόροι στην ευαισθητοποίηση και τη διάδοση του ευρωπαϊκού πολιτισμού, της ιστορίας και της ταυτότητας. Ως εκ τούτου, προτείνεται η διεύρυνση του προγράμματος «Η Ευρώπη για τους πολίτες» έτσι ώστε να υποστηριχθεί ένας μεγαλύτερος αριθμός σχετικών πρωτοβουλιών·

13. προβάλλει με έμφαση τη σημασία της συμμετοχής των πολιτών στις πολιτικές δράσεις της ΕΕ και, όπως αναφέρεται και στην έκθεση με θέμα «Ανοιγμα προς τους Ευρωπαίους πολίτες: μια νέα ευκαιρία», η ΕτΠ τονίζει τον ουσιώδη ρόλο της «έννοιας της “κοινότητας”, στην οποία ενσωματώνονται το τοπικό, το περιφερειακό, το εθνικό και το διεθνές πλαίσιο, στο οποίο διαβιούν οι πολίτες προκειμένου να δημιουργούν έναν κοινό δημόσιο χώρο όπου τα άτομα μπορούν να δρουν από κοινού με θεμέλιο τις κοινές αξίες» ⁽³⁾. Ως εκ τούτου, η ευρωπαϊκή ταυτότητα και οι κοινές αξίες πρέπει να συμπληρώνουν τις υφιστάμενες περιφερειακές και εθνικές αντιλήψεις του ανήκειν, ούτως ώστε να προωθηθεί η πολυεπίπεδη ιθαγένεια, όπως εξάλλου προβλέπεται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στο άρθρο 2 της Συνθήκης της Λισαβόνας·

14. επαναλαμβάνει τη σημασία του ευρωπαϊκού έτους Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018 για την προώθηση της πολιτιστικής ευαισθητοποίησης και του ρόλου του πολιτισμού τόσο για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας όσο και για την υποστήριξη της ένταξης·

15. απευθύνει έκκληση για ισχυρότερη δέσμευση εκ μέρους των κρατών μελών, καθώς και των περιφερειών και των πόλεων τους, προκειμένου να αναπτυχθεί ένα ευρωπαϊκό όραμα και να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη προβολή των έργων και των πρωτοβουλιών της ΕΕ, τα οποία, επί του παρόντος, συχνά υπονομεύονται λόγω της τάσης εθνικοποίησης των επιτυχιών της ΕΕ και «εξευρωπαϊσμού» των αποτυχιών της Ένωσης, όπως τόνισε ο πρόεδρος Juncker στην ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης το 2016·

16. ζητεί να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα για τη διατήρηση και την ευρύτερη διάδοση των παραδοσιακών ευρωπαϊκών τεχνών και χειροτεχνιών, της ζωντανής πολιτιστικής κληρονομιάς και ιστορίας, καθώς και άλλων πολιτιστικών και καλλιτεχνικών πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων, οι οποίες αποτελούν κομμάτι του πολιτισμού της σύγχρονης ευρωπαϊκής κοινωνίας και οι οποίες ενισχύουν την κοινή ταυτότητα λόγω του διαδραστικού τους χαρακτήρα που διευκολύνει την εμπειρική και την πολιτιστική τους στράτευση·

17. κατά συνέπεια, ζητεί να συμπεριληφθεί το ευρωπαϊκό έτος Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018 στις στρατηγικές πρωτοβουλίες που υποστηρίζουν την περιφερειακή πολιτιστική ανάπτυξη, προωθούν την αμοιβαία γνώση και διανοίγουν νέες ευκαιρίες για βιώσιμο πολιτιστικό τουρισμό· Οι πρωτοβουλίες αυτές θα μπορούσαν να χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», στηρίζοντας με τον τρόπο αυτόν τη διάδοση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς μετά το 2018·

⁽²⁾ CDR 3141/2017

⁽³⁾ «Ανοιγμα προς τους Ευρωπαίους πολίτες: μια νέα ευκαιρία» (σ. 10), του Luc Van den Brande, μέλους της ΕτΠ και ειδικού συμβούλου του Προέδρου Juncker για την προσέγγιση των πολιτών (https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reaching-out-to-citizens-report_en.pdf)

18. προτείνει την αξιοποίηση του σήματος ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς στα πλαίσια της πρωτοβουλίας αυτής για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας, με τη δημιουργία στενότερων δεσμών μεταξύ του σήματος και των περιφερειών, την αποσαφήνιση των διαδικασιών για τις νέες υποψηφίες για το σήμα τοποθεσίες, καθιστώντας το ευρύτερα γνωστό και λαμβάνοντας πιο αποτελεσματικά μέτρα για τη διάδοσή του·
19. προτείνει τη δημιουργία νέων ευκαιριών πολιτιστικής κινητικότητας και την επέκταση του πεδίου εφαρμογής των υφισταμένων για όλες τις περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένων των πιο απομακρυσμένων περιοχών, όπως οι εξόχως απόκεντρες και νησιωτικές περιοχές·
20. υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές βρίσκονται στη στρατηγικά καλύτερη δυνατή θέση για να αναλύουν και να καλύπτουν τις συγκεκριμένες ανάγκες των διαφόρων πολιτιστικών ομάδων στην επικράτειά τους, για να θέτουν τις βάσεις ενός εποικοδομητικού διαπολιτισμικού διαλόγου καθώς και για να αυξάνουν την ευαισθητοποίηση και να διευκολύνουν την πρόσβαση των πολιτών στον κοινό ευρωπαϊκό πολιτισμό·
21. επισημαίνει τη σημασία της προσθήκης νέων χρήσεων και εφαρμογών στην πολιτιστική κληρονομιά, της ανάπτυξης των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργίας, καθώς και τη σημασία της κατάρτισης και εξειδίκευσης των μελλοντικών επαγγελματιών στον κλάδο του πολιτισμού·
22. υπογραμμίζει τον ρόλο του πολιτισμού ως μέσου για την προσέγγιση των λαών, τη δημιουργία πολιτιστικών και γλωσσικών δεσμών. Είναι επίσης ένα εργαλείο που μπορεί να ενθαρρύνει τον πολιτικό και οικονομικό διάλογο, καθώς προωθεί την αμοιβαία κατανόηση και ενισχύει την εμπιστοσύνη, το ενδιαφέρον και τον σεβασμό μεταξύ των χωρών·
23. επισημαίνει τη σημασία της μεταλαμπάδευσης του ευρωπαϊκού πολιτισμού και αξιών στους νέους Ευρωπαίους·

Εκπαίδευση

24. επισημαίνει ότι η ψηφιοποίηση της κοινωνίας στην Ευρώπη μπορεί να αποδειχθεί —και στην εκπαίδευση— επί του παρόντος το μεγαλύτερο μετασχηματιστικό εγχείρημα της ΕΕ. Πρόκειται για σταδιακή και πολυδιάστατη διαδικασία η οποία πρέπει να αναπτύξει όχι μόνο την εμπειρία των σπουδαστών κάθε ηλικίας μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας, αλλά και την επικοινωνία, την αξιολόγηση, τη διακυβέρνηση και τη διοίκηση, τη συλλογή και την ανάλυση δεδομένων σε όλα τα στάδια της εκπαίδευσης·
25. εφιστά την προσοχή στις επιπτώσεις της κατάχρησης των ψηφιακών πόρων, η οποία μπορεί να αποτελέσει επικίνδυνο μέσο παραγάνδας στα χέρια των αντιδημοκρατικών δυνάμεων· χαιρετίζει συνεπώς την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης στο διαδίκτυο: μια ευρωπαϊκή προσέγγιση»⁽⁴⁾, η οποία αντανακλά συνολικά τις τέσσερις αρχές «διαφάνεια, ακεραιότητα, συμμετοχή και συνεργασία», όπως αναφέρεται στην έκθεση «Άνοιγμα προς τους Ευρωπαίους πολίτες: Μια νέα ευκαιρία»⁽⁵⁾.
26. εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι, σύμφωνα με τη διατύπωση της Επιτροπής, «πολλά σχολεία δεν έχουν ακόμη πρόσβαση σε συνδεσιμότητα υψηλής ταχύτητας και ψηφιακό εξοπλισμό». Η κατάσταση αυτή επιδεινώνεται από το γεγονός ότι πολλά από αυτά τα σχολεία βρίσκονται σε περιφέρειες που είναι αντιμετώπιες με δημογραφικές, γεωγραφικές και κοινωνικές προκλήσεις —συμπεριλαμβανομένων των νησιωτικών, απομακρυσμένων και εξόχως απόκεντρων περιφερειών— και, εάν δεν ληφθούν εσπευσμένα μέτρα, οι εκπαιδευτικές ανισότητες θα αυξηθούν, αντί να μειωθούν·
27. επισημαίνει τόσο το γεγονός ότι η ψηφιοποίηση δημιουργεί πρόσθετες απαιτήσεις για τους εκπαιδευτικούς από πλευράς δεξιοτήτων και ικανοτήτων, όσο και την ανάγκη έγκαιρης και σωστής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης του εργατικού δυναμικού από τους ενδιαφερόμενους φορείς. Παράλληλα, υπογραμμίζει ότι αυτό μπορεί να παρέχει δυνατότητες για την ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας και αλληλεπίδρασης·
28. τονίζει, επιπλέον, ότι η επέκταση της ψηφιοποίησης αυξάνει επίσης τα περιθώρια έκθεσης σε επιθέσεις και τον αντίκτυπο των πιθανών κυβερνοαπειλών, γεγονός το οποίο επιδεινώνεται περαιτέρω από τον ζωτικό και ιδιωτικό χαρακτήρα των δεδομένων που συλλέγουν και χρησιμοποιούν τα σχολεία·
29. σε σχέση με το προηγούμενο σημείο, συνιστά θερμά να εφαρμοστεί η έννοια της «ασφάλειας εκ σχεδιασμού» τόσο στο εκπαιδευτικό λογισμικό όσο και σε οποιοδήποτε λογισμικό ή βάσεις δεδομένων που χρησιμοποιούνται από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα· θα πρέπει δε να προβλεφθούν διαφανείς πολιτικές για τη συλλογή και αποθήκευση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·

⁽⁴⁾ COM(2018) 236 final.

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reaching-out-to-citizens-report_en.pdf

30. αναγνωρίζοντας ότι η συμπεριφορά, οι αξίες και η ατομική ταυτότητα διαμορφώνονται, σε μεγάλο βαθμό, ευθύς εξαρχής μέσα στην οικογένεια και το ευρύτερο οικογενειακό περιβάλλον, ενθαρρύνει τη θέσπιση μέτρων εστιασμένων στην ενεργό συνεργασία με τους γονείς, ενισχύοντας τη διασύνδεση μεταξύ γονέων και σχολείου και, γενικότερα, την «προσέγγιση του σχολείου ως συνόλου»·
31. επισημαίνει ότι οι ανεπαρκείς γλωσσικές δεξιότητες αποτελούν σημαντικό εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων και τονίζει ότι οι πρωτοβουλίες διά βίου μάθησης, καθώς και εισαγωγικά και συνεχόμενα προγράμματα εκμάθησης γλωσσών, καθιστούν δυνατή την καλύτερη αντιστοίχιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και των επαγγελματιών στην ΕΕ με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας·
32. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η εκμάθηση γλωσσών θεωρείται πολύ αποτελεσματικότερη σε μικρή ηλικία και ζητεί η εκμάθηση γλωσσών να διαδραματίζει σημαντικότερο ρόλο στο αναλυτικό πρόγραμμα της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης·
33. προτείνει η αρμόδια για την κατάρτιση σχολικού προγράμματος σπουδών δημόσια αρχή αφενός μεν να επικεντρώνει περισσότερο το ενδιαφέρον της στις πολιτιστικές και εθνογραφικές πτυχές της ιστορίας που συνοδεύονται από μια κριτική και φιλοσοφική ανάλυση των οικουμενικών αξιών με γνώμονα την πολυμορφία, αφετέρου δε να μεριμνήσει για τη συμπερίληψη στο πρόγραμμα σπουδών μίας θεματικής ενότητας για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στην οποία θα αναδεικνύεται η σημασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ιδέας του Ευρωπαίου πολίτη και του κοσμοπολιτισμού ως συστατικών στοιχείων της Ένωσης· ως εκ τούτου, προτείνει την περαιτέρω συνεργασία με πολιτιστικούς φορείς σε τοπικό επίπεδο, καταρτίζοντας, για παράδειγμα, πρόγραμμα πολιτιστικής εκπαίδευσης που να υποστηρίζει την εργασία στα σχολικά προγράμματα και ορίζοντας μια πολιτιστική διαδρομή που θα παρουσιάζει την τοπική πολιτιστική και καλλιτεχνική προσφορά·
34. επιπλέον, ζητεί να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση σε θέματα σχετικά με την ψηφιοποίηση της κοινωνίας, προκειμένου να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι με τις έννοιες της κωδικοποίησης και να εισαχθούν δεξιότητες, όχι μόνο ρεαλιστικές αλλά και δεοντολογικές, κρίσιμες και αναλυτικές στον τομέα της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, της κοινωνικής δικτύωσης και της παιδείας στα Μέσα·
35. υποστηρίζει την πρόθεση να παρέχεται τουλάχιστον μία επιχειρηματική εμπειρία σε κάθε σπουδαστή ή μαθητευόμενο στην Ευρώπη, πιθανόν σε άλλη χώρα της Ευρώπης, και προτείνει την ενίσχυση των πρακτικών επιχειρηματικής μάθησης, αλλά και μάθησης βάσει έρευνας και σχεδίων, τόσο στην τυπική όσο και στην άτυπη εκπαίδευση, καθώς και στις επιχειρήσεις, στις ενώσεις, σε ιδρύματα ή άλλου είδους ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα, ενισχύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το επιχειρηματικό και δημιουργικό πνεύμα. Τάσσεται, συνεπώς, υπέρ της ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ σχολείων, ιδιωτικού τομέα και οργανώσεων του τριτογενούς τομέα και, επιπλέον, ζητεί τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων που να αποσκοπούν στην αντιστοίχιση των δεξιοτήτων των σπουδαστών με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας·
36. Επικροτεί τα μέτρα που αποσκοπούν στη διασφάλιση ίσων ευκαιριών για κάθε σπουδαστή και μαθητευόμενο και τη μείωση των ανισοτήτων, και συνιστά να διεξαχθεί εμπειριστατωμένη έρευνα σχετικά με τα βαθύτερα αίτια των ανισοτήτων αυτών προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών στον εν λόγω τομέα·
37. συνιστά ρητά να τονιστεί ότι «η υπέρβαση των ίσων ευκαιριών» πρέπει να νοείται ως «παροχή ίσων ευκαιριών» ως μέσο για τη διασφάλιση της ένταξης, πράγμα που απαιτεί αποφασιστική δράση. Η δράση αυτή δεν μπορεί να περιοριστεί στην αντιμετώπιση των αποτελεσμάτων θεμάτων όπως η ανισότητα, η υποεκπροσώπηση και ο αποκλεισμός με την επανεξισορρόπηση των εκπαιδευτικών ευκαιριών. Αντ' αυτού, οι αρχές θα πρέπει να αποσκοπούν σε μέτρα επίλυσης των βαθύτερων αιτίων, βοηθώντας, για παράδειγμα, τους θιγόμενους πολίτες και τις αντίστοιχες κοινότητες στην αντιμετώπισή τους. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, οι οποίες βρίσκονται εγγύτερα στους Ευρωπαίους πολίτες θα πρέπει να ενδυναμωθούν σε ό,τι αφορά την αναζήτηση, τον σχεδιασμό και την εφαρμογή αυτών των μέτρων, ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες των εκάστοτε τοπικών κοινοτήτων·
38. υπογραμμίζει ότι είναι ζωτικής σημασίας να ξεταστούν οι περιφερειακές ανισότητες και να τεθούν κοινές βάσεις στα εκπαιδευτικά συστήματα των κρατών μελών, έτσι ώστε να προλαμβάνονται οι οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες που προκύπτουν από τα κενά και τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων στην ΕΕ κατά τον σχεδιασμό των μεταρρυθμίσεων των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Επιπλέον, σημειώνει ότι, για να επιτευχθεί η επανασύνδεση με τις οργανώσεις σε επίπεδο βάσης, η ΕΕ θα πρέπει να αναγνωρίσει πλήρως και να αξιοποιήσει την υπάρχουσα τεχνογνωσία των εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών⁽⁶⁾·
39. επαναλαμβάνει τη σημασία που έχει η δημιουργία κοινού πλαισίου για την αναγνώριση της άτυπης και της μη τυπικής εκπαίδευσης προκειμένου να διευκολυνθεί η θέσπιση κατάλληλων εθνικών διαδικασιών·
40. υποστηρίζει θερμά την ενίσχυση του προγράμματος Erasmus+ με στόχο τον διπλασιασμό του αριθμού των συμμετεχόντων, τη συμπερίληψη σπουδαστών προερχόμενων από μειονεκτούντα περιβάλλοντα έως το 2025 και την επέκταση προς τη διά βίου μάθηση και την κινητικότητα των εκπαιδευτών. Παράλληλα δε το ζητούμενο είναι να διασφαλιστεί η κινητικότητα όλων των σπουδαστών επί ίσους όρους, ανεξαρτήτως τόπου κατοικίας, συμπεριλαμβανομένων όσων προέρχονται από τις απομακρυσμένες, νησιωτικές και εξόχως απόκεντρες περιοχές·

⁽⁶⁾ Van den Brande, «Άνοιγμα προς τους Ευρωπαίους πολίτες: Μια νέα ευκαιρία», σ. 14.

41. προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι εκστρατείες παραπληροφόρησης και οι πλέον πρόσφατες τάσεις διάδοσης ψευδών ειδήσεων, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα θα πρέπει να ενθαρρυνθούν και να διευκολυνθούν στην προσπάθειά τους να ανταποκρίνονται ταχέως και να παρέχουν με προορατικό τρόπο σημαντικά δεδομένα σε πλήρη μορφή. Μπορούν επίσης να τεθούν σε εφαρμογή καλύτεροι μηχανισμοί για την παροχή απαντήσεων σε ερωτήσεις και σε ανησυχίες των πολιτών, με τη βοήθεια των σύγχρονων τεχνολογιών διαδικτύου·
42. επισημαίνει ότι, προκειμένου να εξασφαλιστεί ισότιμη πρόσβαση στους πόρους του προγράμματος Erasmus +, όλοι οι Ευρωπαίοι πολίτες θα πρέπει να έχουν ίση πρόσβαση σε πληροφορίες και σε στήριξη. Συνεπώς, θα πρέπει να προβλεφθεί ειδικό καθεστώς για την προσέγγιση των σπουδαστών που προέρχονται από μειονεκτούντα περιβάλλοντα. Η παροχή στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές της δυνατότητας να συνδράμουν τους πολίτες και τις οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην κοινότητά τους να συμμετέχουν στο πρόγραμμα, θα μπορούσε να συμβάλει στην επέκταση του προγράμματος Erasmus + με βιώσιμο και αποδοτικό τρόπο·
43. εκφράζει την υποστήριξή της στις δραστηριότητες που στοχεύουν στην αύξηση της διοικητικής ικανότητας των υφιστάμενων γραφείων Erasmus+, όπως π.χ. βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές προσωπικού, ημερίδες ενημέρωσης σχετικά με διοικητικές πληροφορίες καθώς και περαιτέρω δράσεις που κρίνονται αναγκαίες, προκειμένου να περιοριστεί το κενό αρμοδιοτήτων που εντοπίζεται στη διαχείριση του προγράμματος Erasmus+ μεταξύ των διαφόρων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, κενό το οποίο, με τη σειρά του, οδηγεί σε ανισότητες ευκαιριών για τους σπουδαστές των εν λόγω ιδρυμάτων·
44. προτείνει την ενσωμάτωση στο πεδίο εφαρμογής του προγράμματος Erasmus+ δραστηριοτήτων που να εμπίπτουν στον τομέα της επιστήμης του πολίτη και της σχετικής φιλοσοφικής σκέψης, δεδομένης της συνάφειάς τους με τη διά βίου μάθηση, της ικανότητάς τους να δημιουργούν ισχυρά αμοιβαία πρότυπα συμπεριφοράς και της σημασίας τους για την προώθηση των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών και των κλάδων ETMM (θετικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική και μαθηματικά)·
45. επισημαίνει ότι η διά βίου μάθηση εμπεριέχει αλλά δεν ισοδυναμεί με την εκπαίδευση των ενηλίκων· η εκπαίδευση ενηλίκων προσαρμόζεται στις εκπαιδευτικές ανάγκες του ενήλικου πληθυσμού που απορρέουν από τον μετασχηματισμό της κόσμου της εργασίας και παρέχει άλλες γνώσεις και κοινωνικές δεξιότητες στο πλαίσιο της διά βίου μάθησης· εξαρτάται από μια νοοτροπία διαρκούς αναζήτησης, καθώς και από την επιδίωξη της γνώσης και της αριστείας που μπορούν να καλλιεργηθούν ήδη από την πρωτοβάθμια (ή την προσχολική) εκπαίδευση και θα πρέπει να ενσωματωθούν σε όλα τα στάδια της εκπαίδευσης·
46. αντιλαμβάνεται ότι η ενίσχυση του Erasmus+ προαπαιτεί φιλόδοξη χρηματοδότηση και απλούστερες διαδικασίες προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος· στο πλαίσιο αυτό, αναγνωρίζει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο είναι επί του παρόντος ένας από τους σημαντικότερους συντελεστές του προγράμματος και ως εκ τούτου, ζητεί οι εν εξελίξει διαπραγματεύσεις να επιτρέψουν στις τοπικές και περιφερειακές αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου να εξακολουθήσουν να συμμετέχουν σε προγράμματα ευρωπαϊκής συνεργασίας μετά το 2020, όπως συμβαίνει με άλλες χώρες που δεν ανήκουν στην ΕΕ·
47. Υποστηρίζει ένθερμα τα μέτρα προτεραιότητας για την οικοδόμηση συνεκτικών και συνδεδεμένων συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα απομακρυσμένα και σε όσα βρίσκονται σε εξόχως απόκεντρες περιοχές πανεπιστήμια καθώς και στη διασυνοριακή συνεργασία. Βασική παραδοχή θα πρέπει να είναι η πεποίθηση ότι κανένα πανεπιστήμιο δεν είναι απομακρυσμένο και ότι όλα τα πανεπιστήμια είναι ή θα πρέπει να είναι και περιφερειακά·

Βασικές πολιτικές

48. επικροτεί σε γενικές γραμμές τις βασικές προτάσεις πολιτικής που διατυπώνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υπογραμμίζει τη σημασία της συμμετοχής όλης της ευρωπαϊκής κοινωνίας, ιδίως δε των νέων, και της συνεκτίμησης των απόψεών τους κατά τον σχεδιασμό μεταρρυθμίσεων στον τομέα της εκπαίδευσης και του πολιτισμού·
49. προειδοποιεί ότι η ενίσχυση της ευρωπαϊκής διάστασης του Euronews αποτελεί μεν ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, αυτό όμως μπορεί να αποτελεί τμήμα μόνο μιας πολύ πιο ολοκληρωμένης πολιτικής και στρατηγικής στον τομέα των μέσω μαζικής επικοινωνίας και ενημέρωσης, ως απάντηση στις πρόσφατες κοινωνικές και γεωπολιτικές εξελίξεις.

Βρυξέλλες, 17 Μαΐου 2018.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Karl-Heinz LAMBERTZ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η πολιτιστική κληρονομιά ως στρατηγικός πόρος για πιο συνεκτικές και βιώσιμες περιφέρειες στην ΕΕ»

(2018/C 361/06)

Ποιητήρια: Babette WINTER (DE/PES), υφυπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και Πολιτισμού στην καγκελαρία του ομόσπονδου κράτους της Θουριγγίας

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Πολιτιστική πολυμορφία και κοινή ευρωπαϊκή κληρονομιά

1. επισημαίνει ότι η πολυμορφία της πολιτιστικής κληρονομιάς αποτελεί πολύτιμο αγαθό για την Ευρώπη: ένα μέσο με δυνητικά υψηλού επιπέδου μόχλευση για πιο συνεκτικές και βιώσιμες περιφέρειες στην ΕΕ, το οποίο μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της ταυτότητας σε μια περιφέρεια αλλά και σε ολόκληρη την Ευρώπη, αντιπροσωπεύει, σε μεγάλο βαθμό, το σύνθημα της ΕΕ: «Ενωμένοι στην πολυμορφία» και συμπληρώνει την προώθηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον σεβασμό της πολιτιστικής πολυμορφίας, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 22 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ·
2. αναφέρεται, στην παρούσα γνωμοδότηση, σε έγγραφα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁽¹⁾,⁽²⁾, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου⁽³⁾ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών (ΕΠΠ)⁽⁴⁾ τα οποία πραγματοποιούνται το μέλλον της Ευρώπης και την ισχυροποίηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτισμού·
3. τονίζει τη σημασία των αξιών της ΕΕ που περιέχονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων — αξιοπρέπεια, ελευθερία, ισότητα και αλληλεγγύη — για την επίτευξη του κοινού καλού, και, ως εκ τούτου, ζητεί μεγαλύτερο σεβασμό των αξιών αυτών κατά την προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς·
4. τονίζει ότι η πολιτιστική κληρονομιά και η πολιτιστική ταυτότητα αποτελούν σημαντικό μέσο προώθησης της γνώσης και της ευαισθητοποίησης των πολιτών σχετικά με τις κοινές πολιτιστικές, πνευματικές και θρησκευτικές ρίζες στην Ευρώπη, όπως αυτές έχουν επηρεαστεί από τις αξίες του Διαφωτισμού, σε όλες τις μορφές τους. Η πολιτιστική κληρονομιά και η πολιτιστική ταυτότητα μπορούν να βελτιώσουν την κατανόηση των μεταβολών και της ιστορίας της κοινωνίας και επίσης να ενισχύσουν την ανοχή και την αποδοχή των διαφορών ως απάντηση στον ευρωσκεπτικισμό και τον αυξανόμενο αντιευρωπαϊκό διχασμό·
5. τονίζει ότι η γνώση των μακράων διασυνδέσεων που έχουν αναπτυχθεί εντός της Ευρώπης είναι ακριβώς το στοιχείο που καθιστά δυνατή την αναγνώριση της πολυμορφίας και των διαφορών με αμοιβαίο σεβασμό, οι οποίες δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σε καμία περίπτωση με σκοπό την απομόνωση ή ακόμα και τον αποκλεισμό, και απορρίπτει, ως εκ τούτου, κάθε κατάχρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς με σκοπό την καλλιέργεια διαχωρισμών τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ·
6. επισημαίνει ότι, σύμφωνα με έρευνα του Ευρωβαρομέτρου⁽⁵⁾, οι πολίτες της ΕΕ αντιμετωπίζουν αφενός τον πολιτισμό ως το ισχυρότερο συνδετικό στοιχείο στην Ευρωπαϊκή Ένωση — περισσότερο και από τις ευρωπαϊκές αξίες και το κράτος δικαίου — ενώ, ταυτόχρονα, απορρίπτεται η ύπαρξη ενός κοινού ευρωπαϊκού πολιτισμού από ποσοστό άνω του 50 % των ερωτηθέντων⁽⁶⁾·
7. πιστεύει ότι τα αποτελέσματα αυτά είναι μόνο φαινομενικά αντιφατικά: στην πραγματικότητα, αποτελούν μάλλον έκφραση των κοινών πολιτιστικών ριζών και δεσμών της Ευρώπης που διασταυρώνονται με διαφορετικά χαρακτηριστικά σε περιφερειακό επίπεδο, και αντικατοπτρίζουν το όραμα της ΕΕ «Ενωμένοι στην πολυμορφία»·
8. επισημαίνει ότι, ως εκ τούτου, αναδεικνύεται, ιδίως σε περιφερειακό επίπεδο, μια ιδιαίτερη ευθύνη προώθησης του πολιτισμού ως ισχυρού κοινωνικού συνδετικού στοιχείου — με τα ιδιαίτερα περιφερειακά χαρακτηριστικά του και ως προς τη δικτύωση και τις ανταλλαγές εντός της Ευρώπης, αλλά και πέραν των συνόρων της σημερινής Ευρωπαϊκής Ένωσης — τούτο θα καταστήσει την ΕΕ το σταθερό σημείο αναφοράς στη γεωγραφική περιοχή της Ευρώπης·

⁽¹⁾ «Λευκή Βίβλος για το μέλλον της Ευρώπης — Προβληματισμοί και σενάρια για την ΕΕ των 27 έως το 2025» [COM(2017) 2025 final].

⁽²⁾ Ανακοίνωση με τίτλο «Ισχυροποίηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτισμού» για τη σύνοδο των ηγετών της ΕΕ στο Γκέτεμποργκ (Σουηδία), 17 Νοεμβρίου 2017 [COM(2017) 673 final].

⁽³⁾ «Σημείωμα του Θεματολογίου των Ηγετών για την παιδεία και τον πολιτισμό»: διαθέσιμο στην αγγλική γλώσσα στη διεύθυνση: http://www.european-council.europa.eu/media/31544/en_leaders-agenda-note-on-education-and-culture.pdf.

⁽⁴⁾ RESOL-VI/014, CdR 4785/2016 fin.

⁽⁵⁾ Τακτικό Ευρωβαρόμετρο 88.

⁽⁶⁾ Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 466.

9. ενθαρρύνει συνεπώς την Ένωση να προσθέσει τη δική της ταυτότητα και τις κοινές της αξίες στις υφιστάμενες περιφερειακές και εθνικές έννοιες του ανήκειν για την προώθηση πολυεπίπεδης ιθαγένειας, όπως προβλέπεται στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο άρθρο 2 της Συνθήκης της Λισαβόνας·

10. παραπέμπει στις εθνικές εκθέσεις για την εφαρμογή της σύμβασης της Unesco ⁽⁷⁾, στην οποία έχουν προσχωρήσει πολλά — αν και όχι όλα — τα κράτη μέλη της ΕΕ·

11. συμπεριφέρει τη δήλωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ⁽⁸⁾ ότι οι αρμοδιότητες για την εκπαίδευση και τον πολιτισμό ανήκουν κατά κύριο λόγο στα κράτη μέλη σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο· Λαμβανομένου υπόψη ότι τα άρθρα 6 και 167 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεσπίζουν τις αρμοδιότητες της ΕΕ στον τομέα του πολιτισμού απλώς ως αρμοδιότητες στήριξης, συντονισμού ή συμπλήρωσης της δράσης των κρατών μελών, η ΕΤΠ στηρίζει πρωτοβουλίες της ΕΕ σε αυτό το πλαίσιο, που αναδεικνύουν τη σημαντική διακρατική και ευρωπαϊκή διάσταση του εν λόγω τομέα πολιτικής·

12. επικροτεί το γεγονός ότι στο πλαίσιο της άτυπης συνεδρίασης των υπουργών Πολιτισμού με θέμα «Πολιτισμός — η αξία της ΕΕ χωρίς αποκλεισμούς» και στα συμπεράσματα του Συμβουλίου για το «Πρόγραμμα εργασιών στον πολιτιστικό τομέα» ⁽⁹⁾ επισημαίνεται η σημασία της πρόσβασης στον πολιτισμό, η διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, η κινητικότητα των καλλιτεχνών και η ενισχυμένη δημόσια στήριξη·

Πολιτιστική κληρονομιά και πολιτιστική προσφορά για αναγνώριση, κοινωνική συνοχή, κοινωνική ανάπτυξη

13. υπογραμμίζει ότι η πολιτιστική κληρονομιά μπορεί να ενισχύσει την αίσθηση της κοινοτικής ταυτότητας εντός μιας περιφέρειας και τη σχέση της με την περιφερειακή παράδοση και ιστορία και να στηρίξει την ανάπτυξη αποτελεσμάτων ενδοπεριφερειακής συνεργασίας. Έτσι μπορούν να προωθηθούν νέες πολιτιστικές και εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες, ο διαπολιτισμικός διάλογος και, συνεπώς, οι κοινωνικές δραστηριότητες·

14. τονίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές διαθέτουν σημαντικές αρμοδιότητες για την προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου, ιδίως μέσω του συντονισμού πολυδιάστατων τοπικών και περιφερειακών δικτύων στον τομέα του πολιτισμού, με τη συμμετοχή όλων των βασικών παραγόντων. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να ενισχυθούν οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα·

15. εκφράζει την ικανοποίησή της για την αναγνώριση της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και στρατηγικών που αποσκοπούν στη νεολαία στη Διακήρυξη της Ρώμης από τους ηγέτες της ΕΕ ⁽¹⁰⁾ και υποστηρίζει την εκτίμηση ότι «η εκπαίδευση [...] και ο πολιτισμός είναι σημαντικοί όχι μόνο για την ανταγωνιστικότητα, αλλά και για τη συμμετοχικότητα και τη συνοχή των κοινωνιών μας»·

16. υπογραμμίζει τη σημασία του ευρωπαϊκού έτους Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018 (ΕΕΠΚ 2018) ως σημαντική πρωτοβουλία και επικροτεί το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ήδη ανακοινώσει τη διενέργεια αξιολόγησης. Τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι ο θετικός αντίκτυπος του ΕΕΠΚ 2018 θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω με μέτρα παρακολούθησης τα προσεχή έτη. Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται και στο προσεχές Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ), ούτως ώστε να στηριχθεί η διάδοση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς και μετά το 2018·

17. υπενθυμίζει ότι η κινητικότητα των καλλιτεχνών, η οποία κατέστη δυνατή και με το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», συμβάλλει στην επιτυχημένη πορεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και, συνεπώς, θεωρεί αναγκαία τη συνέχιση και την επέκταση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη»·

18. είναι πεπεισμένη ότι η πολιτιστική κληρονομιά συμβάλλει στην κοινωνική συνοχή και στην ποιότητα ζωής. Χάρη στους ιστορικούς δεσμούς που έχουν διαμορφωθεί σε συγκεκριμένες τοποθεσίες, οι οποίες δεν βρίσκονται μόνον σε προνομιούχες τουριστικές περιοχές, αλλά και σε περιοχές και περιφέρειες που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες προκλήσεις, η πολιτιστική κληρονομιά δύναται να προσφέρει ευκαιρίες ανάπτυξης, μεταξύ άλλων, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη δημιουργία θέσεων εργασίας. Τούτο ισχύει ιδιαίτερος για τις περιφέρειες που πλήττονται από τις δημογραφικές μεταβολές και τη μείωση του πληθυσμού, για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, καθώς και για τις μητροπολιτικές περιοχές που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες προκλήσεις στον τομέα της ένταξης·

19. τονίζει ότι οι συμμετοχικές προσεγγίσεις στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές μπορεί να είναι κατάλληλες ώστε να τεθούν οι έννοιες της πολιτιστικής ανάπτυξης σε μια ευρεία κοινωνική βάση και να επιτευχθεί μεγαλύτερη στήριξη και αναγνώριση των πολιτιστικών επενδύσεων. Έτσι θα επιτευχθεί η βιώσιμη ενίσχυση της κοινωνικής συνύπαρξης και της ευθύνης της κοινωνίας για την τοπική πολιτιστική κληρονομιά·

⁽⁷⁾ Σύμβαση σχετικά με την προστασία της πολιτιστικής και της φυσικής κληρονομιάς, που υιοθετήθηκε από τη Γενική διάσκεψη στη δέκατη έβδομη συνεδρία της στο Παρίσι, στις 16 Νοεμβρίου 1972.

⁽⁸⁾ COM(2017) 673 final.

⁽⁹⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνερχομένων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με πρόγραμμα εργασιών στον πολιτιστικό τομέα (2015-2018) (EE C 463 της 23.12.2014, σ. 4).

⁽¹⁰⁾ https://europa.eu/european-union/eu60_el.

20. παροτρύνει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να αξιολογούν και να ανταλλάσσουν μεταξύ τους τις εμπειρίες τους όσον αφορά τέτοιες συμμετοχικές προσεγγίσεις·
21. ζητεί την ενίσχυση της ανταλλαγής ιδεών μεταξύ διαφόρων ενδιαφερόμενων φορέων σχετικά με πιθανές προσεγγίσεις βάσει των οποίων μπορούν να δημιουργηθούν βιβλιοθήκες, μουσεία και άλλες πολιτιστικές τοποθεσίες ως «αγορές» ή ως « τρίτο χώρο », για ανταλλαγές και συμμετοχή σε συζητήσεις σχετικά με το μέλλον των πόλεων και των περιφερειών μας. Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται η δυνατότητα χρήσης των γενικών δικτύων πληροφόρησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως το *Europe Direct*·
22. ζητεί ταυτόχρονα να προωθηθεί πιο εντατικά σε επίπεδο ΕΕ η ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ τοπικών και περιφερειακών αρχών, αλλά και μεταξύ εκπροσώπων πολιτιστικών ιδρυμάτων από διάφορες περιφέρειες και κράτη μέλη·
23. επισημαίνει, ειδικότερα, στο πλαίσιο αυτό, ότι οι γλωσσικοί φραγμοί αποτελούν εμπόδιο για τους τοπικούς παράγοντες και ότι η υπέρβασή τους πρέπει να υποστηριχθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο·
24. υποστηρίζει επίσης ότι το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) θα συνεχίσει την προώθηση των υποδομών πολιτιστικής κληρονομιάς, με ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνικοπολιτισμική συνοχή. Επιπλέον, θα πρέπει να ενισχυθούν οι αλυσίδες παραγωγής που συνδέονται με τη βιώσιμη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς και τα διατομεακά σχέδια συνεργασίας, π.χ. μεταξύ της πολιτιστικής κληρονομιάς και της εκπαίδευσης·
25. τονίζει ότι ο πολιτισμός αποτελεί κοινό καθήκον όλων των κοινωνικών φορέων — των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και των κρατών μελών — αλλά, συγχρόνως, απαιτούνται ειδικοί διαύλοι χρηματοδότησης από τον ιδιωτικό τομέα και εθελοντικές δραστηριότητες και δράσεις της κοινωνίας των πολιτών·
26. επισημαίνει ότι ιδίως η ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και των μέσων διάδοσής της διαθέτει σημαντικές δυνατότητες μελλοντικής ανάπτυξης: μπορεί να δημιουργήσει νέους τρόπους πρόσβασης, ειδικά για τις νέες γενιές, αλλά και να διαδώσει τη γνώση σχετικά με την πολιτιστική πολυμορφία σε ολόκληρη την Ευρώπη σε διασυνοριακό επίπεδο. Η ψηφιοποίηση είναι επίσης από μόνη της διακρατική και αποτελεί, ταυτόχρονα, ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για την ανάπτυξη ενός είδους διαφοροποιημένου και βιώσιμου τουρισμού·
27. παροτρύνει, ως εκ τούτου, όλα τα επίπεδα να υποστηρίξουν σθεναρά την *Europeana* ως δημόσιο, ψηφιακό χώρο της κληρονομιάς μας·
28. υποστηρίζει το αίτημα της οργάνωσης «*Culture Action Europe*»⁽¹¹⁾ να διασφαλίσει ότι τουλάχιστον το 1 % του επόμενου ΠΔΠ θα διατεθεί σε όλους τους τομείς πολιτικής και σε προγράμματα προώθησης του πολιτισμού·

Η επίδραση της πολιτιστικής κληρονομιάς στον τουρισμό και στην οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών

29. υπογραμμίζει την αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς για την οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών, και ιδίως τον τουρισμό, δεδομένου ότι το 26 % των ταξιδιωτών στην ΕΕ⁽¹²⁾ δηλώνουν ότι ο πολιτισμός αποτελεί καθοριστικό παράγοντα επιλογής του ταξιδιωτικού προορισμού τους, ενώ λειτουργεί και ως δευτερεύων παράγοντας χωροθέτησης όσον αφορά την ελκυστικότητα των θέσεων εργασίας·
30. επισημαίνει ότι οι πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες συμβάλλουν σε ποσοστό άνω του 3 % του ΑΕΠ και περίπου στο ίδιο ποσοστό στην απασχόληση στην ΕΕ⁽¹³⁾ και καθίστανται ολοένα σημαντικότεροι οικονομικοί παράγοντες, ιδίως στα αστικά κέντρα·
31. υπενθυμίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές έχουν ενσωματώσει με επιτυχία τις πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες στις αναπτυξιακές στρατηγικές τους και ότι αυτό έχει συμβάλει στην τόνωση της τοπικής οικονομίας, ακόμη και με την προώθηση της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων παροχής ειδικευμένων και πολυτομεακών υπηρεσιών· Προκειμένου να αξιοποιηθεί ακόμη περισσότερο το δημιουργικό δυναμικό των περιφερειών, κρίνεται σκόπιμο να διευρυνθούν τα σενάρια χρηματοδότησης, τόσο σε οικονομικό όσο και σε διαπολιτισμικό επίπεδο·
32. επισημαίνει ότι, εκτός από την προτεραιότητα που δίδεται στην αποκατάσταση και τη συντήρηση των πολιτιστικών μνημείων, το ζήτημα της διαχείρισης και της παιδαγωγικής διάδοσης των πολιτιστικών ιδρυμάτων είναι ουσιαστικής σημασίας και συνιστά καθοριστικό παράγοντα για το κατά πόσο ένα πολιτιστικό μνημείο μπορεί να αναπτύξει πλήρως το πολιτιστικό τουριστικό, οικονομικό και κοινωνικό δυναμικό του·
33. τονίζει ότι η δημιουργική προσέγγιση της πολιτιστικής κληρονομιάς από τους καλλιτέχνες προσφέρει ιδιαίτερες και καινοτόμες δυνατότητες μάθησης από την ιστορική παράδοση προκειμένου να αποκομιστούν οφέλη για το μέλλον της κοινωνίας·

⁽¹¹⁾ <https://cultureactioneurope.org/files/2018/03/CAE-Reflection-paper-Agenda-for-Culture-2018.pdf>.

⁽¹²⁾ «*Preferences of Europeans towards Tourism*» (Προτιμήσεις των Ευρωπαίων σε ό,τι αφορά τον τουρισμό) — Έκθεση του Έκτακτου Ευρωβαρόμετρου 432 (Μάρτιος 2016): <http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/FLASH/surveyKy/2065>.

⁽¹³⁾ https://ec.europa.eu/culture/policy/cultural-creative-industries_en.

34. επισημαίνει ότι η έλλειψη οικονομικών πόρων, καθώς και η εν μέρει ελλιπής προβολή και ελλιπής πολιτική ευαισθητοποίηση για τους πολιτιστικούς πόρους αποτελούν εμπόδιο για την περαιτέρω εξέλιξη της πολιτιστικής κληρονομιάς σε στρατηγικό πόρο μιας περιφέρειας·

35. επικροτεί, στο πλαίσιο αυτό, τη δημιουργία του σήματος ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει μέτρα προκειμένου να ενισχύσει την προβολή του·

36. υπογραμμίζει ότι ο πολιτισμός — μετά τις δημόσιες υπηρεσίες και τις υποδομές (τη στέγαση, τις δημόσιες συγκοινωνίες και τη σχολική εκπαίδευση των παιδιών) — διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο στην ελκυστικότητα ενός τόπου. Υπό το πρίσμα των πρόσφατων εξελίξεων στον τομέα τη μετανάστευσης, της ενδοπεριφερειακής και της εξωπεριφερειακής κινητικότητας και της δημογραφίας, τούτο καθίσταται ολοένα και πιο σημαντικό για τις τοπικές και τις περιφερειακές στρατηγικές ανάπτυξης με σκοπό να ενισχυθούν οι δεσμοί του εργατικού δυναμικού σε μειονεκτικές περιοχές και να επιτευχθεί ισορροπία στα αστικά κέντρα·

37. επισημαίνει ότι, εκτός από μια ελκυστική σύγχρονη πολιτιστική προσφορά, η πολιτιστική κληρονομιά πρέπει να αποτελεί παράγοντα βιώσιμου τουρισμού, ειδικά σε περιφερειακό επίπεδο. Αυτό ισχύει στον ίδιο βαθμό για τους προορισμούς υψηλής ελκυστικότητας — τους λεγόμενους «τουριστικούς φάρους», όπως οι περιοχές παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της Unesco ή οι περιοχές στις οποίες έχει αποδοθεί το σήμα ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και για τις ποικίλες περιοχές τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς·

38. επισημαίνει ότι η ευρέως κατανεμημένη πολιτιστική κληρονομιά προσφέρει την ευκαιρία, μέσω μιας ευρέως κατανεμημένης τουριστικής προσφοράς, να ανακατανεμηθούν και να διανεμηθούν καλύτερα τα αποτελέσματα του πολιτιστικού τουρισμού. Έτσι είναι δυνατό να απαλλαγούν από το βάρος περιοχές, οι οποίες φθάνουν τα όρια δυναμικότητάς τους όσον αφορά τον αριθμό των τουριστών και στις οποίες τυχόν περαιτέρω αύξηση θα προκαλούσε ζημιές στην πολιτιστική κληρονομιά. Υπογραμμίζει ότι η αξιοποίηση της λιγότερο γνωστής πολιτιστικής κληρονομιάς αποτελεί ένα ισχυρό εργαλείο για τη διαφοροποίηση της τουριστικής προσφοράς και την τόνωση της βιώσιμης ανάπτυξης σε απομακρυσμένες περιοχές, πόσο μάλλον όταν τα μεμονωμένα έργα τουριστικής αξιοποίησης συνάδουν με ευρύτερα σχέδια εδαφικής ανάπτυξης και ενσωματώνονται στο σύστημα των τοπικών υπηρεσιών, ιδίως στον τομέα της βιώσιμης κινητικότητας. Αυτό θα πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερως υπόψη δεδομένου ότι ο πολιτιστικός τουρισμός στην Ευρώπη αυξάνεται και, ειδικότερα, δημιουργεί τοπικές θέσεις εργασίας·

Αναγκαίες δράσεις για την ανάπτυξη και την αξιοποίηση του δυναμικού της πολιτιστικής κληρονομιάς

39. επικρίνει το γεγονός ότι στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» για την περαιτέρω ανάπτυξη της ΕΕ δεν συνυπολογίστηκε ο πολιτισμός·

40. ζητεί, ως εκ τούτου, λόγω της αποδεδειγμένης σημασίας για τη συνοχή στην ΕΕ και την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη σε πολλές περιφέρειες, να ληφθεί υπόψη ο πολιτισμός — συμπεριλαμβανομένων των ιδρυμάτων και των χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς — ως στρατηγικός τομέας στο πλαίσιο της διάδοχης στρατηγικής και του σχεδιασμού πολιτικής·

41. εμμένει στην άποψη ότι ο πολιτισμός και η πολιτιστική κληρονομιά θα πρέπει να ενσωματωθούν καλύτερα στις προτεραιότητες του επόμενου ΠΔΠ, μέσω του συνυπολογισμού τους και της θέσπισης δημοσιονομικού στόχου άνω των 2 δισεκατ. ευρώ για το πρόγραμμα που θα διαδεχθεί την «Δημιουργική Ευρώπη»·

42. τονίζει ότι σε όλα τα κράτη μέλη διαμορφώνονται πολιτιστικές εταιρικές σχέσεις και, υπό αυτό το πρίσμα, προτείνει ενίσχυση της προώθησης θεματικών πολιτιστικών διαδρομών πέραν των συνόρων των κρατών μελών, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του προγράμματος Interreg·

43. ζητεί η υποστήριξη των πόρων πολιτιστικής κληρονομιάς για την περιφερειακή ανάπτυξη να αποτελέσει σημαντικό στοιχείο της πολιτικής συνοχής μετά το 2020. Θα πρέπει να αυξηθεί η κατανομή πόρων για σκοπούς πολιτιστικής κληρονομιάς με την ευρεία έννοια, και, σε καμία περίπτωση, δεν θα πρέπει να μειωθεί. Η «θεματική συγκέντρωση» — εφόσον διατηρηθεί ως κανόνας μετά το 2020 — θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα πολιτιστικά ζητήματα·

44. τονίζει ότι είναι σημαντικό η Ευρωπαϊκή Ένωση να δρομολογήσει μια πραγματική στρατηγική πολιτιστικής διπλωματίας. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, είναι σημαντικό να τονωθούν οι πολιτιστικές και καλλιτεχνικές σχέσεις και οι αντίστοιχες ανταλλαγές ιδεών μεταξύ των ευρωπαϊκών περιφερειών — ιδίως των εξόχως απόκεντρων περιφερειών — με την προώθηση μέτρων που διευκολύνουν την κινητικότητα των καλλιτεχνών και των έργων τους από και προς τρίτες χώρες. Υπό αυτό το πρίσμα, επαναλαμβάνει το αίτημά της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θέσει σε προτεραιότητα την ανάπτυξη της πολιτιστικής διπλωματίας και να την εντάξει στην εξωτερική πολιτική της ΕΕ⁽¹⁴⁾·

(14) COR-2016-05110.

45. επικρίνει το γεγονός ότι το ανώτατο όριο ύψους 5 εκατομμυρίων ευρώ που έδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής για τον προϋπολογισμό των έργων για τις επενδύσεις του ΕΤΠΑ σε πολιτιστικές υποδομές αποτρέπει την ανάπτυξη μεγαλύτερων πολιτιστικών υποδομών·
46. ζητεί, ως εκ τούτου, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταργήσει αυτό το αυθαίρετο ανώτατο όριο και να καθορίσει τα προγράμματα με κριτήριο το περιεχόμενο και τους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν, και ιδίως βάσει της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας·
47. απευθύνεται εκ νέου στα μέρη που διαπραγματεύονται τη συμφωνία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου να λάβουν υπόψη τον πιθανό αντίκτυπο της αποχώρησης της Βρετανίας από τα προγράμματα εκπαίδευσης, πολιτισμού και νεολαίας της ΕΕ και τα καλεί να αναζητήσουν ενδεδειγμένες λύσεις που θα επιτρέψουν τη συμμετοχή χωρών εκτός ΕΕ·
48. θεωρεί απαραίτητο το Συμβούλιο να συνεχίσει και να αναπτύξει περαιτέρω το πρόγραμμα εργασιών του στον πολιτιστικό τομέα για την περίοδο 2015-2018 ⁽¹⁵⁾·
49. υποστηρίζει τον στόχο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη θέσπιση μακροπρόθεσμου σχεδίου δράσης της ΕΕ για την πολιτιστική κληρονομιά ⁽¹⁶⁾, το οποίο θα προσδίδει βιωσιμότητα στις δραστηριότητες του ΕΕΠΚ 2018·
50. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο να συμπεριλάβουν δέοντως και σαφώς πιο ενεργά εκπροσώπους περιφερειών, οι οποίοι διαθέτουν άμεση εμπειρία, στις διασκέψεις και τις πρωτοβουλίες μάθησης από ομοτίμους οι οποίες καθορίζονται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών στον πολιτιστικό τομέα·
51. υποστηρίζει την ενίσχυση της χρηματοδοτικής ισχύος του μηχανισμού εγγυήσεων στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας και εμμένει στην άποψη ότι το πεδίο εφαρμογής του είναι ευρύτερο και ενσωματώνει τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), δεδομένου ότι κάτι τέτοιο αντικατοπτρίζει εύστοχα τον τομέα του πολιτισμού και της δημιουργίας·
52. καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν εντατικά τα έργα πολιτιστικών υποδομών, εκπαίδευσης, επαγγελματικής εξειδίκευσης, καινοτομίας και συνεργασίας, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)·
53. παροτρύνει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των ομάδων εργασίας του προγράμματος Leader, να λάβουν υπόψη τις πολιτιστικές υποδομές στις αγροτικές περιοχές ως σημαντικό παράγοντα για την κοινωνική συνοχή, εξασφαλίζοντας μορφές βιώσιμης κινητικότητας που να επιτρέπουν στους επισκέπτες να απολαμβάνουν το τοπίο με ελάχιστες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως είναι οι ποδηλατοδρόμοι, οι διαδρομές πεζοπορίας ή οι πλωτές οδοί·
54. καλεί επίσης τους επαγγελματίες στον τομέα του πολιτισμού και της δημιουργίας να προωθήσουν ενεργά την ανάπτυξη της κοινότητας και της κοινωνίας, με την αναπαραγωγή επιτυχών μοντέλων οργάνωσης των δικτύων μεταξύ επιχειρήσεων και με τη στήριξη των ΜΜΕ στον τομέα του πολιτισμού για την προώθηση της αριστείας·
55. προτείνει να συνεργαστεί στενά με την Ένωση Ευρωπαϊκών Φεστιβάλ (EFA/*European Festivals Association*) για την ανάπτυξη ανταλλαγών και εθελοντικών δράσεων υπό την αιγίδα του Σώματος Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης στον τομέα του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς στο πλαίσιο του ΕΕΠΚ 2018 και μετά·
56. προτείνει εντατικότερη εστίαση της ΕΕ στο ρόλο της ως προαγωγού της επικουρικότητας σε πολιτιστικές ιδέες, ιδίως σε περιφερειακό και σε διαπεριφερειακό επίπεδο·
57. επικρίνει το γεγονός ότι σε ολόκληρη την Ευρώπη απουσιάζουν οι συγκριτικές αξιολογήσεις και καλεί, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διενεργούν τακτικά αξιολογήσεις και ειδικές μελέτες με σκοπό τη σύγκριση σε ευρωπαϊκό επίπεδο και να ενσωματώνουν τα πορίσματα στις πολιτικές συζητήσεις σε όλα τα επίπεδα·
58. απορρίπτει, ωστόσο, μια τακτική ευρεία υποχρέωση συλλογής δεδομένων και υποβολής εκθέσεων ως υπερβολικά γραφειοκρατική·
59. επισημαίνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι όλο και περισσότερες περιφέρειες ορίζουν την πολιτιστική κληρονομιά και την πολιτιστική δημιουργία ως σημαντικό παράγοντα περιφερειακής ανάπτυξης, όπως αντανακλάται στις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης (*Smart Specialisation Strategies* — S3)·
60. ζητεί, ως εκ τούτου, να βελτιωθεί η χρηματοδότηση της έρευνας στο πλαίσιο αυτό και πέρα από τη στενή εστίαση στις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης (S3)·

⁽¹⁵⁾ ΕΕ C 463 της 23.12.2014, σ. 4.

⁽¹⁶⁾ Αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει την κληρονομιά του ευρωπαϊκού έτους Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018 και να αποφασιστεί κατά τη *Assises du Patrimoine* (Διάσκεψη για την Πολιτιστική Κληρονομιά).

61. καλεί τις περιφέρειες που θεωρούν την πολιτιστική τους κληρονομιά ιδιαίτερα ισχυρό πόρο να τη λάβουν υπόψη στις δικές τους στρατηγικές S3·
62. εκφράζει, ταυτόχρονα, την απογοήτευσή της από το γεγονός ότι η πρόσβαση στην τέχνη και τον πολιτισμό, που αποτελούν βασικούς παράγοντες κοινωνικής συνοχής και άρσης των αποκλεισμών, δεν κατοχυρώνεται στον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων ⁽¹⁷⁾·
63. ζητεί να προωθηθεί περαιτέρω και εντατικότερα η εικονική βιβλιοθήκη *Euroreana* με την ενσωμάτωση εθνικών προσεγγίσεων ψηφιοποίησης. Η 10η επέτειος της *Euroreana* το 2018 παρέχει την ιδανική ευκαιρία προώθησης της εικονικής βιβλιοθήκης στο επόμενο επίπεδο ανάπτυξης·
64. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επεκτείνει τα βραβεία και τις διακρίσεις, ανεξάρτητα από το εάν δαπανήθηκαν στα έργα κονδύλια της ΕΕ. Η διάκριση για καινοτόμα έργα επιτρέπει μια βελτιωμένη αντίληψη πέραν της περιφέρειας και του κράτους μέλους, προωθεί την ευρωπαϊκή ανταλλαγή δεδομένων και ενθαρρύνει άλλες περιφέρειες της Ευρώπης να ακολουθήσουν το παράδειγμα·
65. επαναλαμβάνει τη σθεναρή της υποστήριξη στην πρωτοβουλία «Ευρωπαϊκές Πολιτιστικές Πρωτεύουσες (2020-2033)» και ζητεί τη συνέχιση της πρωτοβουλίας μετά το 2020, αντικατοπτρίζοντας ακόμα περισσότερο την πλήρη πολυμορφία του πολιτιστικού πλούτου της Ευρώπης και προωθώντας τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη ενός κοινού ευρωπαϊκού πολιτιστικού χώρου που θα βασίζεται στη συμμετοχή του κοινού. Σε αυτό το πλαίσιο, διαπιστώνει με λύπη ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να μην συμπεριλάβει το Ηνωμένο Βασίλειο στην έκδοση του 2023. Ο κοινός ευρωπαϊκός πολιτιστικός χώρος υπερβαίνει όντως τα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
66. προτείνει να συμπεριληφθεί αυτή η γνωμοδότηση πρωτοβουλίας στο συμβούλιο των υπουργών Πολιτισμού της 22-23 Μαΐου 2018, στο οποίο θα εξεταστεί το μέλλον της ΕΕ μέσω ενός μακροπρόθεσμου οράματος του ευρωπαϊκού πολιτιστικού περιεχομένου και η ανάγκη ενσωμάτωσης της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς σε όλες τις οδηγίες·
67. προτείνει τα μέλη της ΕτΠ να δρομολογήσουν την τακτική ανταλλαγή έργων και εμπειριών στις εκάστοτε τοποθεσίες τους πολιτιστικής κληρονομιάς.

Βρυξέλλες, 17 Μαΐου 2018.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁷⁾ CDR 3141/2017.

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

129η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΠ, 16.5.2018 - 17.5.2018

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Επανεξέταση του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ»

(2018/C 361/07)

Εισηγητής:	Adam BANASZAK (PL/ECR), Αντιπρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου Κουγιαβίας-Πομερανίας
Έγγραφο αναφοράς:	Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης
	COM(2017) 772 final/2
	Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή των Περιφερειών — Ενίσχυση της ενωσιακής διαχείρισης των καταστροφών: rescEU αλληλεγγύη με υπευθυνότητα
	COM(2017) 773 final

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Άρθρο 1 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Η απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:	Η απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:
(1) το άρθρο 3 τροποποιείται ως εξής:	(1) το άρθρο 3 τροποποιείται ως εξής:
α) στην παράγραφο 1 προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο ε):	α) στην παράγραφο 1 προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο ε):
«ε) αύξηση της διαθεσιμότητας και της χρήσης των επιστημονικών γνώσεων σχετικά με τις καταστροφές»	«ε) αύξηση της διαθεσιμότητας και της χρήσης των επιστημονικών γνώσεων σχετικά με τις καταστροφές»
β) στην παράγραφο 2, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:	β) στην παράγραφο 2, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>«α) την πρόοδο προς την κατεύθυνση της εφαρμογής του πλαισίου πρόληψης καταστροφών, η οποία μετράται βάσει του αριθμού των κρατών μελών τα οποία έχουν θέσει στη διάθεση της Επιτροπής τις εκτιμήσεις κινδύνων, εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων που διαθέτουν και σύνοψη του σχεδιασμού διαχείρισης καταστροφών που έχουν εκπονήσει, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6»</p>	<p>«α) την πρόοδο προς την κατεύθυνση της εφαρμογής του πλαισίου πρόληψης καταστροφών, η οποία μετράται βάσει του αριθμού των κρατών μελών τα οποία έχουν θέσει στη διάθεση της Επιτροπής τις εκτιμήσεις κινδύνων, εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων που διαθέτουν και σύνοψη του σχεδιασμού διαχείρισης καταστροφών που έχουν εκπονήσει, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6»</p> <p>γ) μετά την παράγραφο 2, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 3:</p> <p>«3. Ο μηχανισμός της Ένωσης αποδίδει πρωταρχικό ρόλο στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας για την προστασία από καταστροφές, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων πλημμυρών, σεισμών και δασικών πυρκαγιών, μέσω δράσεων κατάρτισης με τη συμμετοχή μονάδων τοπικής δράσης καθώς και ομάδων εθελοντών.»</p>

Άρθρο 1 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>στο άρθρο 5 παράγραφος 1, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«α) αναλαμβάνει δράση για τη βελτίωση του γνωστικού υπόβαθρου σχετικά με τους κινδύνους καταστροφών και για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων, των αποτελεσμάτων επιστημονικής έρευνας, βέλτιστων πρακτικών και πληροφοριών, μεταξύ άλλων μεταξύ κρατών μελών που εκτίθενται σε κοινούς κινδύνους»</p>	<p>Στο άρθρο 5 παράγραφος 1</p> <p>α) Το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«α) αναλαμβάνει δράση για τη βελτίωση του γνωστικού υπόβαθρου σχετικά με τους κινδύνους καταστροφών και για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων, των αποτελεσμάτων επιστημονικής έρευνας, βέλτιστων πρακτικών και πληροφοριών, μεταξύ άλλων μεταξύ κρατών μελών, καθώς και μεταξύ των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, που εκτίθενται σε κοινούς κινδύνους»</p> <p>β) στην παράγραφο 1, μετά το στοιχείο στ), προστίθεται το εξής νέο στοιχείο:</p> <p>«ζ) εκπονεί κατευθυντήριες γραμμές και κριτήρια για την ανάληψη δράσης όσον αφορά τη σεισμική αναβάθμιση των κτιρίων και των υποδομών έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018»</p> <p>γ) η παράγραφος 1, στοιχείο η) τροποποιείται ως εξής:</p> <p>«η) προωθεί τη χρήση διαφόρων κονδυλίων της Ένωσης για τη στήριξη της βιώσιμης πρόληψης των καταστροφών και παρέχει εύκολα προσβάσιμες πληροφορίες σε ηλεκτρονική αλλά και σε έντυπη μορφή, στα επιμέρους γραφεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στα κράτη μέλη, σχετικά με την πρόσβαση σε αυτές δυνατότητες χρηματοδότησης»</p>

Αιτιολογία

Συχνά, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές γνωρίζουν καλύτερα τους κινδύνους καταστροφών απ' ό,τι οι εθνικές αρχές.

Απαιτείται σύγχρονο και ομοιογενές πλαίσιο τεχνικών προτύπων το οποίο, σε συνδυασμό με τους Ευρωπαϊκούς, ορίζει την ταξινόμηση της σεισμικής ευπάθειας και τα κριτήρια προτεραιότητας. Οι κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής συνδυάζουν τη σεισμική ενίσχυση των υφιστάμενων κτιρίων με την ενεργειακή απόδοση.

Άρθρο 1 παράγραφος 4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>4) το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:</p> <p>α) τα στοιχεία α) και β) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«α) εκπονούν εκτιμήσεις κινδύνου σε εθνικό ή σε ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο και τις διαθέτουν στην Επιτροπή έως τις 22 Δεκεμβρίου 2018, και στη συνέχεια κάθε τρία έτη</p> <p>β) αναπτύσσουν και βελτιώνουν τον σχεδιασμό διαχείρισης κινδύνων καταστροφών σε εθνικό ή σε ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο, βάσει των εκτιμήσεων κινδύνου που αναφέρονται στο στοιχείο α) και λαμβάνοντας υπόψη την εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων που αναφέρεται στο στοιχείο γ) και την επισκόπηση των κινδύνων που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο γ).»</p> <p>β) Προστίθενται το ακόλουθο δεύτερο και τρίτο εδάφιο:</p> <p>«Σύνοψη των σχετικών στοιχείων του σχεδιασμού της διαχείρισης κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τα επιλεγέντα μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας, υποβάλλεται στην Επιτροπή έως τις 31 Ιανουαρίου 2019, και στη συνέχεια κάθε τρία έτη. Επιπλέον, η Επιτροπή μπορεί να απαιτήσει από τα κράτη μέλη να υποβάλουν ειδικά σχέδια πρόληψης και ετοιμότητας, τα οποία καλύπτουν τόσο τις βραχυπρόθεσμες όσο και τις μακροπρόθεσμες προσπάθειες. Η Ένωση λαμβάνει δεόντως υπόψη την πρόοδο που έχει σημειωθεί από τα κράτη μέλη όσον αφορά την πρόληψη και την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών στο πλαίσιο οποιουδήποτε μελλοντικού μηχανισμού εκ των προτέρων αιρεσιμότητας δυνάμει των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων.»</p>	<p>4) το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:</p> <p>α) τα στοιχεία α), β) και (δ) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«α) εκπονούν εκτιμήσεις κινδύνου σε εθνικό ή σε ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο, κατόπιν διαβούλευσης με τις ενδιαφερόμενες τοπικές και περιφερειακές αρχές, και ευθυγραμμισμένες με το πλαίσιο Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών. Επιλεγμένες πληροφορίες από τις αξιολογήσεις κινδύνου, οι οποίες είναι απαραίτητες για την ορθή λειτουργία του μηχανισμού θα πρέπει να διατίθενται στην Επιτροπή έως τις 22 Δεκεμβρίου 2018, και στη συνέχεια κάθε τρία έτη</p> <p>β) αναπτύσσουν και βελτιώνουν τον σχεδιασμό διαχείρισης κινδύνων καταστροφών σε εθνικό ή σε ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο, βάσει των εκτιμήσεων κινδύνου που αναφέρονται στο στοιχείο α) και λαμβάνοντας υπόψη την εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων που αναφέρεται στο στοιχείο γ) και την επισκόπηση των κινδύνων που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο γ).»</p> <p>«δ) συμμετέχουν, σε εθελοντική βάση, σε αξιολογήσεις από ομοτίμους όσον αφορά την εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων και διεξάγουν δοκιμασίες αντοχής για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης.»</p> <p>β) Προστίθενται το ακόλουθο δεύτερο και τρίτο εδάφιο:</p> <p>«Σύνοψη των σχετικών στοιχείων του σχεδιασμού της διαχείρισης κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τα επιλεγέντα μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας, υποβάλλεται στην Επιτροπή έως τις 31 Ιανουαρίου 2019, και στη συνέχεια κάθε τρία έτη. Επιπλέον, η Επιτροπή μπορεί να απαιτήσει από τα κράτη μέλη να υποβάλουν σχέδια πρόληψης και ετοιμότητας εντός των ορίων του άρθρου 346 (1α) της ΣΛΕΕ όσον αφορά τη γνωστοποίηση πληροφοριών για ουσιώδη συμφέροντα ασφάλειάς τους και τους παρέχει πλαίσιο καθοδήγησης για την προετοιμασία αυτών των σχεδίων, τα οποία καλύπτουν τόσο τις βραχυπρόθεσμες όσο και τις μακροπρόθεσμες προσπάθειες. Η Ένωση λαμβάνει δεόντως υπόψη την πρόοδο που έχει σημειωθεί από τα κράτη μέλη όσον αφορά την πρόληψη και την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών στο πλαίσιο οποιουδήποτε μελλοντικού μηχανισμού εκ των προτέρων αιρεσιμότητας δυνάμει των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων.»</p>

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
«Η Επιτροπή δύναται επίσης να θεσπίσει ειδικούς μηχανισμούς διαβούλευσης για τη βελτίωση του κατάλληλου σχεδιασμού στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας, καθώς και του συντονισμού μεταξύ κρατών μελών που είναι επιρρεπή σε παρόμοιου τύπου καταστροφές.»	«Η Επιτροπή δύναται επίσης να θεσπίσει ειδικούς μηχανισμούς διαβούλευσης για τη βελτίωση του κατάλληλου σχεδιασμού στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας, καθώς και του συντονισμού μεταξύ κρατών μελών – επίσης σε περιφερειακό και σε τοπικό επίπεδο – που είναι επιρρεπή σε παρόμοιου τύπου καταστροφές.»

Αιτιολογία

Είναι απαραίτητο οι εκτιμήσεις κινδύνων να μην σχεδιάζονται από την κορυφή προς τη βάση, παρακάμπτοντας δηλαδή τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές. Οι υποεθνικές αρχές ίσως έχουν καλύτερη γνώση των κινδύνων σε μια συγκεκριμένη περιοχή και οι εκπρόσωποί τους πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στην εκπόνηση των εκτιμήσεων κινδύνου.

Άρθρο 1 (4α) — προσθήκη νέου σημείου

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
—	Το άρθρο 8α τροποποιείται ως εξής: «Η Επιτροπή εκτελεί τις ακόλουθες δράσεις στον τομέα της ετοιμότητας: α) διαχειρίζεται το ΚΣΑΕΑ σε συντονισμό με τις υφιστάμενες αρμόδιες εθνικές, τοπικές και περιφερειακές αρχές.»

Αιτιολογία

Είναι απαραίτητο να εξασφαλίζεται και να προβλέπεται ότι η διαχείριση του ΚΣΑΕΑ θα γίνεται σε συντονισμό με τους αρμόδιους εθνικούς και περιφερειακούς φορείς, για να αποτραπεί η χρήση παράλληλων δομών ή ασαφών διαδικασιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Άρθρο 1 παράγραφος 6

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(7) Οι ικανότητες αντιμετώπισης που διαθέτουν τα κράτη μέλη για την ευρωπαϊκή δεξαμενή πολιτικής προστασίας είναι διαθέσιμες για επιχειρήσεις αντιμετώπισης καταστροφών στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης κατόπιν αιτήματος παροχής βοήθειας μέσω του ΚΣΑΕΑ, εκτός εάν τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν κάποια εξαιρετική κατάσταση η οποία θίγει σοβαρά την εκτέλεση εθνικών καθηκόντων.	7. Οι ικανότητες αντιμετώπισης που διαθέτουν τα κράτη μέλη για την ευρωπαϊκή δεξαμενή πολιτικής προστασίας είναι διαθέσιμες για επιχειρήσεις αντιμετώπισης καταστροφών στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης κατόπιν αιτήματος παροχής βοήθειας μέσω του ΚΣΑΕΑ, ύστερα από απόφαση του αποστέλλοντος κράτους μέλους.

Αιτιολογία

Καθώς δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί σε ποια συγκεκριμένη περίπτωση θα προκύψει ανάγκη παροχής βοήθειας, τόσο από την πλευρά του κράτους μέλους που τη στέλνει όσο και εκείνου που τη ζητά, η ανάληψη ή όχι δράσης θα πρέπει να παραμείνει αρμοδιότητα των εν λόγω κρατών μελών.

Άρθρο 1 παράγραφος 9

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
<p>(8) στο άρθρο 13, ο τίτλος και η πρώτη περίοδος της παραγράφου 1 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Δίκτυο γνώσεων για την πολιτική προστασία της Ένωσης</p> <p>1. Η Επιτροπή δημιουργεί δίκτυο των αρμόδιων φορέων και οργανισμών πολιτικής προστασίας και διαχείρισης καταστροφών που, από κοινού με την Επιτροπή, απαρτίζουν ένα δίκτυο γνώσεων για την πολιτική προστασία της Ένωσης.</p> <p>Το εν λόγω δίκτυο εκτελεί τα ακόλουθα καθήκοντα στον τομέα της κατάρτισης, των ασκήσεων, της άντλησης διδαγμάτων και της διάδοσης των γνώσεων, σε στενό συντονισμό με σχετικά κέντρα γνώσεων, κατά περίπτωση:»</p>	<p>(9) στο άρθρο 13, ο τίτλος και η πρώτη περίοδος της παραγράφου 1 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«Δίκτυο γνώσεων για την πολιτική προστασία της Ένωσης</p> <p>1. Η Επιτροπή δημιουργεί δίκτυο των αρμόδιων φορέων, οργανισμών πολιτικής προστασίας και διαχείρισης καταστροφών, καθώς και εθελοντικών και τοπικών οργανώσεων κοινοτήτων που, από κοινού με την Επιτροπή, απαρτίζουν ένα δίκτυο γνώσεων για την πολιτική προστασία της Ένωσης.</p> <p>Το εν λόγω δίκτυο εκτελεί τα ακόλουθα καθήκοντα στον τομέα της κατάρτισης, των ασκήσεων, της άντλησης διδαγμάτων και της διάδοσης των γνώσεων, σε στενό συντονισμό με σχετικά κέντρα γνώσεων, κατά περίπτωση:»</p>

Αιτιολογία

Ο εθελοντισμός και οι τοπικές κοινότητες μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας έπειτα από μια καταστροφή, η συμβολή τους όμως, συχνά, υποτιμάται.

Άρθρο 1 παράγραφος 10

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
<p>(10) στο άρθρο 15, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«1. Σε περίπτωση υφιστάμενης ή επαπειλούμενης καταστροφής εντός της Ένωσης, το πληγέν κράτος μέλος μπορεί να ζητεί βοήθεια μέσω του ΚΣΑΕΑ. Το αίτημα είναι όσο το δυνατόν πιο συγκεκριμένο. Το αίτημα παροχής βοήθειας παύει να ισχύει έπειτα από μέγιστη περίοδο 90 ημερών, εκτός εάν υποβληθούν στο ΚΣΑΕΑ νέα στοιχεία που αιτιολογούν την ανάγκη συνέχισης της βοήθειας ή παροχής πρόσθετης βοήθειας.»</p>	<p>(10) στο άρθρο 15, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«1. Σε περίπτωση υφιστάμενης ή επαπειλούμενης καταστροφής εντός της Ένωσης, το πληγέν κράτος μέλος μπορεί να ζητεί βοήθεια μέσω του ΚΣΑΕΑ. Το αίτημα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο συγκεκριμένο και να περιλαμβάνει τουλάχιστον τις εξής πληροφορίες:</p> <p>α) το είδος της μείζονος καταστροφής,</p> <p>β) την έκταση που έπληξε η καταστροφή ή τις περιοχές που ενδεχομένως απειλεί και</p> <p>γ) τον χρόνο και τους οικονομικούς και υλικούς πόρους που απαιτούνται για την εξάλειψη των συνεπειών μιας υφιστάμενης ή επαπειλούμενης καταστροφής.</p>

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	Το αίτημα παροχής βοήθειας παύει να ισχύει έπειτα από μέγιστη περίοδο 90 ημερών, εκτός εάν υποβληθούν στο ΚΣΑΕΑ νέα στοιχεία που αιτιολογούν την ανάγκη συνέχισης της βοήθειας ή παροχής πρόσθετης βοήθειας.»

Αιτιολογία

Η παροχή ακριβέστερων πληροφοριών από τα κράτη μέλη σε περίπτωση μείζονος καταστροφής εξασφαλίζει αποτελεσματικότερη, πιο στοχευμένη και αποδοτικότερη βοήθεια στο πλαίσιο του μηχανισμού και επιτρέπει επίσης την επίτευξη του στόχου σε συντομότερο χρονικό διάστημα, πράγμα που είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την αντιμετώπιση καταστροφών.

Άρθρο 1 (11α) — προσθήκη νέου σημείου

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
—	<p>(11) στο άρθρο 16, η παράγραφος 3β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«άμεση διατύπωση συστάσεων, όπου είναι δυνατόν σε συνεργασία με την πληγείσα χώρα και, κατά περίπτωση, με τα περιφερειακά και τοπικά σημεία επαφής, με βάση τις επιτόπου ανάγκες και τυχόν συναφή προκαθορισμένα σχέδια, με τις οποίες καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν συγκεκριμένες ικανότητες και να διευκολύνουν τον συντονισμό της ζητούμενης βοήθειας.»</p>

Αιτιολογία

Η άμεση επαφή με τα περιφερειακά και τα τοπικά σημεία επαφής μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο όσον αφορά τον χρόνο διατύπωσης συστάσεων και το επίπεδο λεπτομέρειας της πληροφορίας. Αυτό ισχύει ειδικότερα όταν πρόκειται για καταστροφές μεγάλης κλίμακας, κατά τις οποίες η ικανότητα ταχείας αντιμετώπισης από τις εθνικές αρχές είναι περιορισμένη.

Άρθρο 1 παράγραφος 14

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>14) το άρθρο 21 τροποποιείται ως εξής:</p> <p>α) στην παράγραφο 1, το στοιχείο ι) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«ι) δημιουργία, διαχείριση και διατήρηση του rescEU σύμφωνα με το άρθρο 12.»</p> <p>[...]</p>	<p>14) το άρθρο 21 τροποποιείται ως εξής:</p> <p>α) στην παράγραφο 1, το στοιχείο ι) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«ι) δημιουργία, διαχείριση και διατήρηση του rescEU σύμφωνα με το άρθρο 12.»</p> <p>β) προστίθενται τα στοιχεία ιδ) και ιε):</p> <p>«ιδ) υποστήριξη και εργαστήρια για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και άλλους σχετικούς οργανισμούς, με σκοπό την ενσωμάτωση πολιτικών/προγραμμάτων στα χρηματοδοτικά μέσα, η υλοποίηση των οποίων θα μπορούσε να συμβάλει στην πρόληψη και τον περιορισμό των συνεπειών των μετεωρολογικών φαινομένων και των καταστροφών.</p> <p>ιε) στήριξη των δοκιμασιών αντοχής, καθώς και μια διαδικασία για την πιστοποίηση των ικανοτήτων αντιμετώπισης που διαθέτουν τα κράτη μέλη στην ευρωπαϊκή δεξαμενή πολιτικής προστασίας.»</p> <p>[...]</p>

Αιτιολογία

Η πρόληψη καταστροφών έχει χαμηλότερο κόστος απ' ό,τι η αποκατάσταση από τις καταστροφές. Επομένως, δικαιολογείται να συμπεριληφθούν δράσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε επενδύσεις οι οποίες, άμεσα ή έμμεσα, θα μειώσουν τον κίνδυνο καταστροφών ή θα συμβάλουν στη μείωση των επιπτώσεών τους.

II. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

1. συμφωνεί ότι οι πρόσφατες εκτεταμένες καταστροφές κατέδειξαν τους περιορισμούς του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ· υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι ενώ ο μηχανισμός χρειάζεται όντως μεταρρύθμιση, κύριος στόχος πρέπει να παραμείνει η επίτευξη ανθεκτικότητας στις καταστροφές. Η εστίαση των ενεργειών στην αντιμετώπιση καταστροφών τη στιγμή που η συχνότητα και η ένταση των καταστροφών αυξάνονται, δεν θα φτάσει στον πυρήνα του προβλήματος. Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αρχή της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και της «καλύτερης ανοικοδόμησης» πρέπει να ενσωματωθεί σε όλες τις πολιτικές και τα ταμεία της ΕΕ· Επαναλαμβάνει ότι η αρχή της ανθεκτικότητας στις καταστροφές πρέπει επίσης να αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο των επενδυτικών πολιτικών της ΕΕ κατά τρόπο ώστε τα δημόσια κονδύλια να βοηθούν τις κοινότητες να καθίστανται πιο ανθεκτικές στις επιπτώσεις των καταστροφών και να αποτρέπονται οι κίνδυνοι για τη ζωή των πολιτών⁽¹⁾.

2. σημειώνει ότι οι πολίτες υποστηρίζουν την ιδέα μιας ΕΕ που βοηθά στον συντονισμό της αντιμετώπισης καταστροφών στα κράτη μέλη (μέσω του ρόλου της στον τομέα πολιτικής προστασίας), όπως καταδεικνύουν τα αποτελέσματα της έρευνας του Ευρωβαρομέτρου του Μαΐου του 2017·

3. σημειώνει ότι η πρόταση και η ανακοίνωση της Επιτροπής συνιστούν ένα βήμα προόδου εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς την περαιτέρω απλούστευση και τον εξορθολογισμό της νομοθεσίας·

4. συμμερίζεται το συμπέρασμα της Επιτροπής πως η κλιματική αλλαγή αυξάνει τον κίνδυνο φυσικών καταστροφών· καλεί, συνεπώς, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να διασφαλίσουν ότι η κλιματική δράση της Ένωσης θα εστιάζει περισσότερο στον περιορισμό του κινδύνου καταστροφών και στη δημιουργία μιας Ευρώπης περισσότερο ανθεκτικής στις καταστροφές μέσω μιας τοποκεντρικής, πολυεπίπεδης προσέγγισης με τις τοπικές αρχές να κατέχουν ηγετικό ρόλο·

5. σημειώνει ότι η πρόταση της Επιτροπής επικεντρώνεται σε μεγάλο βαθμό στην ανταπόκριση και ότι σημαντικός αριθμός των ενεργοποιήσεων του μηχανισμού έχει τις ρίζες του σε κυκλικές καταστροφές. Ως εκ τούτου, πρέπει να ασκηθεί πίεση στα κράτη μέλη να αναλάβουν κατάλληλες προληπτικές δράσεις για τη διατήρηση ενός επαρκούς επιπέδου εθνικών ικανοτήτων·

6. υπογραμμίζει τη σημασία της ευθυγράμμισης των προτάσεων της Επιτροπής με το πλαίσιο Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών προκειμένου να διασφαλιστεί η ανάληψη κοινών προσπαθειών, να ενισχυθεί η στήριξη των ικανοτήτων και να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη, ιδίως σε σχέση με την ανάπτυξη εθνικών και τοπικών στρατηγικών για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών·

7. σημειώνει ότι η βελτίωση του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των δράσεων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής. Υπογραμμίζει την ανάγκη για μεγαλύτερες συνέργειες μεταξύ των δικτύων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και εκείνων που ασχολούνται με την ανθεκτικότητα στις καταστροφές. Τονίζει την ανάγκη για μεγαλύτερες συνέργειες μεταξύ του συμφώνου των Δημάρχων για το Κλίμα και την Ενέργεια και της ενημερωτικής εκστρατείας με τίτλο «Making Cities Resilient» («Πώς μπορούν οι πόλεις να γίνουν πιο ανθεκτικές») που δρομολόγησε το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών (UNISDR-United Nations Office for Disaster Risk Reduction).

Ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών

8. συμφωνεί με την ανάγκη ενίσχυσης της πολιτικής προστασίας, δεδομένων των τάσεων που παρατηρούνται όσον αφορά τις καταστροφές (είτε αυτές οφείλονται σε καιρικά φαινόμενα είτε σε θέματα εσωτερικής ασφάλειας). Ωστόσο, τονίζει ότι μια ισχυρότερη εδαφική προσέγγιση με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων συνιστά τη βέλτιστη αντιμετώπιση. Η δράση σε επίπεδο ΕΕ πρέπει να επικεντρώνεται στον συντονισμό και τη στήριξη των δράσεων των κρατών μελών και των τοπικών και των περιφερειακών αρχών τους. Υπογραμμίζει ότι οι δράσεις των τοπικών κοινοτήτων αποτελούν τον ταχύτερο και αποτελεσματικότερο τρόπο περιορισμού των ζημιών που προκαλεί μια καταστροφή·

9. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές στη διαδικασία ελέγχου των προγραμματισμένων επενδύσεων σε όλα τα σχετικά προγράμματα, καθώς και στον διάλογο όσον αφορά πιθανές αλλαγές·

⁽¹⁾ COR 02646/2014, CDR 5035/2016.

10. υπογραμμίζει ότι οι διατάξεις σχετικά με την εκτίμηση των κινδύνων και τον σχεδιασμό της διαχείρισης των κινδύνων, όπως εκείνες που απαιτούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία περί πολιτικής προστασίας ή την οδηγία της ΕΕ για τις πλημμύρες, θα πρέπει να καταρτιστούν σε συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές. Σημειώνει ότι, συχνά, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές έχουν καλύτερη γνώση των κινδύνων από ό,τι οι εθνικές κυβερνήσεις. Απευθύνει έκκληση για την κατάρτιση κώδικα δεοντολογίας σχετικά με τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην προετοιμασία του εν λόγω σχεδιασμού. Υπογραμμίζει, επίσης, την ανάγκη για ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε τοπικό, σε περιφερειακό και σε εθνικό επίπεδο διακυβέρνησης·
11. επαναλαμβάνει ⁽²⁾ την ανάγκη ύπαρξης πλαισίου για τα σχέδια διαχείρισης κινδύνων, το οποίο στη συνέχεια θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τα κράτη μέλη ως κατευθυντήρια γραμμή. Ένα τέτοιο πλαίσιο θα διευκολύνει επίσης τη συγκρισιμότητα του περιεχομένου τους· επισημαίνει, επίσης, ότι ένα ενωσιακό πλαίσιο θα είναι συμβατό με την αρχή της επικουρικότητας· υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να είναι σε θέση να καταρτίζουν τα δικά τους σχέδια διαχείρισης κινδύνων, αλλά ένα ενωσιακό πλαίσιο που θα συμβάλλει στην παροχή καθοδήγησης θα είναι χρήσιμο·
12. προτείνει η διαχείριση του κέντρου συντονισμού αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών (ΚΣΑΕΑ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να γίνεται σε συνεργασία με τις εθνικές και τις περιφερειακές αρχές των χωρών που συμμετέχουν στον μηχανισμό της Ένωσης·
13. υπογραμμίζει την ανάγκη συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, των εθελοντών και των τοπικών κοινοτήτων στο νεοσύσταθέν δίκτυο γνώσεων για την πολιτική προστασία της Ένωσης («EU Civil Protection Knowledge Network»)·
14. Καλεί την Επιτροπή, σε συνεργασία με τις εθνικές, τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές, να αναπτύξει μια στρατηγική ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστροφών, η οποία θα καλύπτει το πρόγραμμα κατάρτισης και άσκησης, και άλλα στοιχεία όπως ο μηχανισμός πρόσκλησης υποβολής προτάσεων της Ένωσης, το πρόγραμμα ανταλλαγής εμπειρογνομόνων και η εκπόνηση σεναρίων κινδύνου·
15. επισημαίνει ότι οι τοπικοί και οι περιφερειακοί φορείς θα πρέπει να είναι καλά ενημερωμένοι σχετικά με τον μηχανισμό της Ένωσης, ώστε να βελτιωθεί η διαχείριση των κινδύνων όχι μόνο σε διασυνοριακό επίπεδο, αλλά και μεταξύ των ευρωπαϊκών, εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών·
16. υπογραμμίζει τη σημασία των εθνικών και των περιφερειακών εκστρατειών ενημέρωσης στη διάδοση πληροφοριών σχετικά με τον μηχανισμό της Ένωσης, καθώς και σχετικά με τους τοπικούς και τους περιφερειακούς κινδύνους, που προσδιορίζονται στα σχετικά έγγραφα αξιολόγησης των κινδύνων σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο. Επαναλαμβάνει πόσο σημαντικό είναι οι εν λόγω εκστρατείες ενημέρωσης να απευθύνονται και σε σχολεία·
17. υποστηρίζει την έκκληση για δημιουργία ενός νέου προγράμματος Erasmus στον τομέα της πολιτικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις αρχές του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013 για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+» ⁽³⁾. Ένα τέτοιο νέο πρόγραμμα θα πρέπει να περιλαμβάνει διεθνή διάσταση και να είναι ανοικτό όχι μόνο στο εθνικό αλλά και στο περιφερειακό και το τοπικό επίπεδο·

Δυνατότητες χρηματοδότησης

18. καλεί την Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο να εντείνουν τις προσπάθειές τους για ενίσχυση της συνοχής με άλλα μέσα της ΕΕ με σκοπό την πρόληψη και τη διαχείριση κινδύνων καταστροφών. Αυτό θα πρέπει να πραγματοποιηθεί όχι μόνο με τη δημιουργία διασύνδεσης μεταξύ του μηχανισμού της Ένωσης και των πολιτικών για τη συνοχή, την αγροτική ανάπτυξη, την υγεία και την έρευνα, καθώς και με την ενθάρρυνση της ενσωμάτωσης αυτών των δραστηριοτήτων στις περιβαλλοντικές πολιτικές, αλλά επίσης και εξετάζοντας το πώς αυτές οι διασυνδέσεις μπορούν να ενισχυθούν στο νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και στους κανόνες που διέπουν τη χρήση των ταμείων·
19. λαμβάνει υπό σημείωση το γεγονός ότι η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο να χρησιμοποιήσει εκ των προτέρων αιρεσιμότητες για την αξιοποίηση της εκτίμησης των κινδύνων και του σχεδιασμού της διαχείρισης των κινδύνων για την περίοδο μετά το 2020, στο πλαίσιο τόσο της πολιτικής συνοχής όσο και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης· υπογραμμίζει, συγχρόνως, ότι οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες, απλώς βάσει των εκτιμήσεων κινδύνου και του σχεδιασμού διαχείρισης των κινδύνων, δεν θα βοηθήσουν στην επίτευξη ανθεκτικότητας στις καταστροφές. Η ανθεκτικότητα στις καταστροφές πρέπει να ενσωματωθεί στους κανόνες που διέπουν τη χρήση των Ταμείων και να αποτελεί προϋπόθεση που πρέπει να πληροί κάθε έργο το οποίο χρηματοδοτείται από την ΕΕ·
20. επικροτεί τον στόχο για ευρύτερη διάθεση των επιστημονικών γνώσεων και ανάληψη ή εκτέλεση δράσεων πρόληψης που βασίζονται σε αποτελέσματα επιστημονικών ερευνών. Υπογραμμίζει τη σημασία της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την επίτευξη μιας πολιτικής ανοικτών δεδομένων και τη διασφάλιση ότι τα εμπορικά συμφέροντα δεν θα υπερισχύουν της ασφάλειας και της ευημερίας των πολιτών·

⁽²⁾ CDR 740/2012.

⁽³⁾ 2017/0309(COD) (EE L 347 της 20.12.2013, σ. 50).

21. υπογραμμίζει την ανάγκη ενθάρρυνσης των τοπικών κοινοτήτων να εκπονούν σχέδια αυτοβοήθειας («self-help»), καθότι, συχνά, η εξωτερική βοήθεια αργεί πολύ να φτάσει. Απευθύνει, επομένως, έκκληση η δράση της ΕΕ να επικεντρωθεί στην παροχή τεχνικής βοήθειας και κατάρτισης, προκειμένου να ενισχυθεί η ικανότητα αυτοβοήθειας των κοινοτήτων και να είναι, επομένως, καλύτερα προετοιμασμένες ώστε να μπορούν να περιορίσουν μια καταστροφή με μια έγκαιρη αρχική αντίδραση. Η στοχευμένη κατάρτιση και εκπαίδευση των αρμόδιων για τη δημόσια ασφάλεια, όπως των τοπικών ιθυνόντων, των κοινωνικών λειτουργών και των ιατρών καθώς και των υπηρεσιών διάσωσης και πυρόσβεσης μπορεί να μειώσει τον αριθμό των θανάτων κατά τη διάρκεια μιας κρίσης ή στον απόηχό της ⁽⁴⁾.

22. επαναλαμβάνει τον σημαντικό ρόλο του ιδιωτικού τομέα στην επίτευξη ανθεκτικότητας στις καταστροφές και στην αποτελεσματική και έγκαιρη ανάκαμψη. Για παράδειγμα, η ιδιωτική ασφάλιση είναι αποφασιστικής σημασίας για την αποθάρρυνση της επικίνδυνης συμπεριφοράς, την προώθηση της συνειδητοποίησης των κινδύνων, καθώς και για τη διευκόλυνση της αποκατάστασης ύστερα από μια καταστροφή ⁽⁵⁾.

Ειδικόι εφεδρικοί πόροι της ΕΕ: rescEU

23. λαμβάνει υπό σημείωση την πρόταση δημιουργίας ξεχωριστών, ειδικών εφεδρικών πόρων με την ονομασία rescEU, οι οποίοι θα συμπληρώνουν τις εθνικές ικανότητες αντίδρασης των κρατών μελών και θα ενισχύσουν τη συλλογική ικανότητα αντιμετώπισης καταστροφών. Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, το rescEU θα καταστεί ένα σημαντικό μέσο ανταπόκρισης μελλοντικά, ιδίως όσον αφορά τη διασυννοριακή υλοποίηση. Ωστόσο, εκφράζει τη λύπη της για το ότι η πρόταση της Επιτροπής δεν συνοδεύεται από εκτίμηση αντικτύπου, με αποτέλεσμα η Επιτροπή να μην καταθέτει εναλλακτικές επιλογές. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με την αρχή της επικουρικότητας, οι σκοποί και η αποστολή του «rescEU» πρέπει να επιδιωχθούν κατά τρόπο ώστε να διατηρείται η κύρια αρμοδιότητα στο επίπεδο των κρατών μελών, ενώ ταυτόχρονα θα διευκολύνεται η αυξημένη επικοινωνία μεταξύ των εν λόγω κρατών μελών και των τοπικών και των περιφερειακών αρχών. Για άμεση και αποτελεσματική ανταπόκριση, είναι καθοριστικής σημασίας η ύπαρξη κατάλληλα εκπαιδευμένων και εξοπλισμένων τοπικών μονάδων, όπως και ο ρόλος που διαδραματίζουν οι εθελοντικές οργανώσεις σε επίπεδο κοινότητας. Τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίσουν επαρκείς οικονομικούς πόρους για τις κρατικές μονάδες ανταπόκρισης. Υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι η κύρια έμφαση πρέπει να παραμείνει στην οικοδόμηση ανθεκτικότητας στις καταστροφές ώστε να μετριαστεί ο κίνδυνος καταστροφών και οι ζημιές που αυτές προκαλούν.

24. επικροτεί την απλούστευση του παρόντος συστήματος με την εισαγωγή ενιαίου συντελεστή συγχρηματοδότησης (75 %) στην «ευρωπαϊκή δεξαμενή πολιτικής προστασίας» (European Civil Protection Pool) για δαπάνες προσαρμογής, επισκευής, μεταφοράς και λειτουργίας. Επικροτεί επίσης την απόφαση να ελαφρυνθεί η οικονομική επιβάρυνση των χωρών που συμμετέχουν, με την ενίσχυση του κόστους επιλεξιμότητας και την αύξηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης στο 75 %, υπογραμμίζοντας ταυτόχρονα ότι το νέο αποθεματικό πρέπει να υποστηρίξει και να μην απαλλάξει τα κράτη μέλη από την υποχρέωσή τους να αναπτύξουν τις δικές τους δυνατότητες διάσωσης.

25. επισημαίνει ότι η προτεινόμενη διαμόρφωση του αποθεματικού rescEU περιλαμβάνει πόρους που έχουν ήδη δεσμευτεί για την εθελοντική ομάδα σε επαρκείς αριθμούς. Ως εκ τούτου, υποστηρίζει τη διατήρηση της δυνατότητας της Επιτροπής να ανασυντάξει την ομάδα rescEU σε συμφωνία με τα κράτη μέλη, προκειμένου να την προσαρμόσει πλήρως στις διαπιστωθείσες ελλείψεις ικανοτήτων.

26. προτείνει η συμμετοχή των δημόσιων φορέων των κρατών μελών και του ιδιωτικού τομέα στην rescEU να βασίζεται στην αρχή της εθελούσιας συμμετοχής.

Επικουρικότητα και αναλογικότητα

27. υπογραμμίζει ότι η πολιτική προστασία είναι ένας τομέας στον οποίο η δράση της Ένωσης αποσκοπεί στην υποστήριξη, τον συντονισμό ή τη συμπλήρωση της δράσης των κρατών μελών. Συνεπώς, υπογραμμίζει πως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσει ότι οι νέοι εφεδρικοί πόροι θα έχουν ως στόχο τον συντονισμό, την υποστήριξη και τη συμπλήρωση της δράσης των κρατών μελών, παρά την ανάθεση νέων αρμοδιοτήτων στην ΕΕ και την απόκτηση νέων ιδίων πόρων εκ μέρους της. υπογραμμίζει ότι η έμφαση σε υποστηρικτικές δράσεις και στην προσπάθεια ενίσχυσης των ικανοτήτων αντίδρασης των τοπικών κοινοτήτων ίσως είναι ένας τρόπος εξασφάλισης μιας αποτελεσματικότερης αντιμετώπισης των καταστροφών κατά τρόπο που να συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας.

Βρυξέλλες, 16 Μαΐου 2018.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁴⁾ CDR 02646/2014.

⁽⁵⁾ CDR 05035/2016· CDR 02646/2014.

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης»

(2018/C 361/08)

Εισηγητής:	Mark WEINMEISTER (DE/EPP), υφυπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του ομόσπονδου κράτους της Έσσης
Έγγραφο αναφοράς:	Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιατύπωση)
	COM(2017) 753 final

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 2, νέα αιτιολογική σκέψη πριν από την αιτιολογική σκέψη 6 της οδηγίας 1998/83

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιατύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<i>Επιβάλλεται η θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων όσον αφορά τα βασικά και προληπτικά ελάχιστα πρότυπα ποιότητας σε θέματα υγείας και τις παραμετρικές τιμές που αφορούν το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, προκειμένου να καθοριστούν οι προς επίτευξη ελάχιστοι ποιοτικοί περιβαλλοντικοί στόχοι, σε συνδυασμό και με άλλες διατάξεις και μέτρα σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να διατηρηθεί και να προωθηθεί η αειφόρος χρήση του νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση. Ειδικότερα, θα πρέπει να διασφαλιστεί με τα κατάλληλα μέτρα προστασίας η καθαρότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων.</i>

Αιτιολογία

Η παρούσα αιτιολογική σκέψη αποτελείται από τμήματα των αιτιολογικών σκέψεων 5 και 8 που έχουν διαγραφεί. Είναι σημαντικό να ελεγχθούν οι πηγές εκπομπών στο περιβάλλον από τους τομείς π.χ. των λυμάτων, της βιομηχανίας και της γεωργίας που μπορεί να επηρεάζουν την ποιότητα των υδάτινων όγκων σε διαφορετικό βαθμό, με τον καθορισμό περιβαλλοντικών προτύπων ποιότητας σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» ή την αρχή της προφύλαξης. Εν τέλει, αποφασιστικό ρόλο εν προκειμένω διαδραματίζει ο βαθμός στον οποίο πρέπει να διασφαλιστεί η ποιότητα του πόσιμου νερού βραχυπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα. Μια μορφή διαχείρισης των πόρων πόσιμου νερού που θα προωθεί μια λύση «τελικού σταδίου» (*end-of-ripeness*) πρέπει να αποφευχθεί για λόγους υγείας. Με τον στόχο «νερό ανθρώπινης κατανάλωσης» προάγονται κατάλληλες στρατηγικές και μέτρα σε διαφορετικούς τομείς του περιβάλλοντος, στοιχείο το οποίο συνάδει με τις διατάξεις του άρθρου 7. Η σχετική με τα θέματα υγείας εκτίμηση των παραμετρικών τιμών της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (ΠΟΥ) βασίζεται σε μια προληπτική προσέγγιση όσον αφορά την υγεία (βλέπε επίσης τη νέα αιτιολογική σκέψη 16 — κατάργηση του άρθρου 9 της οδηγίας 98/83/ΕΚ) και μέσω της κατανομής εξασφαλίζεται η παροχή πόσιμου νερού για συγκεκριμένη χρονική περίοδο χωρίς αρνητικές επιπτώσεις για την υγεία. Επιπλέον, στο νέο άρθρο 12 της προτεινόμενης οδηγίας καταργείται αυτή η προσέγγιση της πρόληψης.

Τροπολογία 2

Αιτιολογική σκέψη 5

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιτύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Το περιφερειακό γραφείο της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (ΠΟΥ) για την Ευρώπη διεξήγαγε λεπτομερή επανεξέταση του καταλόγου των παραμέτρων και των παραμετρικών τιμών που καθορίζονται στην οδηγία 98/83/ΕΚ προκειμένου να διαπιστώσει κατά πόσον απαιτείται προσαρμογή του στην τεχνική και την επιστημονική πρόοδο. Τα αποτελέσματα της επανεξέτασης αυτής υποδεικνύουν πως θα πρέπει να γίνονται έλεγχοι για τα εντερικά παθογόνα βακτήρια και τη Legionella, θα πρέπει να προστεθούν έξι χημικές παράμετροι ή ομάδες παραμέτρων και θα πρέπει να εξετάζονται τρεις αντιπροσωπευτικές ενώσεις με δράση ενδοκρινικού διαταράκτη, με προφυλακτικές τιμές αναφοράς. Για τις τρεις από τις νέες παραμέτρους, βάσει της αρχής της προφύλαξης, θα πρέπει να καθοριστούν παραμετρικές τιμές που είναι αυστηρότερες από εκείνες που προτείνονται από την ΠΟΥ αλλά εξακολουθούν να είναι εφικτές. Η ΠΟΥ σημειώνει ότι οι συγκεντρώσεις του μολύβδου θα πρέπει να είναι οι χαμηλότερες ευλόγως εφικτές, ενώ η τιμή για το χρώμιο παραμένει υπό εξέταση από την ΠΟΥ· ως εκ τούτου, θα πρέπει να καθοριστεί μια μεταβατική περίοδος δέκα ετών προτού αυστηροποιηθούν οι τιμές για τις δύο αυτές παραμέτρους.</p>	<p>Το περιφερειακό γραφείο της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (ΠΟΥ) για την Ευρώπη διεξήγαγε λεπτομερή επανεξέταση του καταλόγου των παραμέτρων και των παραμετρικών τιμών που καθορίζονται στην οδηγία 98/83/ΕΚ προκειμένου να διαπιστώσει κατά πόσον απαιτείται προσαρμογή του στην τεχνική και την επιστημονική πρόοδο. Τα αποτελέσματα της επανεξέτασης αυτής υποδεικνύουν πως θα πρέπει να γίνονται έλεγχοι για τα εντερικά παθογόνα βακτήρια και τη Legionella, θα πρέπει να προστεθούν εννέα χημικές παράμετροι ή ομάδες παραμέτρων, εκ των οποίων θα πρέπει να εξετάζονται τρεις αντιπροσωπευτικές ενώσεις με δράση ενδοκρινικού διαταράκτη και οι συνιστώμενες από την ΠΟΥ τιμές καθοδήγησης. Η ΠΟΥ σημειώνει ότι οι συγκεντρώσεις του μολύβδου θα πρέπει να είναι οι χαμηλότερες ευλόγως εφικτές, ενώ η τιμή για το χρώμιο παραμένει υπό εξέταση από την ΠΟΥ· ως εκ τούτου, θα πρέπει να καθοριστεί μια μεταβατική περίοδος δέκα ετών προτού αυστηροποιηθούν οι τιμές για τις δύο αυτές παραμέτρους.</p>

Αιτιολογία

Η πρόταση της Επιτροπής δεν παρέχει ορισμό για την έννοια των προληπτικών τιμών αναφοράς. Η Επιτροπή αναφέρει ακόμη στο σημείο 5 της πρότασης που αφορά την «λεπτομερή επεξήγηση της αξιοποίησης των συστάσεων της ΠΟΥ σχετικά με τις παραμέτρους και τις παραμετρικές τιμές για την πρόταση», ότι, αναφορικά με τους τρεις ενδοκρινικούς διαταράκτες βάσει της ΠΟΥ, δεν υπάρχουν στοιχεία για κινδύνους για την υγεία σε σχέση με το πόσιμο νερό και ότι είναι απίθανο να υπάρχουν τέτοιοι κίνδυνοι. Ο καθορισμός του ύψους της συγκέντρωσης για αυτούς τους τρεις διαταράκτες από την Επιτροπή δεν είναι διαφανής και δεν μπορεί να αιτιολογηθεί με επιστημονικά κριτήρια. Συνεπώς, συνιστάται –και δικαιολογείται επαρκώς βάσει των σχετικών με την υγεία αναγκών (νερό ανθρώπινης κατανάλωσης)–, να χρησιμοποιηθούν οι τιμές αναφοράς που προτείνονται από την ΠΟΥ ως παραμετρικές τιμές.

Τροπολογία 3

Μετά την αιτιολογική σκέψη 5 (νέα) προστίθενται οι παλιές αιτιολογικές σκέψεις 13 και 16 της οδηγίας 1998/83.

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιατύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p><i>Οι παραμετρικές τιμές στηρίζονται στην υπάρχουσα επιστημονική εμπειρία και, κατά κανόνα, βασίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας για την ποιότητα του πόσιμου νερού. Επίσης, συνυπολογίζεται η αρχή της προφύλαξης, επιτυγχάνοντας έτσι υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας.</i></p>

Αιτιολογία

Οι παλιές αιτιολογικές σκέψεις 13 και 16 της οδηγίας 1998/83 θα πρέπει να διατηρηθούν, διότι περιείχαν σαφείς αναφορές στις παραμετρικές τιμές. Σε συνδυασμό με το άρθρο 18 (Αναθεώρηση των παραρτημάτων) πρέπει να καθοριστεί, χωρίς περιθώρια αμφιβολίας, για τις παραμετρικές τιμές ότι αυτές βασίζονται στην υπάρχουσα επιστημονική εμπειρία και στην αρχή της προφύλαξης. Αυτό συνδυάζεται με το νέο άρθρο 12 παράγραφος 3. Δυνάμει αυτού, τα κράτη μέλη πρέπει, μελλοντικά, να θεωρούν «αυτομάτως» ότι κάθε περίπτωση μη τήρησης των παραμετρικών τιμών συνιστά δυνητικό κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία. Όπως αναφέρθηκε ήδη στην τροπολογία 1, η σχετική με θέματα υγείας εκτίμηση των παραμετρικών τιμών της ΠΟΥ βασίζεται σε μια προληπτική προσέγγιση όσον αφορά την υγεία (βλέπε επίσης τη νέα αιτιολογική σκέψη 16 — κατάργηση του άρθρου 9 της οδηγίας 98/83/ΕΚ) και όχι σε έναν άμεσο δυνητικό κίνδυνο. Εν προκειμένω παρατηρείται αμφισημία σε σχέση με την προσέγγιση της ΠΟΥ.

Τροπολογία 4

Αιτιολογική σκέψη 9

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιτύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
<p>Η εκτίμηση επικινδυνότητας θα πρέπει να είναι προσανατολισμένη προς την ελάττωση του βαθμού επεξεργασίας που χρειάζεται για να παραχθεί νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, π.χ. μέσω περιορισμού των πιέσεων που οδηγούν σε μόλυνση των υδατικών συστημάτων από τα οποία λαμβάνεται το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εντοπίζουν πηγές επικινδυνότητας και πιθανές πηγές ρύπανσης αυτών των υδατικών συστημάτων και να παρακολουθούν τους ρύπους που θεωρούν σημαντικούς, π.χ. εξαιτίας της διαπιστωμένης επικινδυνότητάς τους (όπως τα μικροπλαστικά, τα νιτρικά άλατα, τα φυτοφάρμακα ή οι φαρμακευτικές ουσίες που αναφέρονται στην οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου), εξαιτίας της φυσικής παρουσίας τους στη θέση υδροληψίας (π.χ. αρσενικό) ή εξαιτίας πληροφοριών που λαμβάνονται από τους φορείς ύδρευσης (για παράδειγμα, απότομη αύξηση μιας ορισμένης παραμέτρου στο μη επεξεργασμένο νερό). Αυτές οι παράμετροι θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως δείκτες για την ανάληψη δράσεων από τις αρμόδιες αρχές με σκοπό την ελάττωση των πιέσεων επί των υδατικών συστημάτων, όπως για παράδειγμα μέτρων πρόληψης ή μετριασμού (συμπεριλαμβανομένων και ερευνών για τον προσδιορισμό των επιπτώσεων των πιέσεων αυτών στην υγεία, όπου απαιτείται), ώστε να προστατευτούν αυτά τα υδατικά συστήματα και να αντιμετωπιστεί η πηγή της ρύπανσης, σε συνεργασία με τους φορείς ύδρευσης και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς.</p>	<p>Η εκτίμηση επικινδυνότητας θα πρέπει να είναι προσανατολισμένη προς την ελάττωση του βαθμού επεξεργασίας που χρειάζεται για να παραχθεί νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, π.χ. μέσω περιορισμού των πιέσεων που οδηγούν σε μόλυνση των υδατικών συστημάτων από τα οποία λαμβάνεται το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εντοπίζουν πηγές επικινδυνότητας και πιθανές πηγές ρύπανσης αυτών των υδατικών συστημάτων και να παρακολουθούν τους ρύπους που θεωρούν σημαντικούς, π.χ. εξαιτίας της διαπιστωμένης επικινδυνότητάς τους (όπως τα μικροπλαστικά [σωματίδια μεγέθους 1 nm έως 5mm με μεγάλη περιεκτικότητα σε πολυμερές], η περιεκτικότητα σε νιτρικά άλατα, τα φυτοφάρμακα ή οι φαρμακευτικές ουσίες που αναφέρονται στην οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου), εξαιτίας της φυσικής παρουσίας τους στη θέση υδροληψίας (π.χ. αρσενικό) ή εξαιτίας πληροφοριών που λαμβάνονται από τους φορείς ύδρευσης (για παράδειγμα, απότομη αύξηση μιας ορισμένης παραμέτρου στο μη επεξεργασμένο νερό). Αυτές οι παράμετροι θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως δείκτες για την ανάληψη δράσεων από τις αρμόδιες αρχές με σκοπό την ελάττωση των πιέσεων επί των υδατικών συστημάτων, όπως για παράδειγμα μέτρων πρόληψης ή μετριασμού (συμπεριλαμβανομένων και ερευνών για τον προσδιορισμό των επιπτώσεων των πιέσεων αυτών στην υγεία, όπου απαιτείται), ώστε να προστατευτούν αυτά τα υδατικά συστήματα και να αντιμετωπιστεί η πηγή της ρύπανσης, σε συνεργασία με τους φορείς ύδρευσης και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς. Από την άποψη αυτή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν ρυθμιστικές και κανονιστικές διατάξεις που να ωθούν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και τους φορείς παροχής υπηρεσιών ύδρευσης να εφοδιαστούν με μέσα για την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τις επιλογές σχετικά με τις επενδύσεις. Η δειγματοληψία και η πίεση επί των υδατικών συστημάτων που παράγονται από τις απορρίψεις πρέπει να αποτελούν τους κύριους κινητήριους μοχλούς αναφοράς για τη δημιουργία ομοιόμορφων προτύπων περιβαλλοντικής πρόγνωσης και διαχείρισης, χρήσιμοι για την αξιολόγηση των βέλτιστων συνθηκών περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, και όχι μόνον της κοινωνικοοικονομικής βιωσιμότητας, των παρεμβάσεων σε δίκτυα και εγκαταστάσεις για την εξασφάλιση ολοκληρωμένων υπηρεσιών ύδρευσης, σύμφωνα με τις κοινωνικοοικονομικές τάσεις των περιοχών αναφοράς.</p>

Αιτιολογία

Τα μικροπλαστικά αποτελούν μία σημαντική πηγή ρύπανσης, η οποία θα πρέπει να παρακολουθείται από τα κράτη μέλη. Στην παρούσα τροπολογία προτείνεται ένας ορισμός που χρησιμοποιείται από τον συνηθισμένο Οργανισμό Προστασίας του Περιβάλλοντος. Επιπλέον, συνιστάται να χρησιμοποιείται ο όρος «περιεκτικότητα σε νιτρικά άλατα», διότι, από χημικής άποψης, υπάρχει μεν μόνον ο όρος «νιτρικά άλατα», αλλά στο συγκεκριμένο συγκεκριμένο νοείται η περιεκτικότητα.

Τροπολογία 5

Αιτιολογική σκέψη 11

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιτύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Οι παραμετρικές τιμές που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης πρέπει να τηρούνται στο σημείο όπου το νερό που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση διατίθεται στον κατάλληλο καταλωτή.</p> <p>Ωστόσο, η ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης μπορεί να επηρεάζεται από το σύστημα οικιακής διανομής. Η ΠΟΥ σημειώνει ότι, εντός της Ένωσης, η <i>Legionella</i> είναι υπεύθυνη για υψηλότερη επιβάρυνση της υγείας από κάθε άλλον υδατογενή παθογόνο παράγοντα. Ο παράγοντας αυτός μεταδίδεται διαμέσου των συστημάτων παροχής θερμού ύδατος και μέσω της εισπνοής, π.χ. κατά το ντους. Ως εκ τούτου, είναι προφανές ότι συνδέεται με το σύστημα οικιακής διανομής. Δεδομένου ότι η επιβολή μονομερούς υποχρέωσης παρακολούθησης όλων των ιδιωτικών και δημόσιων χώρων για τον συγκεκριμένο παθογόνο παράγοντα θα συνεπαγόταν παράλογα υψηλό κόστος, το ζήτημα αυτό προσφέρεται περισσότερο για αντιμετώπιση μέσω εκτίμησης κινδύνου οικιακής διανομής. Κατά την εκτίμηση κινδύνου οικιακής διανομής θα πρέπει να λαμβάνονται επιπλέον υπόψη και οι δυνητικοί κίνδυνοι που προκύπτουν από τα προϊόντα και τα υλικά που έρχονται σε επαφή με το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης. Κατά συνέπεια, η εκτίμηση κινδύνου οικιακής διανομής θα πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την επικέντρωση της παρακολούθησης σε χώρους υψηλής προτεραιότητας, την εκτίμηση των κινδύνων που προκύπτουν από το οικιακό σύστημα διανομής και τα σχετικά προϊόντα και υλικά, και την επαλήθευση των επιδόσεων των προϊόντων δομικών κατασκευών που έρχονται σε επαφή με νερό ανθρώπινης κατανάλωσης βάσει των αντίστοιχων δηλώσεων επιδόσεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Μαζί με τη δήλωση επιδόσεων θα πρέπει να παρέχονται τα στοιχεία που αναφέρονται στα άρθρα 31 και 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Με βάση την εκτίμηση αυτή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζουν, μεταξύ άλλων, ότι εφαρμόζονται τα ενδεδειγμένα μέτρα ελέγχου και διαχείρισης (π.χ. για περιπτώσεις εστιών νόσων), σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΠΟΥ, και ότι τυχόν μετανάστευση ουσιών από τα προϊόντα δομικών κατασκευών δεν συνιστά κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία. Ωστόσο, με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011, στις περιπτώσεις όπου τα μέτρα αυτά συνεπάγονται περιορισμούς στην ελεύθερη κυκλοφορία προϊόντων και υλικών εντός της Ένωσης, οι περιορισμοί αυτοί θα πρέπει να δικαιολογούνται δρόντως και να είναι αυστηρώς αναλογικοί, και να μη συνιστούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών.</p>	<p>Οι παραμετρικές τιμές που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης πρέπει να τηρούνται στο σημείο όπου το νερό που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση διατίθεται στον κατάλληλο καταλωτή.</p> <p>Ωστόσο, η ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης μπορεί να επηρεάζεται από το σύστημα οικιακής διανομής. Η ΠΟΥ σημειώνει ότι, εντός της Ένωσης, η <i>Legionella</i> είναι υπεύθυνη για υψηλότερη επιβάρυνση της υγείας από κάθε άλλον υδατογενή παθογόνο παράγοντα. Ο παράγοντας αυτός μεταδίδεται διαμέσου των συστημάτων παροχής θερμού ύδατος και μέσω της εισπνοής, π.χ. κατά το ντους. Ως εκ τούτου, είναι προφανές ότι συνδέεται με το σύστημα οικιακής διανομής. Δεδομένου ότι η επιβολή μονομερούς υποχρέωσης παρακολούθησης όλων των ιδιωτικών και δημόσιων χώρων για τον συγκεκριμένο παθογόνο παράγοντα θα συνεπαγόταν παράλογα υψηλό κόστος, το ζήτημα αυτό προσφέρεται περισσότερο για αντιμετώπιση μέσω εκτίμησης κινδύνου οικιακής διανομής. Κατά την εκτίμηση κινδύνου οικιακής διανομής θα πρέπει να λαμβάνονται επιπλέον υπόψη και οι δυνητικοί κίνδυνοι που προκύπτουν από τα προϊόντα και τα υλικά που έρχονται σε επαφή με το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης. Κατά συνέπεια, η εκτίμηση κινδύνου οικιακής διανομής θα πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την επικέντρωση της παρακολούθησης σε χώρους υψηλής προτεραιότητας, την εκτίμηση των κινδύνων που προκύπτουν από το οικιακό σύστημα διανομής και τα σχετικά προϊόντα και υλικά, και την επαλήθευση των ουσιών που απελευθερώνονται στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης μέσω προϊόντων και υλικών.</p>

Αιτιολογία

Όσον αφορά τα προϊόντα και τα υλικά, συνιστάται ο έλεγχος των ουσιών που απελευθερώνονται στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης να μην υπάγεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011 (κανονισμός για τα δομικά προϊόντα). Ο καθορισμός των παραμετρικών κριτηρίων και τιμών όσον αφορά τη μεταφορά στο πόσιμο νερό ουσιών προερχόμενων από δομικά προϊόντα αποτελεί σχετική με την υγεία απαίτηση, και, σύμφωνα με τον κανονισμό για τα δομικά προϊόντα, μέχρι στιγμής δεν υπάρχουν –παρά μόνον υπό μορφή κοινοποίησης– εναρμονισμένα πρότυπα που να συνδέονται με τα κριτήρια ελέγχου και τις επιδόσεις όσον αφορά τις σχετικές με την υγεία απαιτήσεις. Οι κατασκευαστές δεν υποχρεούνται να καταρτίζουν ή να κοινοποιούν δηλώσεις επιδόσεων για βαθμίδες και κλάσεις. Επιπλέον, για τα δομικά προϊόντα που φέρουν σήμανση CE ή για προϊόντα που διατίθενται στην αγορά και φέρουν σήμανση CE δεν αναγνωρίζεται εάν από τη δήλωση επιδόσεων (π.χ. σχετικά με τη μηχανική αντοχή) προκύπτει ότι τα εν λόγω προϊόντα δεν συνιστούν κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία ως συνέπεια της μεταφοράς ουσιών στο πόσιμο νερό. Εκτός από τα δομικά προϊόντα, μπορούν και άλλα χρησιμοποιούμενα υλικά να απελευθερώσουν ουσίες στο νερό. Ο κανονισμός για τα δομικά προϊόντα είναι, επομένως, κατάλληλος μόνον υπό προϋποθέσεις και κρίνεται σκόπιμο να διενεργούνται έλεγχοι και να θεσπίζονται ρυθμίσεις για όλα τα προϊόντα. Ωστόσο, αφού ελεγχθούν, οι πληροφορίες σχετικά με τις μεταφορές ουσιών από προϊόντα στο πόσιμο νερό συμπεριλαμβάνονται στο σύστημα που συμφωνήθηκε μεταξύ 4 κρατών μελών («4MS initiative»), το οποίο εξασφαλίζει μια δοκιμασμένη και κοινοποιηθείσα βάση για την καθιέρωση, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, ενός ενιαίου καθεστώτος ελέγχου και αξιολόγησης των υλικών και των προϊόντων που έρχονται σε επαφή με το πόσιμο νερό. Επιδιώκεται μελλοντικά αυτές οι σχετικές με την υγιεινή απαιτήσεις και οι περαιτέρω άμεσες σχετικές απαιτήσεις να συνδεθούν με την οδηγία της ΕΕ για το πόσιμο νερό. Στην πρωτοβουλία 4MS («4MS initiative»), εκτός από τη Γερμανία, συμμετέχουν επίσης η Γαλλία, οι Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο. Βλέπε επίσης τις τροπολογίες 13 και 14 που προτείνονται για το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο γ).

Τροπολογία 6

Αιτιολογική σκέψη 12

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιτύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Οι διατάξεις της οδηγίας 98/83/ΕΚ σχετικά με τη διασφάλιση της ποιότητας της επεξεργασίας, του εξοπλισμού και των υλικών δεν κατόρθωσαν να εξαλείψουν τα εμπόδια της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία δομικών προϊόντων που έρχονται σε επαφή με νερό ανθρώπινης κατανάλωσης. Εξακολουθούν να ισχύουν εθνικές εγκρίσεις προϊόντων, με διαφορετικές απαιτήσεις στα διάφορα κράτη μέλη. Αυτό συνεπάγεται δυσκολίες και κόστος για τους κατασκευαστές που επιθυμούν να διαθέσουν τα προϊόντα τους στην αγορά σε ολόκληρη την Ένωση. Η αποτελεσματική άρση των τεχνικών φραγμών θα επιτευχθεί μόνο με τη θέσπιση εναρμονισμένων τεχνικών προδιαγραφών για τα δομικά προϊόντα που έρχονται σε επαφή με νερό ανθρώπινης κατανάλωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011. Ο εν λόγω κανονισμός επιτρέπει την ανάπτυξη ευρωπαϊκών προτύπων για την εναρμόνιση των μεθόδων αξιολόγησης των δομικών προϊόντων που έρχονται σε επαφή με νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, και για τη θέσπιση οριακών επιπέδων και κλάσεων σε σχέση με το επίπεδο απόδοσης ενός ουσιώδους χαρακτηριστικού. Για τον σκοπό αυτόν, αίτημα τυποποίησης με το οποίο ζητήθηκε συγκεκριμένη εργασία τυποποίησης στον τομέα της υγιεινής και της ασφάλειας για προϊόντα και υλικά που έρχονται σε επαφή με νερό ανθρώπινης κατανάλωσης δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011 συμπεριλήφθη στο πρόγραμμα εργασιών τυποποίησης του 2017 και ένα σχετικό πρότυπο πρόκειται να εκδοθεί μέχρι το 2018. Η δημοσίευση αυτού του εναρμονισμένου προτύπου στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα διασφαλίσει την ορθολογική λήψη αποφάσεων για τη θέση σε κυκλοφορία ή τη διάθεση στην αγορά ασφαλών δομικών προϊόντων που έρχονται σε επαφή με νερό ανθρώπινης κατανάλωσης. Ως εκ τούτου, οι διατάξεις σχετικά με τον εξοπλισμό και τα υλικά που έρχονται σε επαφή με νερό ανθρώπινης κατανάλωσης θα πρέπει να διαγραφούν, να αντικατασταθούν εν μέρει από διατάξεις που συνδέονται με την εκτίμηση κινδύνου οικιακής διανομής και να συμπληρωθούν με τα σχετικά εναρμονισμένα πρότυπα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011.</p>	

Αιτιολογία

Η έλλειψη εναρμόνισης στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011 της βασικής απαίτησης όσον αφορά την υγεία και την υγιεινή (παράρτημα I σημείο 3 στοιχείο ε) για τα προϊόντα, όσον αφορά τα πρότυπα προϊόντων και ελέγχου, που σημαίνει ότι δεν εναρμονίζονται τα στοιχεία επιδόσεων των ουσιών που απελευθερώνονται στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, συνηγορεί κατά της χρήσης των διατάξεων του εν λόγω κανονισμού για την πρόληψη κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία (βλέπε επίσης το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο γ). Στο παρελθόν έχει ήδη αποτύχει μια προσπάθεια εναρμόνισης των προτύπων. Ως λύση προτείνεται η ρύθμιση των άμεσων απαιτήσεων όσον αφορά την υγιεινή στο πλαίσιο της οδηγίας της ΕΕ για το πόσιμο νερό. Βλέπε επίσης τις τροπολογίες 13 και 14 που προτείνονται για το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο γ).

Τροπολογία 7

Αιτιολογική σκέψη 15

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιτύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Τα οικεία κράτη μέλη θα πρέπει, σε περίπτωση μη τήρησης των προδιαγραφών της παρούσας οδηγίας, να προβαίνουν αμέσως στη διερεύνηση των αιτιών και να εξασφαλίζουν ότι αναλαμβάνεται η ενδεδειγμένη επανορθωτική ενέργεια ώστε να αποκαθίσταται το ταχύτερο δυνατό η ποιότητα του νερού. Στις περιπτώσεις όπου η παροχή νερού συνιστά δυνητικό κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία, θα πρέπει να απαγορεύεται η παροχή ή να περιορίζεται η χρήση τέτοιου νερού. Επιπλέον, είναι επίσης σημαντικό να διευκρινιστεί ότι η μη τήρηση των ελάχιστων απαιτήσεων για τις τιμές που αφορούν μικροβιολογικές και χημικές παραμέτρους θα πρέπει να θεωρείται αυτομάτως από τα κράτη μέλη δυνητικός κίνδυνος για την ανθρώπινη υγεία. Στις περιπτώσεις όπου απαιτείται κάποια επανορθωτική ενέργεια για την αποκατάσταση της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, σύμφωνα με το άρθρο 191 παράγραφος 2 της Συνθήκης, θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα σε ενέργειες που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα στην πηγή του.</p>	<p>Τα οικεία κράτη μέλη θα πρέπει, σε περίπτωση μη τήρησης των προδιαγραφών της παρούσας οδηγίας, να προβαίνουν αμέσως στη διερεύνηση των αιτιών και να εξασφαλίζουν ότι αναλαμβάνεται η ενδεδειγμένη επανορθωτική ενέργεια ώστε να αποκαθίσταται το ταχύτερο δυνατό η ποιότητα του νερού. Στις περιπτώσεις όπου η παροχή νερού συνιστά δυνητικό κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία, θα πρέπει να απαγορεύεται η παροχή ή να περιορίζεται η χρήση τέτοιου νερού. Επιπλέον, είναι επίσης σημαντικό να διευκρινιστεί ότι η μη τήρηση των ελάχιστων απαιτήσεων για τις τιμές που αφορούν μικροβιολογικές και χημικές παραμέτρους μπορεί, ενδεχομένως, να θεωρείται σε μεμονωμένες περιπτώσεις από τα κράτη μέλη δυνητικός κίνδυνος για την ανθρώπινη υγεία. Στις περιπτώσεις όπου απαιτείται κάποια επανορθωτική ενέργεια για την αποκατάσταση της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, σύμφωνα με το άρθρο 191 παράγραφος 2 της Συνθήκης, θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα σε ενέργειες που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα στην πηγή του.</p>

Αιτιολογία

Δεν κρίνεται σκόπιμο να θεωρούνται αυτομάτως οι υπερβάσεις των παραμετρικών τιμών δυνητικός κίνδυνος για την ανθρώπινη υγεία. Ο λόγος για αυτό είναι ότι, όπως προαναφέρθηκε στην αιτιολογική σκέψη 1, η σχετική με θέματα υγείας εκτίμηση των παραμετρικών τιμών της ΠΟΥ βασίζεται σε μια προληπτική προσέγγιση όσον αφορά την υγεία (βλέπε επίσης τη νέα αιτιολογική σκέψη 16 — κατάργηση του άρθρου 9 της οδηγίας 98/83/ΕΚ), και όχι σε έναν άμεσο δυνητικό κίνδυνο, στοιχείο το οποίο δημιουργεί ασυμβατότητα. Εξάλλου, αυτό συνεπάγεται δυσκολίες στην επικοινωνία με τον καταναλωτή, αυξάνει τους φόβους και προκαλεί απώλεια εμπιστοσύνης. Αυτό θα ήταν αντίθετο με τον σκοπό της πρότασης οδηγίας. Προτείνεται να αρθεί η κατάργηση του άρθρου 9 με τίτλο «Παρεκκλίσεις» από την οδηγία 98/83/ΕΚ.

Τροπολογία 8

Άρθρο 2, παράγραφοι 3, 4, 5, 6 και 9

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιτύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>3. «φορέας ύδρευσης»: οντότητα που παρέχει τουλάχιστον 10 m³ νερού ανθρώπινης κατανάλωσης ανά ημέρα κατά μέσο όρο.</p> <p>4. «μικρός φορέας ύδρευσης»: φορέας ύδρευσης που παρέχει λιγότερα από 500 m³ ανά ημέρα ή εξυπηρετεί λιγότερα από 5 000 άτομα.</p>	<p>3. «φορέας ύδρευσης»: διακριτή οντότητα που παρέχει τουλάχιστον 10 m³ νερού ανθρώπινης κατανάλωσης ανά ημέρα κατά μέσο όρο.</p> <p>4. «μικρός φορέας ύδρευσης»: διακριτός φορέας ύδρευσης που παρέχει λιγότερα από 500 m³ ανά ημέρα ή εξυπηρετεί λιγότερα από 5 000 άτομα.</p>

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>5. «μεγάλος φορέας ύδρευσης»: φορέας ύδρευσης που παρέχει τουλάχιστον 500 m³ ανά ημέρα ή εξυπηρετεί τουλάχιστον 5 000 άτομα.</p> <p>6. «πολύ μεγάλος φορέας ύδρευσης»: φορέας ύδρευσης που παρέχει τουλάχιστον 5 000 m³ ανά ημέρα ή εξυπηρετεί τουλάχιστον 50 000 άτομα.</p> <p>7. «χώροι προτεραιότητας»: μεγάλοι χώροι με πολλούς χρήστες που ενδέχεται να εκτεθούν σε κινδύνους που συνδέονται με το νερό, όπως νοσοκομεία, ιδρύματα υγειονομικής περίθαλψης, κτίρια με εγκαταστάσεις διαμονής, σφρονιστικά ιδρύματα και εγκαταστάσεις κάμπινγκ, όπως αυτά προσδιορίζονται από τα κράτη μέλη.</p> <p>8. «ευπαθείς και περιθωριοποιημένες ομάδες»: άνθρωποι απομονωμένοι από την κοινωνία λόγω διακρίσεων ή λόγω αδυναμίας χρήσης δικαιωμάτων, πόρων ή ευκαιριών, οι οποίοι είναι πιο εκτεθειμένοι σε μια σειρά πιθανών κινδύνων που αφορούν την υγεία, την ασφάλεια, την έλλειψη παιδείας, τη συμμετοχή σε επιβλαβείς πρακτικές ή άλλους κινδύνους, σε σύγκριση με την υπόλοιπη κοινωνία.</p>	<p>5. «μεσαίος φορέας ύδρευσης»: διακριτός φορέας ύδρευσης που παρέχει τουλάχιστον 500 m³ ανά ημέρα ή εξυπηρετεί τουλάχιστον 50 000 και έως 500 000 άτομα.</p> <p>6. «μεγάλος φορέας ύδρευσης»: διακριτός φορέας ύδρευσης που παρέχει τουλάχιστον 1 250 m³ ανά ημέρα ή εξυπηρετεί τουλάχιστον 500 000 και έως 1 500 000 άτομα.</p> <p>7. «πολύ μεγάλος φορέας ύδρευσης»: διακριτός φορέας ύδρευσης που παρέχει τουλάχιστον 5 000 m³ ανά ημέρα ή εξυπηρετεί τουλάχιστον 1 500 000 άτομα.</p> <p>8. «χώροι προτεραιότητας»: μεγάλοι χώροι με πολλούς χρήστες που ενδέχεται να εκτεθούν σε κινδύνους που συνδέονται με το νερό, όπως νοσοκομεία, ιδρύματα υγειονομικής περίθαλψης, κτίρια με εγκαταστάσεις διαμονής, σφρονιστικά ιδρύματα και εγκαταστάσεις κάμπινγκ, όπως αυτά προσδιορίζονται από τα κράτη μέλη.</p> <p>9. «ευπαθείς και περιθωριοποιημένες ομάδες»: άνθρωποι απομονωμένοι από την κοινωνία λόγω διακρίσεων ή λόγω αδυναμίας χρήσης δικαιωμάτων, πόρων ή ευκαιριών, οι οποίοι είναι πιο εκτεθειμένοι σε μια σειρά πιθανών κινδύνων που αφορούν την υγεία, την ασφάλεια, την έλλειψη παιδείας, τη συμμετοχή σε επιβλαβείς πρακτικές ή άλλους κινδύνους, σε σύγκριση με την υπόλοιπη κοινωνία.</p> <p>10. «ατομική παροχή»: μια συγκεκριμένη ατομική πηγή με παροχή κάτω των 10 m³ ημερησίως κατά μέσο όρο ή που εξυπηρετεί κάτω από 50 άτομα, εκτός εάν το νερό διατίθεται στο πλαίσιο εμπορικής ή δημόσιας δραστηριότητας.</p>

Αιτιολογία

Είναι απαραίτητο να δημιουργηθεί μια ενδιάμεση κατηγορία μεγάλων διαχειριστών: από 500 000 έως 1 500 000 άτομα. Στις παραγράφους 3 ως 6 συνιστάται να ληφθούν υπόψη πηγές παροχής νερού που αποτελούν μια ομοιόμορφη και διακριτή οντότητα ύδρευσης. Εν προκειμένω δεν νοούνται μεμονωμένες, ανεξάρτητες μεταξύ τους πηγές παροχής ενός φορέα ύδρευσης. Δεδομένου ότι με το άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο β) ορίζονται πηγές με παροχή κάτω των 10 m³ ημερησίως κατά μέσο όρο ή που εξυπηρετούν κάτω από 50 άτομα, κρίνεται εύλογο να προταθεί η ένταξη του ορισμού αυτού στο άρθρο 2.

Τροπολογία 9

Άρθρο 5 παράγραφος 1

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιτύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Τα κράτη μέλη καθορίζουν τιμές για τις παραμέτρους του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα I, τέτοιες ώστε να είναι τουλάχιστον εξίσου αυστηρές με τις τιμές που καθορίζονται εκεί.</p>	<p>Τα κράτη μέλη καθορίζουν τιμές για τις παραμέτρους του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα I, τέτοιες ώστε να είναι τουλάχιστον εξίσου αυστηρές με τις τιμές που καθορίζονται εκεί.</p> <p>Για τις ενδεικτικές παραμέτρους που προβλέπονται στο παράρτημα I μέρος Δ ισχύει ότι οι τιμές μπορούν να χρησιμοποιηθούν, καθαρά ενδεικτικά, μόνο για λόγους τήρησης των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 12.</p>

Αιτιολογία

Οι ενδεικτικές παράμετροι που περιλαμβάνονται στην οδηγία 98/83/ΕΚ παράρτημα I μέρος Γ διαγράφηκαν στην πρόταση οδηγίας με το αιτιολογικό ότι δεν έχουν καμία σημασία για την υγεία. Ωστόσο, η οσμή και η γεύση θεωρούνται σχετικές με την υγιεινή απαιτήσεις όσον αφορά την ποιότητα του νερού και επηρεάζουν την καταναλωτική συμπεριφορά.

Τροπολογία 10

Άρθρο 7 παράγραφος 1

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιτύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η προμήθεια, η επεξεργασία και η διανομή του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης υπόκειται σε προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο, αποτελούμενη από τα ακόλουθα στοιχεία:</p>	<p>Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η προμήθεια, η επεξεργασία και η διανομή του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης υπόκειται σε μια κατάλληλη, αναλογική και σε τοπικό επίπεδο προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΠΟΥ για την ποιότητα του πόσιμου νερού καθώς και σύμφωνα με το πρότυπο EN 15975-2, αποτελούμενη από τα ακόλουθα στοιχεία:</p>
<p>α) εκτίμηση επικινδυνότητας στα υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για την άντληση νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, σύμφωνα με το άρθρο 8·</p>	<p>α) εκτίμηση επικινδυνότητας στα υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για την άντληση νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, σύμφωνα με το άρθρο 8·</p>
<p>β) εκτίμηση κινδύνου στην παροχή, διενεργούμενη από τους φορείς ύδρευσης με σκοπό την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού που αυτοί παρέχουν, σύμφωνα με το άρθρο 9 και το παράρτημα II μέρος Γ·</p>	<p>β) εκτίμηση κινδύνου στην παροχή, διενεργούμενη από τους φορείς ύδρευσης με σκοπό την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού που αυτοί παρέχουν, σύμφωνα με το άρθρο 9 και το παράρτημα II μέρος Γ·</p>
<p>γ) εκτίμηση κινδύνου οικιακής διανομής, σύμφωνα με το άρθρο 10.</p>	<p>γ) εκτίμηση κινδύνου οικιακής διανομής, σύμφωνα με το άρθρο 10.</p>
	<p>τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη σαφή και ισορροπημένη κατανομή των αρμοδιοτήτων σχετικά με την εκτίμηση των κινδύνων και της επικινδυνότητας σε σχέση με τους φορείς ύδρευσης λαμβάνοντας υπόψη τα εθνικά θεσμικά και νομικά πλαίσια, καθώς και την αρχή της επικουρικότητας.</p>

Αιτιολογία

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι υιοθετείται μια προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο, σύμφωνα με τις αναγνωρισμένες διεθνείς διαδικασίες, θα πρέπει να παρασχεθούν στοιχεία σχετικά με τα βασικά πρότυπα, τις κατευθυντήριες γραμμές της ΠΟΥ σχετικά με το σχέδιο για την ασφάλεια των υδάτων («water safety plan») και το πρότυπο EN 15975-2 (Ασφάλεια της τροφοδοσίας πόσιμου νερού — κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση κινδύνου και κρίσεων).

Η προσέγγιση βάσει κινδύνου πρέπει να βασίζεται στην αρχή της αναλογικότητας. Οι παράμετροι θα πρέπει να είναι κατάλληλες και σε τοπικό επίπεδο προσαρμοσμένες, λόγω του πρόσθετου οικονομικού και τεχνικού κόστους. Δεν υφίστανται στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η προτεινόμενη συχνότητα και ο κατάλογος με τις παραμέτρους θα οδηγήσουν σε ένα υψηλότερο επίπεδο προστασίας της υγείας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποβάλει αναλύσεις κινδύνων σχετικά με τις υδρολογικές λεκάνες, την παραγωγή πόσιμου νερού, τις εσωτερικές εγκαταστάσεις, καθώς και τις εγκαταστάσεις διανομής, παρέχοντας στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να συμπληρώσουν τον κατάλογο αυτόν. Ο καταμερισμός αρμοδιοτήτων πρέπει να αποσαφηνιστεί, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τον ρόλο των εταιρειών ύδρευσης.

Τροπολογία 11

Άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο δ) σημείο iv)

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιατύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>άλλοι σχετικοί ρύποι, όπως τα μικροπλαστικά, ή συγκεκριμένοι ρύποι λεκανών απορροής ποταμών που έχουν καθοριστεί από τα κράτη μέλη με βάση την επισκόπηση των επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων που έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις σημαντικές πιέσεις που συλλέγονται σύμφωνα με το σημείο 1.4 του παραρτήματος II της εν λόγω οδηγίας.</p>	<p>άλλοι σχετικοί ρύποι, όπως τα μικροπλαστικά (σωματίδια μεγέθους 1 nm έως 5 nm με μεγάλη περιεκτικότητα σε πολυμερές), ή συγκεκριμένοι ρύποι λεκανών απορροής ποταμών που έχουν καθοριστεί από τα κράτη μέλη με βάση την επισκόπηση των επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων που έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις σημαντικές πιέσεις που συλλέγονται σύμφωνα με το σημείο 1.4 του παραρτήματος II της εν λόγω οδηγίας.</p>

Αιτιολογία

Τα μικροπλαστικά αποτελούν μία σημαντική πηγή ρύπανσης, η οποία θα πρέπει να παρακολουθείται από τα κράτη μέλη. Στην παρούσα τροπολογία προτείνεται ένας ορισμός που χρησιμοποιείται από τον συνηθισμένο Οργανισμό Προστασίας του Περιβάλλοντος.

Τροπολογία 12

Άρθρο 8 παράγραφος 4

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιατύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Στις περιπτώσεις όπου επιτρέπεται σε έναν φορέα ύδρευσης να ελαττώσει τη συχνότητα παρακολούθησης, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο β), τα κράτη μέλη συνεχίζουν να παρακολουθούν τακτικά τις εν λόγω παραμέτρους στο υδατικό σύστημα που καλύπτεται από την εκτίμηση επικινδυνότητας.</p>	<p>Στις περιπτώσεις όπου επιτρέπεται σε έναν φορέα ύδρευσης να ελαττώσει τη συχνότητα παρακολούθησης, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο β), τα κράτη μέλη συνεχίζουν να παρακολουθούν τακτικά τις εν λόγω παραμέτρους στο υδατικό σύστημα που καλύπτεται από την εκτίμηση επικινδυνότητας.</p>

Αιτιολογία

Η αναφορά θα πρέπει να διορθωθεί καθότι αφορά τις παρατηρήσεις στην παράγραφο 3 στοιχείο β).

Τροπολογία 13

Άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο γ)

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιατύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p><i>επαλήθευση του γεγονότος ότι οι επιδόσεις των δομικών προϊόντων που έρχονται σε επαφή με το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης είναι ικανοποιητικές, σε σχέση με τα ουσιώδη χαρακτηριστικά που συνδέονται με τη βασική απαίτηση για τα δομικά έργα η οποία προσδιορίζεται στο παράρτημα I σημείο 3 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011.</i></p>	

Αιτιολογία

Συνιστάται να μην συμπεριληφθεί αυτό το απόσπασμα. Η έλλειψη εναρμόνισης στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011 της βασικής απαίτησης όσον αφορά την υγιεινή και την υγεία (παράρτημα I σημείο 3 στοιχείο ε)) για τα προϊόντα, όσον αφορά τα πρότυπα προϊόντων και ελέγχου, και το γεγονός ότι τα εναρμονισμένα στοιχεία επιδόσεων των ουσιών που απελευθερώνονται στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης δεν επαρκούν για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι δεν παρουσιάζονται κίνδυνοι για την ανθρώπινη υγεία. Βλέπε επίσης τις τροπολογίες 5 και 6.

Τροπολογία 14

Άρθρο 10 παράγραφος 2 στοιχείο γ)

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιατύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p><i>λαμβάνουν άλλα μέτρα, παραδείγματος χάρη κατάλληλες τεχνικές επεξεργασίας, σε συνεργασία με τους φορείς ύδρευσης, προκειμένου να τροποποιηθεί η φύση ή οι ιδιότητες του νερού προτού αυτό παρασχεθεί, ώστε να εξαλειφθεί ή να μειωθεί ο κίνδυνος μη συμμόρφωσης με τις παραμετρικές τιμές μετά την παροχή.</i></p>	

Αιτιολογία

Το μέτρο αυτό, το οποίο συνιστάται στην τροποποίηση του νερού, από τους φορείς ύδρευσης, προτού αυτό διατεθεί στο σύστημα οικιακής διανομής κατά τέτοιο τρόπο ώστε να συμμορφώνεται με τις παραμετρικές τιμές του παραρτήματος I μέρος Γ, δεν μπορεί να υλοποιηθεί. Πολλώ δε μάλλον, τα συστήματα οικιακής διανομής πρέπει να διαμορφωθούν από τεχνική και υλική άποψη και να αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να τηρούνται οι παραμετρικές τιμές του παραρτήματος I μέρος Γ.

Τροπολογία 15

Άρθρο 10 παράγραφος 2 στοιχείο δ

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιατύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
πληροφορούν και συμβουλεύουν δεόντως τους καταναλωτές σχετικά με τις συνθήκες κατανάλωσης και χρήσης του νερού και σχετικά με τυχόν ενέργειες για την αποφυγή της επανεμφάνισης του κινδύνου·	πληροφορούν και συμβουλεύουν δεόντως τους καταναλωτές σχετικά με τις συνθήκες κατανάλωσης και χρήσης του νερού και σχετικά με τυχόν ενέργειες για την αποφυγή της επανεμφάνισης του κινδύνου μη τήρησης

Αιτιολογία

Αποσαφήνιση του χαρακτήρα του κινδύνου.

Τροπολογία 16

Άρθρο 12 παράγραφος 3

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιατύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
Ανεξαρτήτως του αν έχει σημειωθεί ή όχι μη τήρηση των παραμετρικών τιμών, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι απαγορεύεται η παροχή νερού ανθρώπινης κατανάλωσης το οποίο αποτελεί ενδεχόμενο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία ή ότι περιορίζεται η χρήση του ή ότι αναλαμβάνονται όλες οι άλλες επανορθωτικές ενέργειες που απαιτούνται για να προστατευτεί η ανθρώπινη υγεία.	Ανεξαρτήτως του αν έχει σημειωθεί ή όχι μη τήρηση των παραμετρικών τιμών, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι απαγορεύεται η παροχή νερού ανθρώπινης κατανάλωσης το οποίο αποτελεί ενδεχόμενο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία ή ότι περιορίζεται η χρήση του ή ότι αναλαμβάνονται όλες οι άλλες επανορθωτικές ενέργειες που απαιτούνται για να προστατευτεί η ανθρώπινη υγεία.
Τα κράτη μέλη θεωρούν αυτομάτως ότι κάθε περίπτωση μη τήρησης των ελάχιστων απαιτήσεων για τις παραμετρικές τιμές που καθορίζονται στο παράρτημα Ι μέρη Α και Β συνιστά δυνητικό κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία.	

Αιτιολογία

Ο χαρακτηρισμός κάθε περίπτωσης μη τήρησης των ελάχιστων απαιτήσεων ως προς την παραμετρική τιμή αυτομάτως αυτής καθαυτήν ως δυνητικού κινδύνου, όπως ισχύει με τα κολοβακτηριοειδή, τη θολότητα ή την υπέρβαση κατά 10 % μιας χημικής παραμέτρου, είναι υπερβολικός. Καταρχάς, η σχετική με θέματα υγείας εκτίμηση των παραμετρικών τιμών της ΠΟΥ βασίζεται σε μια προληπτική προσέγγιση όσον αφορά την υγεία (βλέπε επίσης τη νέα αιτιολογική σκέψη 16 — κατάργηση του άρθρου 9 της οδηγίας 98/83/ΕΚ) και όχι σε έναν άμεσο δυνητικό κίνδυνο. Εν προκειμένω παρατηρείται αμφισημία σε σχέση με την προσέγγιση της ΠΟΥ. Κατά δεύτερο, τα κολοβακτηριοειδή και η θολότητα π.χ. συνιστούν ενδείξεις πιθανής ύπαρξης ρύπων. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι κάθε περίπτωση μη τήρησης των παραμετρικών τιμών συνδέεται με το μέτρο της ενημέρωσης των καταναλωτών. Αυτό είναι πολύ πιθανό να οδηγήσει σε αίσθημα ανασφάλειας, φόβους και απώλεια της εμπιστοσύνης στο πόσιμο νερό και μπορεί να αυξήσει την κατανάλωση εμφιαλωμένου νερού. Το στοιχείο αυτό αντιβαίνει στους βασικούς στόχους της οδηγίας. Επίσης πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, σε μεμονωμένες περιπτώσεις, δεν είναι πάντα δυνατή η εφαρμογή άμεσων μέτρων για τεχνικούς λόγους. (Βλέπε τροπολογία 17, για την επαναφορά του άρθρου 9 με τίτλο «Παρεκκλίσεις» της οδηγίας 98/83/ΕΚ). (Βλέπε τροπολογία 17, για την επαναφορά του άρθρου 9 με τίτλο «Παρεκκλίσεις» της οδηγίας 98/83/ΕΚ)

Τροπολογία 17

Νέο άρθρο με τίτλο «Παρεκκλίσεις» μετά το άρθρο 12

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιτύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>Άρθρο xx — Παρεκκλίσεις (άρθρο 9 της οδηγίας 98/83/ΕΚ)</p> <p>1. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν παρεκκλίσεις από τις παραμετρικές τιμές που καθορίζονται στο παράρτημα I μέρος Β ή που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3, μέχρις ενός ανώτατου ορίου που καθορίζουν τα ίδια, εφόσον η παρέκκλιση δεν συνεπάγεται πιθανό κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία και εφόσον η παροχή νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στη συγκεκριμένη περιοχή δεν μπορεί να εξασφαλιστεί με άλλον εύλογο τρόπο.</p> <p>Οι παρεκκλίσεις πρέπει να είναι όσο το δυνατόν μικρότερης διάρκειας και δεν πρέπει να υπερβαίνουν την τριετία προς το τέλος της οποίας πρέπει να πραγματοποιείται επανεξέταση προκειμένου να καθοριστεί κατά πόσον έχει σημειωθεί ικανοποιητική πρόοδος. Όταν τα κράτη μέλη προτίθενται να παραχωρήσουν δεύτερη παρέκκλιση, γνωστοποιούν την επανεξέταση και τους λόγους για την απόφασή τους για παραχώρηση δεύτερης παρέκκλισης, στην Επιτροπή. Αυτή η δεύτερη παρέκκλιση δεν πρέπει επίσης να υπερβαίνει την τριετία.</p> <p>2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλλουν στην Επιτροπή αίτηση για τρίτη παρέκκλιση για περίοδο που δεν υπερβαίνει την τριετία. Η Επιτροπή αποφασίζει σχετικά με την αίτηση αυτή εντός τριών μηνών.</p> <p>3. Στις παρεκκλίσεις που παραχωρούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή 2, διευκρινίζονται τα ακόλουθα:</p> <p>α) ο λόγος της παρέκκλισης·</p> <p>β) η συγκεκριμένη παράμετρος, τα σχετικά αποτελέσματα της προηγούμενης παρακολούθησης, και η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή βάσει της παρέκκλισης·</p> <p>γ) η γεωγραφική περιοχή, η ημερησίως παρεχόμενη ποσότητα νερού, ο θιγόμενος πληθυσμός, καθώς και κατά πόσον ή όχι θίγεται κάποια αφορώμενη επιχείρηση παραγωγής τροφίμων·</p> <p>δ) ένα κατάλληλο σύστημα παρακολούθησης, με αυξημένη συχνότητα παρακολούθησης, εφόσον απαιτείται·</p> <p>ε) η σύνοψη του προγράμματος των απαιτούμενων επανορθωτικών ενεργειών, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται χρονοδιάγραμμα εργασιών, εκτίμηση κόστους και διατάξεις για την επανεξέταση·</p>

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>στ) η αιτούμενη διάρκεια της παρέκκλισης.</p> <p>4. Εάν οι αρμόδιες αρχές κρίνουν ότι η μη τήρηση της παραμετρικής τιμής είναι άνευ σημασίας και εφόσον, με τις επανορθωτικές ενέργειες που αναλαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2, είναι δυνατόν να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα εντός 30 το πολύ ημερών, δεν απαιτείται η εφαρμογή των απαιτήσεων της παραγράφου 3.</p> <p>Στην περίπτωση αυτή, οι αρμόδιες αρχές ή άλλοι αρμόδιοι φορείς καθορίζουν μόνον την ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή της συγκεκριμένης παραμέτρου καθώς και τον επιτρεπόμενο χρόνο για την αντιμετώπιση του προβλήματος.</p> <p>5. Η προσφυγή στην παράγραφο 4 δεν είναι πλέον δυνατή αν η μη τήρηση μιας παραμετρικής τιμής για συγκεκριμένη παροχή νερού παρουσιάστηκε για περισσότερες από 30 ημέρες συνολικά κατά τη διάρκεια των δώδεκα προηγούμενων μηνών.</p> <p>6. Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν τις παρεκκλίσεις του παρόντος άρθρου εξασφαλίζουν ότι ο διγόμενος από την παρέκκλιση αυτή πληθυσμός ενημερώνεται αμέσως και με τον κατάλληλο τρόπο για την παρέκκλιση και τους όρους της. Επιπλέον, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, εφόσον απαιτείται, παρέχονται οδηγίες σε συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες για τις οποίες η παρέκκλιση ενδέχεται να δημιουργήσει ειδικούς κινδύνους.</p> <p>Οι υποχρεώσεις αυτές δεν ισχύουν στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 4, εκτός αν οι αρμόδιες αρχές αποφασίσουν διαφορετικά.</p> <p>7. Με την εξαίρεση των παρεκκλίσεων που παρέχονται σύμφωνα με την παράγραφο 4, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή εντός δύο μηνών για τις παρεκκλίσεις που αφορούν ατομική παροχή άνω των 500 m³ ημερησίως κατά μέσο όρο ή εξυπηρετούν άνω των 5 000 ατόμων, παρέχοντας και τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 3.</p> <p>8. Το παρόν άρθρο δεν ισχύει για το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης το οποίο διατίθεται προς πώληση σε φιάλες ή δοχεία.</p>

Αιτιολογία

Εφόσον η μη τήρηση της παραμετρικής τιμής δεν επιφέρει δυνητικούς κινδύνους για την υγεία, συνιστάται η εκ νέου συμπερίληψη της προηγούμενης ρύθμισης στο άρθρο 9 της οδηγίας 98/83/ΕΚ σχετικά με τις παρεκκλίσεις. Κάθε μη τήρηση των παραμετρικών τιμών δεν ισοδυναμεί με άμεσο κίνδυνο για την υγεία και η σχετική με θέματα υγείας εκτίμηση των παραμετρικών τιμών της ΠΟΥ βασίζεται σε μια προληπτική προσέγγιση όσον αφορά την υγεία (βλέπε επίσης τη νέα αιτιολογική σκέψη 16 — κατάργηση του άρθρου 9 της οδηγίας 98/83/ΕΚ).

Τροπολογία 18

Άρθρο 13

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιτύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Πρόσβαση σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης</p> <p>1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 9 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να βελτιωθεί η πρόσβαση όλων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης και να προωθηθεί η χρήση του στο έδαφός τους. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται όλα τα ακόλουθα:</p> <p>α) προσδιορισμός των ατόμων που δεν έχουν πρόσβαση σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, και των αιτιών αυτής της αδυναμίας πρόσβασης (παραδείγματος χάρι, τα μέλη ευπαθών και περιθωριοποιημένων ομάδων), αξιολόγηση των δυνατοτήτων βελτίωσης της πρόσβασης για τα άτομα αυτά και πληροφόρησή τους σχετικά με τις δυνατότητες σύνδεσης στο δίκτυο ύδρευσης ή σχετικά με εναλλακτικούς τρόπους πρόσβασης σε τέτοιο νερό·</p> <p>β) εγκατάσταση και συντήρηση εξοπλισμού εσωτερικών και εξωτερικών χώρων για την ελεύθερη πρόσβαση σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης σε δημόσιους χώρους·</p> <p>γ) προώθηση της χρήσης του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης με τους εξής τρόπους:</p> <p>(i) έναρξη εκστρατειών ενημέρωσης των πολιτών σχετικά με την ποιότητα του νερού αυτού·</p> <p>(ii) προώθηση της παροχής τέτοιου νερού από τις δημόσιες διοικήσεις και στα δημόσια κτίρια·</p> <p>(iii) προώθηση της δωρεάν παροχής τέτοιου νερού από εστιατόρια, καντίνες και υπηρεσίες τροφοδοσίας.</p>	<p>Πρόσβαση σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης</p> <p>1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 9 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να βελτιωθεί η πρόσβαση όλων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης και να προωθηθεί η χρήση του στο έδαφός τους. Λαμβάνοντας υπόψη τον γεωγραφικά απομακρυσμένο χαρακτήρα των αγροτικών και νησιωτικών κοινοτήτων, αυτό συμπεριλαμβάνει όλα τα ακόλουθα μέτρα:</p> <p>α) προσδιορισμός των ατόμων που δεν έχουν πρόσβαση σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, και των αιτιών αυτής της αδυναμίας πρόσβασης (παραδείγματος χάρι, τα μέλη ευπαθών και περιθωριοποιημένων ομάδων), αξιολόγηση των δυνατοτήτων βελτίωσης της πρόσβασης για τα άτομα αυτά και πληροφόρησή τους σχετικά με τις δυνατότητες σύνδεσης στο δίκτυο ύδρευσης ή σχετικά με εναλλακτικούς τρόπους πρόσβασης σε τέτοιο νερό·</p> <p>β) εγκατάσταση και συντήρηση εξοπλισμού εσωτερικών και εξωτερικών χώρων για την ελεύθερη πρόσβαση σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης σε δημόσιους χώρους, προβλέποντας επίσης την εγκατάσταση ειδικών συσκευών για την αποφυγή των αποβλήτων·</p> <p>γ) προώθηση της χρήσης του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης με τους εξής τρόπους:</p> <p>(i) έναρξη εκστρατειών ενημέρωσης των πολιτών σχετικά με την ποιότητα του νερού αυτού·</p> <p>(ii) προώθηση της παροχής τέτοιου νερού από τις δημόσιες διοικήσεις και στα δημόσια κτίρια·</p> <p>(iii) προώθηση της δωρεάν παροχής τέτοιου νερού από εστιατόρια, καντίνες και υπηρεσίες τροφοδοσίας.</p>

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>2. Βάσει των πληροφοριών που συγκεντρώνονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο α), τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εξασφάλιση της πρόσβασης των ευπαθών και περιθωριοποιημένων ομάδων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης.</p> <p>Στην περίπτωση που οι ομάδες αυτές δεν έχουν πρόσβαση σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, τα κράτη μέλη τις πληροφορούν αμέσως για την ποιότητα του νερού που αυτές χρησιμοποιούν και για τις δράσεις που μπορούν να αναληφθούν ώστε να αποφευχθούν οι δυσμενείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία από τυχόν μόλυνση του νερού αυτού.</p>	<p>2. Βάσει των πληροφοριών που συγκεντρώνονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο α), τα κράτη μέλη λαμβάνουν σε συνεργασία με τις σχετικές δημόσιες αρχές σε περιφερειακό και σε τοπικό επίπεδο, όλα τα αναγκαία μέτρα για την εξασφάλιση της πρόσβασης των ευπαθών και περιθωριοποιημένων ομάδων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης.</p> <p>Ειδικότερα, πρέπει να εξασφαλιστεί η επιρροή των τοπικών αρχών στα μέτρα που εξασφαλίζουν την πρόσβαση στο νερό. Η χρήση νερού από ιδιωτικές πηγές πρέπει επίσης να καταστεί δυνατή, υπό την προϋπόθεση ότι το νερό έχει ελεγχθεί και πληροί τα κριτήρια ποιότητας.</p> <p>Στην περίπτωση που οι ομάδες αυτές δεν έχουν πρόσβαση σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, τα κράτη μέλη τις πληροφορούν αμέσως για την ποιότητα του νερού που αυτές χρησιμοποιούν και για τις δράσεις που μπορούν να αναληφθούν ώστε να αποφευχθούν οι δυσμενείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία από τυχόν μόλυνση του νερού αυτού.</p>

Αιτιολογία

Η πρόσβαση σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης αποτελεί τμήμα των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. Σε πολλά κράτη μέλη, οι δήμοι είναι εκ του νόμου αρμόδιοι να παρέχουν επαρκές πόσιμο νερό στον πληθυσμό. Εάν η ποιότητα του πόσιμου νερού και η πρόσβαση σε αυτό είναι αμφίβολες, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εξετάζουν τα ίδια το εν λόγω πρόβλημα. Εντούτοις, τα πρόσθετα εμπόδια από ορισμένες τοπικές και περιφερειακές αρχές και τις επιπτώσεις αυτών σε επίπεδο πόρων θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με τη συμμετοχή των εν λόγω αρχών, καθιστώντας την πρόσβαση στο νερό πιο δίκαιη για τα ευάλωτα τμήματα του πληθυσμού.

Τροπολογία 19

Παράρτημα Ι Μέρος Β — Παράμετροι: Παρασιτοκτόνα — Παρατηρήσεις

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιτύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Ός «παρασιτοκτόνα» νοούνται:</p> <ul style="list-style-type: none"> — οργανικά εντομοκτόνα, — οργανικά ζιζανιοκτόνα, — οργανικά μυκητοκτόνα, — οργανικά νηματωδοκτόνα, — οργανικά ακαρεοκτόνα, — οργανικά φυκοκτόνα, — οργανικά τρωκτικοκτόνα, — οργανικά γλινκοκτόνα, — συναφή προϊόντα (μεταξύ άλλων, οι ρυθμιστές αύξεσης) <p>και οι σχετικοί μεταβολίτες αυτών όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 32 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009.</p>	<p>Ός «παρασιτοκτόνα» νοούνται:</p> <ul style="list-style-type: none"> — οργανικά εντομοκτόνα, — οργανικά ζιζανιοκτόνα, — οργανικά μυκητοκτόνα, — οργανικά νηματωδοκτόνα, — οργανικά ακαρεοκτόνα, — οργανικά φυκοκτόνα, — οργανικά τρωκτικοκτόνα, — οργανικά γλινκοκτόνα, — συναφή προϊόντα (μεταξύ άλλων, οι ρυθμιστές αύξεσης) <p>και οι σχετικοί μεταβολίτες αυτών όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 32 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009.</p>

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Η παραμετρική τιμή ισχύει για κάθε επιμέρους παρασιτοκτόνο.	Η παραμετρική τιμή ισχύει για κάθε επιμέρους παρασιτοκτόνο.

Αιτιολογία

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 θεσπίζει κανόνες για τους «σχετικούς» μεταβολίτες και επίσης στην αγγλική έκδοση της πρότασης για το παράρτημα της οδηγίας της ΕΕ για το πόσιμο νερό, της 1ης Φεβρουαρίου 2018, ορίζονται τα εξής: «[...] and their relevant metabolites [...]». Συνιστάται να τροποποιηθεί αναλόγως η γερμανική μετάφραση του όρου «relevant» [«σχετικοί»]. (Σημείωση της μετάφρασης: Η τροπολογία δεν αφορά το ελληνικό κείμενο.)

Τροπολογία 20

Νέο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι Μέρος Δ

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιτύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	Μέρος Δ Ενδεικτικές παράμετροι (Προστίθεται ο πίνακας από το παράρτημα Ι μέρος Γ της οδηγίας 98/83/ΕΚ)

Αιτιολογία

Οι ενδεικτικές παράμετροι που περιλαμβάνονται στην οδηγία 98/83/ΕΚ παράρτημα Ι μέρος Γ διαγράφηκαν στην πρόταση οδηγίας με το αιτιολογικό ότι δεν έχουν καμία σημασία για την υγεία. Ωστόσο, η οσμή και η γεύση θεωρούνται σχετικές με την υγιεινή απαιτήσεις όσον αφορά την ποιότητα του νερού και επηρεάζουν την καταναλωτική συμπεριφορά. Άλλες ενδεικτικές παράμετροι είναι σχεδιαστικού και τεχνικού χαρακτήρα, π.χ. ζητούνται οι τιμές σιδήρου, μαγγανίου και θολότητας σε σχέση με τον βαθμό διάβρωσης καθώς και η τιμή ΤΟC και pH σε σχέση με τη χρήση απολυμαντικών μέσων. Συνιστάται να συμπεριληφθούν εκ νέου οι ενδεικτικές παράμετροι ως πίνακας στο παράρτημα Ι μέρος Δ. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να υπάρξει και τροποποίηση στο παράρτημα ΙΙΙ μέρος Β πίνακας 1 σε σχέση με τα χαρακτηριστικά επιδόσεων των ενδεικτικών παραμέτρων.

Τροπολογία 21

Τροπολογία στο ακόλουθο έγγραφο της Επιτροπής: COM(2017) 753 final — 1ο μέρος

Άρθρο 14

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιτύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Πληροφόρηση του κοινού	Πληροφόρηση του κοινού
1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι επαρκείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης διατίθενται, μέσω του διαδικτύου, σε όλα τα υδρευόμενα άτομα, σύμφωνα με το παράρτημα ΙV.	1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι επαρκείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης διατίθενται, μέσω του διαδικτύου, σε όλα τα υδρευόμενα άτομα, σύμφωνα με το παράρτημα ΙV.

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλα τα υδρευόμενα άτομα λαμβάνουν τακτικά, και τουλάχιστον μία φορά ανά έτος, στην καταλληλότερη μορφή (για παράδειγμα μαζί με το τιμολόγιό τους ή μέσω έξυπνων εφαρμογών), χωρίς να χρειαστεί να τις ζητήσουν, τις ακόλουθες πληροφορίες:</p> <p>α) πληροφορίες για τη διάρθρωση του κόστους του τιμολογίου που χρεώνεται ανά κυβικό μέτρο νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τις πάγιες και τις μεταβλητές δαπάνες και πληροφοριών για τα ακόλουθα τουλάχιστον στοιχεία:</p> <p><i>(i) μέτρα που λαμβάνονται από τους φορείς ύδρευσης για τους σκοπούς της εκτίμησης επικινδυνότητας σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 5·</i></p> <p><i>(ii) επεξεργασία και διανομή του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης·</i></p> <p><i>(iii) συλλογή και επεξεργασία υγρών αποβλήτων·</i></p> <p><i>(iv) μέτρα που ελήφθησαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 13, στην περίπτωση που οι φορείς ύδρευσης έχουν λάβει τέτοια μέτρα.</i></p> <p>β) τιμή του παρεχόμενου νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, ανά λίτρο και ανά κυβικό μέτρο·</p> <p>γ) όγκο που καταναλώνεται από το νοικοκυριό, τουλάχιστον ανά έτος ή ανά περίοδο χρέωσης, μαζί με τις ετήσιες τάσεις μεταβολής της κατανάλωσης·</p> <p>δ) σύγκριση της ετήσιας κατανάλωσης νερού του νοικοκυριού με τη μέση κατανάλωση των νοικοκυριών της ίδιας κατηγορίας·</p> <p>ε) σύνδεσμο προς ιστότοπο όπου παρέχονται οι πληροφορίες που καθορίζονται στο παράρτημα IV.</p> <p>Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό της μορφής και των τρόπων παρουσίασης των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται βάσει του πρώτου εδαφίου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 20 παράγραφος 2.</p> <p>3. Οι παράγραφοι 1 και 2 ισχύουν με την επιφύλαξη των οδηγιών 2003/4/ΕΚ και 2007/2/ΕΚ.</p>	<p>2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλα τα υδρευόμενα άτομα λαμβάνουν τακτικά, και τουλάχιστον μία φορά ανά έτος, στην καταλληλότερη μορφή (για παράδειγμα μαζί με το τιμολόγιό τους ή μέσω έξυπνων εφαρμογών), χωρίς να χρειαστεί να τις ζητήσουν, τις ακόλουθες πληροφορίες:</p> <p>α) πληροφορίες για τη διάρθρωση του κόστους του τιμολογίου που χρεώνεται ανά κυβικό μέτρο νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τις πάγιες και τις μεταβλητές δαπάνες·</p> <p>β) τιμή του παρεχόμενου νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, ανά λίτρο και ανά κυβικό μέτρο·</p> <p>γ) όγκο που καταναλώνεται από το νοικοκυριό, τουλάχιστον ανά έτος ή ανά περίοδο χρέωσης, μαζί με τις ετήσιες τάσεις μεταβολής της κατανάλωσης·</p> <p>δ) σύγκριση της ετήσιας κατανάλωσης νερού του νοικοκυριού με τη μέση κατανάλωση των νοικοκυριών της ίδιας κατηγορίας·</p> <p>ε) σύνδεσμο προς ιστότοπο όπου παρέχονται οι πληροφορίες που καθορίζονται στο παράρτημα IV.</p> <p>Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό της μορφής και των τρόπων παρουσίασης των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται βάσει του πρώτου εδαφίου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 20 παράγραφος 2.</p> <p>3. Οι παράγραφοι 1 και 2 ισχύουν με την επιφύλαξη των οδηγιών 2003/4/ΕΚ και 2007/2/ΕΚ.</p>

Αιτιολογία

Οι απαιτήσεις στο άρθρο 14 είναι υπερβολικές. Οι πληροφορίες για τα νοικοκυριά θα πρέπει να επικεντρώνονται στην ποιότητα του νερού για ανθρώπινη κατανάλωση. Πληροφορίες που δεν σχετίζονται με την ποιότητα του πόσιμου νερού (λύματα, στάδια επεξεργασίας που εμπίπτουν στο επιχειρηματικό απόρρητο κ.ά.), δεν πρέπει να περιλαμβάνονται.

Τροπολογία 22

Τροπολογία στο ακόλουθο έγγραφο της Επιτροπής: COM(2017) 753 final — 1ο μέρος

Παράρτημα IV

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (αναδιτύπωση)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΠΟΥ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ</p>	<p>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΠΟΥ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ</p>
<p>Οι ακόλουθες πληροφορίες είναι προσβάσιμες για τους καταναλωτές ηλεκτρονικά, με εξατομικευμένο και φιλικό προς τον χρήστη τρόπο:</p>	<p>Οι ακόλουθες πληροφορίες είναι προσβάσιμες για τους καταναλωτές ηλεκτρονικά, με εξατομικευμένο και φιλικό προς τον χρήστη τρόπο:</p>
<p>(1) προσδιορισμός του σχετικού φορέα ύδρευσης·</p>	<p>(1) προσδιορισμός του σχετικού φορέα ύδρευσης·</p>
<p>(2) τα πλέον πρόσφατα αποτελέσματα παρακολούθησης για τις παραμέτρους που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι μέρη Α και Β, συμπεριλαμβανομένων της συχνότητας και της τοποθεσίας των σημείων δειγματοληψίας, τα οποία αφορούν την περιοχή που ενδιαφέρει το τροφοδοτούμενο πρόσωπο, μαζί με την παραμετρική τιμή που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5. Τα αποτελέσματα παρακολούθησης δεν πρέπει να είναι παλαιότερα:</p>	<p>(2) τα πλέον πρόσφατα αποτελέσματα παρακολούθησης για τις παραμέτρους που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι μέρη Α και Β, συμπεριλαμβανομένων της συχνότητας και της τοποθεσίας των σημείων δειγματοληψίας, τα οποία αφορούν την περιοχή που ενδιαφέρει το τροφοδοτούμενο πρόσωπο, μαζί με την παραμετρική τιμή που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5. Τα αποτελέσματα παρακολούθησης δεν πρέπει να είναι παλαιότερα:</p>
<p>α) του ενός μηνός για πολύ μεγάλους φορείς ύδρευσης·</p>	<p>α) του ενός μηνός για πολύ μεγάλους φορείς ύδρευσης·</p>
<p>β) των έξι μηνών για μεγάλους φορείς ύδρευσης·</p>	<p>β) των έξι μηνών για μεγάλους φορείς ύδρευσης·</p>
<p>γ) του ενός έτους για μικρούς φορείς ύδρευσης·</p>	<p>γ) του ενός έτους για μικρούς φορείς ύδρευσης·</p>
<p>(3) πληροφορίες σχετικά με τους ενδεχόμενους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία, καθώς και τις αντίστοιχες συστάσεις για την υγεία και τους καταναλωτές ή σύνδεσμο με τις εν λόγω πληροφορίες, εάν υπάρχει υπέρβαση των παραμετρικών τιμών που καθορίζονται βάσει του άρθρου 5.</p>	<p>(3) πληροφορίες σχετικά με τους ενδεχόμενους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία, καθώς και τις αντίστοιχες συστάσεις για την υγεία και τους καταναλωτές ή σύνδεσμο με τις εν λόγω πληροφορίες, εάν υπάρχει υπέρβαση των παραμετρικών τιμών που καθορίζονται βάσει του άρθρου 5.</p>
<p>(4) σύνοψη της σχετικής εκτίμησης κινδύνου στην παροχή·</p>	<p>(4) σύνοψη της σχετικής εκτίμησης κινδύνου στην παροχή·</p>
<p>(5) πληροφορίες σχετικά με τις ακόλουθες ενδεικτικές παραμέτρους και σχετικές παραμετρικές τιμές:</p>	<p>(5) πληροφορίες σχετικά με τις ακόλουθες ενδεικτικές παραμέτρους και σχετικές παραμετρικές τιμές:</p>
<p>α) Χρώμα·</p>	<p>α) Χρώμα·</p>
<p>β) pH (συγκέντρωση ιόντων υδρογόνου)·</p>	<p>β) pH (συγκέντρωση ιόντων υδρογόνου)·</p>

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
γ) Αγωγιμότητα·	γ) Αγωγιμότητα·
δ) Σίδηρος·	δ) Σίδηρος·
ε) Μαγγάνιο·	ε) Μαγγάνιο·
στ) Οσμή·	στ) Οσμή·
ζ) Γεύση·	ζ) Γεύση·
η) Σκληρότητα·	η) Σκληρότητα·
θ) Ανόργανα στοιχεία, ανιόντα/κατιόντα διαλυμένα σε νερό: <ul style="list-style-type: none"> — Βορικά BO_3^- — Ανθρακικά CO_3^{2-} — Χλωριούχα Cl^- — Φθοριούχα F^- — Όξινα ανθρακικά HCO_3^- — Νιτρικά NO_3^- — Νιτρώδη NO_2^- — Φωσφορικά PO_4^{3-} — Πυριτικά SiO_2 — Θειικά SO_4^{2-} — Θειούχα S_2^- — Αργίλιο Al — Αμμώνιο NH_4^+ — Ασβέστιο Ca — Μαγνήσιο Mg — Κάλιο K — Νάτριο Na 	θ) Ανόργανα στοιχεία, ανιόντα/κατιόντα διαλυμένα σε νερό: <ul style="list-style-type: none"> — Βορικά BO_3^- — Ανθρακικά CO_3^{2-} — Χλωριούχα Cl^- — Φθοριούχα F^- — Όξινα ανθρακικά HCO_3^- — Νιτρικά NO_3^- — Νιτρώδη NO_2^- — Φωσφορικά PO_4^{3-} — Πυριτικά SiO_2 — Θειικά SO_4^{2-} — Θειούχα S_2^- — Αργίλιο Al — Αμμώνιο NH_4^+ — Ασβέστιο Ca — Μαγνήσιο Mg — Κάλιο K — Νάτριο Na
Οι εν λόγω παραμετρικές τιμές και άλλες μη ιοντιζόμενες ενώσεις και ιχνοστοιχεία μπορούν να εμφανίζονται με τιμή αναφοράς και/ή επεξήγηση·	Οι εν λόγω παραμετρικές τιμές και άλλες μη ιοντιζόμενες ενώσεις και ιχνοστοιχεία μπορούν να εμφανίζονται με τιμή αναφοράς και/ή επεξήγηση·
(6) συμβουλές προς τους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων και τρόπων μείωσης της κατανάλωσης νερού·	(6) συμβουλές προς τους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων και τρόπων μείωσης της κατανάλωσης νερού·
(7) για πολύ μεγάλους φορείς ύδρευσης, ετήσιες πληροφορίες σχετικά με:	(7) για πολύ μεγάλους φορείς ύδρευσης, ετήσιες πληροφορίες σχετικά με:
α) τις συνολικές επιδόσεις του συστήματος ύδρευσης όσον αφορά την αποδοτικότητα, συμπεριλαμβανομένων του ποσοστού διαρροών και της κατανάλωσης ενέργειας ανά κυβικό μέτρο παρεχόμενου νερού·	α) πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση και τη διακυβέρνηση του φορέα ύδρευσης, συμπεριλαμβανομένης της σύνθεσης του διοικητικού συμβουλίου·

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>β) πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση και τη διακυβέρνηση του φορέα ύδρευσης, συμπεριλαμβανομένης της σύνθεσης του διοικητικού συμβουλίου·</p> <p>γ) ποσότητα νερού που παρέχεται ετησίως και τάσεις μεταβολής·</p> <p>δ) πληροφορίες σχετικά με τη διάρθρωση του κόστους του τιμολογίου που χρεώνεται στους καταναλωτές ανά κυβικό μέτρο νερού, συμπεριλαμβανομένων των πάγιων και των μεταβλητών δαπανών, όπου παρουσιάζεται τουλάχιστον το κόστος που σχετίζεται με την κατανάλωση ενέργειας ανά κυβικό μέτρο παρεχόμενου νερού, τα μέτρα που λαμβάνονται από τους φορείς ύδρευσης για τους σκοπούς της εκτίμησης επικινδυνότητας σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 4, την επεξεργασία και διανομή νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, τη συλλογή και την επεξεργασία λυμάτων, και το κόστος που σχετίζεται με τα μέτρα για τους σκοπούς του άρθρου 13, σε περίπτωση που έχουν ληφθεί τέτοια μέτρα από τους φορείς ύδρευσης·</p> <p>ε) το ύψος της επένδυσης που θεωρείται απαραίτητο από τον φορέα ύδρευσης για να εξασφαλίσει την οικονομική βιωσιμότητα της παροχής υπηρεσιών ύδρευσης (συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης των υποδομών) και το ύψος της επένδυσης που πραγματικά συγκεντρώθηκε ή ανακτήθηκε·</p> <p>στ) τύποι επεξεργασίας και απολύμανσης νερού που εφαρμόζονται·</p> <p>ζ) σύνοψη και στατιστικές καταγγελιών των καταναλωτών, και της επικαιρότητας και καταλληλότητας των λύσεων των προβλημάτων·</p> <p>(8) πρόσβαση σε ιστορικά στοιχεία για πληροφορίες βάσει των σημείων 2) και 3), με ημερομηνία έως και πριν από 10 έτη, κατόπιν αιτήματος.</p>	<p>β) ποσότητα νερού που παρέχεται ετησίως και τάσεις μεταβολής·</p> <p>γ) τη διάρθρωση του κόστους ανά κυβικό μέτρο νερού, όπως αυτή παρουσιάζεται στο τιμολόγιο που πληρώνουν οι καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένου του τέλους που επιβάλλεται σε σταθερές και μεταβλητές δαπάνες που συνδέονται με την κατανάλωση ενέργειας ανά κυβικό μέτρο παρεχόμενου νερού·</p> <p>δ) το ύψος της επένδυσης που θεωρείται απαραίτητο από τον φορέα ύδρευσης για να εξασφαλίσει την οικονομική βιωσιμότητα της παροχής υπηρεσιών ύδρευσης (συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης των υποδομών) και το ύψος της επένδυσης που πραγματικά συγκεντρώθηκε ή ανακτήθηκε·</p> <p>(8) πρόσβαση σε ιστορικά στοιχεία για πληροφορίες βάσει των σημείων 2) και 3), με ημερομηνία έως και πριν από 10 έτη, κατόπιν αιτήματος.</p>

Αιτιολογία

Το άρθρο 14 ορίζει ότι οι πολύ μεγάλοι προμηθευτές νερού υποχρεούνται να ενημερώνουν κάθε έτος τους καταναλωτές για τις απαιτήσεις ποιότητας του νερού για ανθρώπινη κατανάλωση, να παρέχουν διαφανείς πληροφορίες για την ποσότητα του νερού με την οποία τους εφοδιάζουν καθώς και τις συναφείς δομές κόστους. Επίσης, πρέπει να περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με τις επενδυτικές δαπάνες σε σχέση με τη διασφάλιση υπηρεσιών ύδατος, οι οποίες επηρεάζουν το κόστος για τους καταναλωτές. Περαιτέρω υποχρεώσεις ενημέρωσης δεν σχετίζονται με τις υπηρεσίες ύδατος για τους καταναλωτές. Πρόσθετες πληροφορίες για κρίσιμους τομείς της υποδομής που σχετίζονται με τη δημόσια ασφάλεια πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη. Δεν υπάρχει υποχρέωση παροχής στους καταναλωτές πληροφοριών σχετικά με τις υπηρεσίες ύδρευσης, οι οποίες δεν συνδέονται στενά με την παρεχόμενη ποιότητα και ποσότητα ύδατος ή με τις απαραίτητες συναφείς δομές κόστους. Τα δεδομένα σχετικά με την επεξεργασία λυμάτων δεν μπορούν να εξομοιωθούν με αυτά για τη χρήση πόσιμου ύδατος. Σε αντίθετη περίπτωση, θα προκληθούν παρερμηνείες και ερωτήματα στους καταναλωτές. Η παροχή πληροφοριών, οι οποίες γενικά αφορούν κρίσιμες υποδομές και την ικανότητα λειτουργίας του κοινού αγαθού δεν πρέπει να δημοσιοποιούνται, προκειμένου να αποφεύγονται βλαβερές συνέπειες στις υποδομές.

II. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

1. επικροτεί την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναδιτύπωση της οδηγίας 98/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα τρέχοντα επιστημονικά και τεχνικά ευρήματα και να διασφαλιστεί κατ' αυτό τον τρόπο η παροχή υψηλής ποιότητας πόσιμου νερού για τους καταναλωτές στα κράτη μέλη της ΕΕ·
2. τάσσεται υπέρ των στόχων που θέτει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προστασία, μέσω παρακολούθησης, της ποιότητας του πόσιμου νερού ανθρώπινης κατανάλωσης από επιζήμιες για την ανθρώπινη υγεία επιδράσεις, καθώς και για τη διασφάλιση των ελάχιστων απαιτήσεων που περιλαμβάνονται στην οδηγία της ΕΕ. Ωστόσο, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στα κράτη μέλη έχουν τον σημαντικό ρόλο να εφαρμόζουν μέτρα παρακολούθησης, πρόληψης και επανόρθωσης, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι οι καταναλωτές απολαμβάνουν την υψηλή ποιότητα πόσιμου νερού που απαιτείται στο πλαίσιο της οδηγίας·
3. επιδοκιμάζει ειδικότερα τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε απάντηση προς την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών με τίτλο «Δικαίωμα στο Νερό» που αποσκοπούν να διασφαλίσουν την καθολική πρόσβαση σε καθαρό και υγιές πόσιμο νερό ως μία σημαντική δημόσια υπηρεσία, με ειδικά μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης των ευάλωτων και περιθωριοποιημένων ομάδων·
4. φρονεί ότι, για την αδιάλειπτη παροχή νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, είναι αναγκαία η θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων αναφορικά με τα βασικά και προληπτικά ελάχιστα πρότυπα ποιότητας σε σχέση με την υγεία και όσον αφορά τις ελάχιστες παραμετρικές τιμές, διότι αυτές ορίζουν τους ελάχιστους στόχους των προτύπων περιβαλλοντικής ποιότητας που χρειάζονται σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και την αρχή της πρόληψης. Μέτρα που να διασφαλίζουν κατά προτεραιότητα την καθαρότητα των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, σύμφωνα με τους στόχους της περιβαλλοντικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ άρθρο 191 παράγραφος 2) αποτελούν για τους καταναλωτές το πρώτο σημαντικό βήμα και πρέπει να ενισχυθούν, όπου είναι δυνατό, από μέτρα τελικού σταδίου («end-of-pipe»·
5. επιδοκιμάζει τη στενή σύνδεση της ποιότητας των πόρων πόσιμου νερού με τις απαιτήσεις της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα, ιδίως το άρθρο 7. Εν προκειμένω, τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν σε περιφερειακό και σε τοπικό επίπεδο και μέσω της συνεργασίας των αρχών με τους φορείς ύδρευσης τον σημαντικό ρόλο, ο οποίος χρήζει υποστήριξης, να αναγνωρίσουν τους κινδύνους που προκύπτουν εξαιτίας της χρήσης των πόρων πόσιμου νερού, να τους αποτρέψουν με βάση την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και να τους εξαλείψουν μέσω της λήψης μέτρων. Αυτό έχει ως σκοπό να προαχθεί μια προληπτική και βιώσιμη υψηλή ποιότητα του πόσιμου νερού για τον καταναλωτή. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εισάγει αναλύσεις κινδύνων σχετικά με τις υδρολογικές λεκάνες, την παραγωγή πόσιμου νερού, τις εσωτερικές εγκαταστάσεις, καθώς και τις εγκαταστάσεις διανομής, παρέχοντας στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να προσδιορίσουν περαιτέρω αναλύσεις κινδύνων. Ο καταμερισμός αρμοδιοτήτων πρέπει να διευκρινιστεί, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τον ρόλο των εταιρειών ύδρευσης. Αυτό πραγματοποιείται κατά προτίμηση σε επίπεδο κρατών μελών, ούτως ώστε να ληφθούν υπόψη τα εθνικά νομικά πλαίσια και η αρχή της επικουρικότητας·
6. συμεριζεται την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι ως μέσο για τη διασφάλιση μιας υψηλής ποιότητας του πόσιμου νερού πρέπει να διαμορφωθεί μια περισσότερο ολοκληρωμένη και αποδοτική προσέγγιση βάσει κινδύνων για την αποτροπή των αρνητικών επιδράσεων σε σύγκριση με την οδηγία για το πόσιμο νερό 98/83/ΕΚ. Ως βασικό μέσο για την παροχή νερού χρησιμοποιείται η έννοια του σχεδίου για την ασφάλεια των υδάτων («water safety plan») της ΠΟΥ, καθώς και οι γενικές αρχές του προτύπου DIN EN 15975 μέρος 2 για την αξιολόγηση των κινδύνων για τα υδατικά συστήματα, μια ανάλυση κινδύνου της παροχής νερού από τους φορείς ύδρευσης καθώς και μια αξιολόγηση των κινδύνων των εγκαταστάσεων οικιακής διανομής. Η αξιολόγηση και η διαχείριση κινδύνων οδηγούν σε μια αναμενόμενα αποδοτικότερη παροχή πόσιμου νερού ανάλογα με τις συνθήκες σε τοπικό/περιφερειακό επίπεδο και, ως εκ τούτου, διασφαλίζουν μια υψηλού επιπέδου ποιότητα του πόσιμου νερού για τους καταναλωτές. Τα κράτη μέλη οφείλουν πρωτίστως να διασφαλίσουν την ποιότητα του πόσιμου νερού για τους καταναλωτές σε περιφερειακό και σε τοπικό επίπεδο. Η προσέγγιση βάσει επικινδυνότητας πρέπει να εφαρμοστεί σε εθνικό επίπεδο·
7. αναγνωρίζει ότι τα υψηλά περιβαλλοντικά πρότυπα και η βιώσιμη διαχείριση της γης αποτελούν βασικούς παράγοντες που καθορίζουν το υδάτινο περιβάλλον και την ποιότητα του πόσιμου νερού. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης πρέπει να συνεχίσουν να υποστηρίζουν δραστηριότητες που σχετίζονται με την απορρύπανση και την καταπολέμηση της διάχυτης ρύπανσης, ιδιαίτερα στον γεωργικό και τον δασοκομικό τομέα·

8. προκειμένου να ελέγχεται η ποιότητα όλων των υλικών και χημικών προϊόντων που έρχονται σε επαφή με το πόσιμο νερό — όπως οι σωλήνες του δικτύου διανομής ή ο κονιοποιημένος άνθρακας που χρησιμοποιείται για τον καθαρισμό — χρειάζεται ένα κανονιστικό πλαίσιο που θα περιλαμβάνει κριτήρια σχετικά με την υγεία και την υγιεινή. Καθότι δεν υφίσταται ένα ενιαίο ευρωπαϊκό πλαίσιο, οι απαιτήσεις διαφέρουν ανά κράτος μέλος. Η πρόταση οδηγίας δεν παρέχει λύση σχετικά με την έλλειψη εναρμόνισης του κανονισμού αυτού. Η ΕΠΙ θεωρεί ότι είναι σημαντικό να περιληφθεί ένα πλαίσιο δοκιμών για το πόσιμο νερό στην οδηγία προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα των προϊόντων και των υλικών που έρχονται σε επαφή με το πόσιμο νερό, ούτως ώστε να προστατευθεί η ποιότητα αυτού.

9. τονίζει ότι οι αναλύσεις και η διάθεση πληροφοριών σχετικά με επιτευχθείσα πρόοδο και τις επιτυχίες αναφορικά με τις αξιολογήσεις κινδύνου και τα σχετικά με την αρχή «ο ρυπαρών πληρώνει» μέτρα είναι καθοριστικής σημασίας. Η υποβολή τελικών εκθέσεων σχετικά με το πόσιμο νερό και η παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές θα πρέπει να είναι στοχευμένες και αποτελεσματικές και η προσαρμογή της υποβολής εκθέσεων στις νέες απαιτήσεις της οδηγίας που σχεδιάζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πρέπει εν προκειμένω να διαμορφωθεί κατάλληλα. Πρέπει να καταστεί σαφές ότι όλο το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης πρέπει να πληροί τα ελάχιστα κριτήρια ποιότητας του πόσιμου νερού σύμφωνα με τις απαιτήσεις και οι διατιθέμενες πληροφορίες, όπως ορίζει η οδηγία, δεν πρέπει, συνεπώς, να οδηγούν σε ανταγωνισμό μεταξύ των προμηθευτών νερού, δεδομένου ότι οι καταναλωτές σε πολλές περιπτώσεις δεν δύνανται να επιλέξουν μεταξύ των διαφόρων προμηθευτών. Το νερό όντας κοινό αγαθό δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως μέσο ανταγωνισμού.

10. η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει να εμπλουτιστεί το φάσμα παρεχόμενων πληροφοριών στους καταναλωτές, ώστε πέραν της ποιότητας του πόσιμου νερού να εμπεριέχει πληροφορίες σχετικά με τα τιμολόγια, τις διαρροές και την οργάνωση. Η ΕΠΙ είναι της γνώμης ότι οι πληροφορίες αυτές δεν αφορούν την οδηγία για το πόσιμο νερό, η οποία επικεντρώνεται στην ποιότητα των υδάτων και στην προστασία της δημόσιας υγείας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν τις πρόσθετες αυτές πληροφορίες. Πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα του πόσιμου νερού θα πρέπει — όπως συμβαίνει ήδη — να διατίθενται μέσω των δικτυακών τόπων εταιρειών ύδρευσης, ώστε να διασφαλίζεται ότι είναι επικαιροποιημένες και σχετικές με τη συγκεκριμένη περιοχή παροχής. Ως εκ τούτου, πρέπει να δοθεί έμφαση στην παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές σχετικά με την ποιότητα του νερού και την προστασία της δημόσιας υγείας.

11. διαπιστώνει με ανησυχία ότι πρόσφατη έρευνα ⁽¹⁾ έδειξε ότι σε περισσότερο του 70 % των δειγμάτων νερού βρύσης που συλλέχθηκαν στην Ευρώπη και σε περισσότερο του 80 % παγκοσμίως βρέθηκαν μικροπλαστικά και συμφωνεί με την έκκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να εξεταστεί το ενδεχόμενο απαγόρευσης των μικροπλαστικών, τα οποία προστίθενται σκόπιμα στα προϊόντα και για τα οποία υφίστανται βιώσιμες εναλλακτικές επιλογές ⁽²⁾.

12. συμμερίζεται τον στόχο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για βελτίωση της πρόσβασης σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης από το σύνολο του ευρωπαϊκού πληθυσμού μέσω των δράσεων που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη. Η πρόσβαση σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης αποτελεί σημαντικό τμήμα των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. Η διεξαγωγή διαγωνισμού για το δίκτυο ύδρευσης δεν είναι μόνο για επιστημονικούς και τεχνικούς λόγους αδύνατη, αλλά απαγορεύεται και για λόγους δεοντολογίας.

13. σε ορισμένες περιπτώσεις/χώρες, ενδέχεται να τεθεί το ζήτημα της τήρησης των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, δεδομένου ότι βασικός σκοπός είναι να υποχρεωθούν τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα που θα διευκολύνουν την ελεύθερη πρόσβαση και χρήση του πόσιμου νερού και τη διάθεσή του σε κάθε δημόσια τοποθεσία, καθώς και τη διασφάλιση της πρόσβασης ομάδων του πληθυσμού που είναι απομονωμένες και χρήζουν προστασίας σε πόσιμο νερό, όπως έχει ήδη επιτευχθεί σε εθνικό/περιφερειακό/τοπικό επίπεδο, καθώς, εν προκειμένω, εφαρμόζονται ήδη επαρκείς ρυθμίσεις. Ως εκ τούτου, εγείρονται αμφιβολίες σχετικά με το κατά πόσον υπάρχει σε επίπεδο ΕΕ μια διευρυμένη ανάγκη χειρισμών και σε ποιο βαθμό θα μπορούσαν να επιτευχθούν καλύτερα οι στόχοι σε επίπεδο ΕΕ.

Ειδικές παρατηρήσεις

14. επισημαίνει ότι οι πηγές νερού με παροχή κάτω των 10 m³ ημερησίως, κατά μέσο όρο, ή οι πηγές που εξυπηρετούν κάτω από 50 άτομα δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στη ρύθμιση, εφόσον η παροχή νερού πραγματοποιείται στο πλαίσιο εμπορικής ή δημόσιας δραστηριότητας. Για τους καταναλωτές αυτών των παροχών πρέπει να ζητηθεί να εφοδιάζονται με την ίδια ποιότητα πόσιμου νερού και να απολαμβάνουν το ίδιο επίπεδο προστασίας της υγείας με αυτό που προβλέπεται από την παρούσα οδηγία. Προκειμένου να αποφευχθεί ένα χαμηλότερο επίπεδο προστασίας της υγείας, η Επιτροπή καλείται να προβεί σε αναλογική ρύθμιση και αυτών των παροχών και να εισαγάγει εξαιρέσεις από διατάξεις στην παρούσα οδηγία για τα κράτη μέλη, εφόσον δεν αναμένεται υπέρβαση των οριακών τιμών.

⁽¹⁾ Έκθεση της «Orb Media» που βασίζεται σε μελέτες των πανεπιστημίων της Μινεσότα και της Νέας Υόρκης, Μάρτιος 2018.

⁽²⁾ Επαναλαμβάνεται το αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όπως παρουσιάζεται στο σχέδιο έκθεσης της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων (ENVI) της 27ης Μαρτίου 2018 (2018/2035 (INI))

15. θεωρεί την υποβολή εκθέσεων και τη συχνότητα των ελέγχων για τη λειτουργία των φορέων παροχής υπηρεσιών ύδρευσης με παρεχόμενο όγκο λιγότερο των 500 m³ ημερησίως αναλογική και σκόπιμη. Τα κράτη μέλη πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εισαγάγουν εξαιρέσεις από διατάξεις, εφόσον δεν αναμένεται υπέρβαση των οριακών τιμών·

16. ζητεί τον ορισμό και την παράθεση στο άρθρο 2 όλων των μεγεθών των παροχών που περιλαμβάνονται στην οδηγία·

17. φρονεί ότι, για τη σχετική με την υγεία αξιολόγηση των παραμετρικών τιμών, πρέπει να χρησιμοποιηθούν ομοιόμορφα οι κατευθυντήριες γραμμές της ΠΟΥ για την ποιότητα του πόσιμου νερού. Οι παραμετρικές τιμές βασίζονται στα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία και ευρήματα, λαμβάνουν υπόψη την αρχή της προφύλαξης και εξασφαλίζουν ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας, δεδομένου ότι το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης μπορεί να χρησιμοποιείται με ασφάλεια καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής·

18. επισημαίνει ότι η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν παρέχει ορισμό της καταλληλότητας των προληπτικών τιμών αναφοράς. Μια αξιολόγηση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΠΟΥ για την ποιότητα του πόσιμου νερού δεν μπορεί να αιτιολογηθεί με διαφανή τρόπο, στοιχείο το οποίο μπορεί να δημιουργήσει ανασφάλεια στον καταναλωτή όσον αφορά την ποιότητα του πόσιμου νερού και να επηρεάσει αρνητικά την αποδοχή των προτύπων κατανάλωσης του πόσιμου νερού·

19. επικρίνει το γεγονός ότι στην πρόταση οδηγίας περιέχονται χαμηλότερες παραμετρικές τιμές από εκείνες που συνιστώνται από την ΠΟΥ. Το στοιχείο αυτό αντιβαίνει στον τρόπο διαχείρισης άλλων ρυθμιζόμενων παραμέτρων, στις οποίες βασίζονται οι τιμές των κατευθυντήριων γραμμών της ΠΟΥ. Επίσης, δημιουργεί ανασφάλεια στον καταναλωτή και γεννά φόβους όχι μόνο σχετικά με το επίπεδο προστασίας της υγείας, αλλά και σχετικά με τη σημασία μιας ουσίας για την υγεία. Αμφότερες οι παράμετροι πρέπει να κοινοποιούνται πλήρως και με κατανοητό τρόπο καταναλωτή. Η απώλεια εμπιστοσύνης του καταναλωτή μπορεί να οδηγήσει στο μέλλον σε υψηλότερη κατανάλωση εμφιαλωμένου νερού. Αυτό θα ήταν αντίθετο με τους σκοπούς της υπό εξέταση πρότασης οδηγίας·

20. υπογραμμίζει την αυξανόμενη ανησυχία σχετικά με τις ενδεχόμενες επιβλαβείς επιπτώσεις των μικροπλαστικών στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης· αν και απαιτείται περαιτέρω έρευνα για να διαπιστωθεί η ακριβής φύση των επιπτώσεων των εν λόγω στοιχείων και προκειμένου να καθιερωθούν αξιόπιστες και αποτελεσματικές μέθοδοι μέτρησης, η ΕΤΠ θεωρεί πως είναι σημαντικό να δοθεί στα κράτη μέλη και στους φορείς ύδρευσης η δυνατότητα να παρακολουθούν την παρουσία μικροπλαστικών, στο μέτρο του δυνατού, και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποστηρίξει τις σχετικές ερευνητικές δραστηριότητες·

21. δεν συμφωνεί με την άποψη ότι κάθε περίπτωση μη τήρησης των παραμετρικών τιμών του άρθρου 12 παράγραφος 3 πρέπει να θεωρείται άμεσος κίνδυνος. Πολλώ δε μάλλον, ένας κίνδυνος για την υγεία εξαρτάται, σε κάθε περίπτωση, από το επίπεδο της υπέρβασης και, στο πλαίσιο της αναλογικότητας, η προληπτική προσέγγιση της ΠΟΥ όσον αφορά την υγεία μεριμνά, λαμβάνοντας υπόψη την κατανομή, ότι, σε περίπτωση μη τήρησης των παραμετρικών τιμών, διασφαλίζεται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα η παροχή πόσιμου νερού χωρίς επιπτώσεις για την υγεία. Η αρχή της πρόληψης αποτελεί βασικό στοιχείο της οδηγίας 98/83/ΕΚ και ενδέχεται να μην ισχύει πλέον στο μέλλον βάσει της παρούσας πρότασης οδηγίας. Στην πράξη, σε περίπτωση μη τήρησης μιας παραμετρικής τιμής, οι πάροχοι πόσιμου νερού δεν είναι συχνά καν σε θέση να λάβουν μέτρα, τα οποία να είναι άμεσα και πλήρως αποτελεσματικά ή να εξασφαλίζουν άμεσα εναλλακτικούς τρόπους παροχής. Οι καταναλωτές θα μπορούσαν να χαρακτηρίσουν ελλιπή την ποιότητα του πόσιμου νερού και μια απώλεια της εμπιστοσύνης θα μπορούσε να οδηγήσει σε αυξημένη κατανάλωση εμφιαλωμένου νερού. Αυτό θα ήταν αντίθετο με τον σκοπό της πρότασης οδηγίας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται, επομένως, να επανεισαγάγει το προηγούμενο άρθρο 9 με τίτλο «Παρεκκλίσεις» της οδηγίας 98/83/ΕΚ·

22. λαμβάνοντας υπόψη την έλλειψη ευρωπαϊκών και εθνικών ενδείξεων σχετικά με την παρακολούθηση του αμιάντου στο δημόσιο πόσιμο νερό, συνιστάται να εφαρμοστούν οι ενδεικτικές παράμετροι που περιέχονται στο παράρτημα Ι, σύμφωνα με την αρχή της προληπτικής προστασίας της υγείας. Στο παράρτημα Ι παρατίθενται οι ειδικές για τον εγκατεστημένο εξοπλισμό τεχνικές παράμετροι και παραμετρικές τιμές, οι οποίες μπορούν να παρεμποδίσουν μια πιθανή ελευθέρωση ινών αμιάντου ως αποτέλεσμα της διαβρωτικής δράσης του νερού. Ομοίως, κρίνεται απαραίτητο να προβλεφθούν και μέτρα ενθάρρυνσης που να αποσκοπούν στην αντικατάσταση των αγωγών από σιμέντο — αμιάντο με άλλο κατάλληλο υλικό, δεδομένων των σοβαρών προβλημάτων σε περίπτωση κατολισθήσεων λόγω σεισμικών ή άλλων φαινομένων.

23. δεν υποστηρίζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για διαγραφή των ενδεικτικών παραμέτρων από το παράρτημα Ι και την καλεί να συμπεριλάβει τις ενδεικτικές τιμές του παραρτήματος Ι μέρος Γ της οδηγίας 98/83/ΕΚ εκ νέου στο παράρτημα Ι της πρότασης μαζί με τις παραμετρικές τιμές. Οι ενδεικτικές παράμετροι καθορίζουν υγειονομικές απαιτήσεις όσον αφορά την ποιότητα του πόσιμου νερού σε σχέση με την οσμή, τη γεύση και τη διαδικασία επεξεργασίας. Σε περίπτωση μη τήρησης μιας ενδεικτικής παραμετρικής τιμής, αυτό θα επηρεάσει την ποιότητα του νερού και την αποδοχή εκ μέρους των καταναλωτών, στοιχείο το οποίο μπορεί και πάλι να έχει ως συνέπεια την αύξηση της κατανάλωσης εμφιαλωμένου νερού. Αυτό θα ήταν αντίθετο με τους σκοπούς της υπό εξέταση πρότασης οδηγίας·

24. Δεν συμφωνεί με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μελλοντική ρύθμιση των απαιτήσεων όσον αφορά υλικά που έρχονται σε επαφή με το πόσιμο νερό στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011 για τα δομικά προϊόντα. Εκτός από τα δομικά προϊόντα, μπορούν και άλλα χρησιμοποιούμενα υλικά να απελευθερώσουν ουσίες στο νερό. Αυτό θα σήμαινε υποβάθμιση της ποιότητας του πόσιμου νερού και θα περιόριζε το υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του καταναλωτή. Στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011 δεν έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής η αναγκαία εναρμόνιση όσον αφορά τη βασική απαίτηση για την υγιεινή και την υγεία (παράρτημα Ι σημείο 3 στοιχείο ε)) σχετικά με τα υλικά και τα προϊόντα που έρχονται σε επαφή με το πόσιμο νερό. Επί του παρόντος, δεν έχουν θεσπιστεί εναρμονισμένα πρότυπα που να σχετίζονται με τα κριτήρια ελέγχου και τις απαιτήσεις σχετικά με το περιεχόμενο των επιδόσεων αναφορικά με την υγεία και οι κατασκευαστές δεν υποχρεούνται να καταρτίζουν και να κοινοποιούν δηλώσεις επιδόσεων. Επιπλέον, στο πλαίσιο των δομικών προϊόντων που κυκλοφορούν στην αγορά και φέρουν σήμανση EC, δεν αναγνωρίζεται εάν με τη δήλωση επιδόσεων (π.χ. όσον αφορά τη μηχανική αντοχή) συνεπάγεται ότι η τυχόν μεταφορά ουσιών στο πόσιμο νερό δεν δημιουργεί κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία.

25. Ζητεί να ελεγχθούν και να ρυθμιστούν στο πλαίσιο της οδηγίας για το πόσιμο νερό όλα τα υλικά και τα προϊόντα που έρχονται σε επαφή με το πόσιμο νερό, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας της ΕΕ για το πόσιμο νερό, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης ελαχιστοποίησης και της αρχής της πρόληψης. Αυτό εξασφαλίζει ότι το επίπεδο προστασίας της υγείας μέσω της ποιότητας του πόσιμου νερού δεν θα μειωθεί. Ωστόσο, αφού ελεγχθούν, οι πληροφορίες σχετικά με τις μεταφορές ουσιών από προϊόντα στο πόσιμο νερό συμπεριλαμβάνονται στο σύστημα που συμφωνήθηκε μεταξύ 4 κρατών μελών (4MS initiative), το οποίο εξασφαλίζει μια δοκιμασμένη και κοινοποιηθείσα βάση για την καθιέρωση, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, ενός ενιαίου καθεστώτος ελέγχου και αξιολόγησης των υλικών και των προϊόντων που έρχονται σε επαφή με το πόσιμο νερό.

Βρυξέλλες, 16 Μαΐου 2018.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Karl-Heinz LAMBERTZ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου»

(2018/C 361/09)

Εισηγητής:	ο κ. Mauro D'ATTIS (IT/EPP), δημοτικός σύμβουλος Roccafronza (Messina)
Έγγραφο αναφοράς:	Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου
	COM(2017) 660 final

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να αντιμετωπίσει τα εναπομείναντα εμπόδια για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου τα οποία απορρέουν από τη μη εφαρμογή των ενωσιακών κανόνων της αγοράς στους αγωγούς αερίου από και προς τρίτες χώρες. Οι τροποποιήσεις που εισάγονται με την παρούσα οδηγία θα διασφαλίσουν ότι οι κανόνες που εφαρμόζονται στους αγωγούς μεταφοράς αερίου οι οποίοι συνδέουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη εφαρμόζονται και στους αγωγούς από και προς τρίτες χώρες εντός της Ένωσης. Αυτό θα διασφαλίσει τη συνοχή του νομικού πλαισίου εντός της Ένωσης, αποτρέποντας παράλληλα τη στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά ενέργειας στην Ένωση. Θα ενισχύσει, επίσης, τη διαφάνεια και θα παράσχει ασφάλεια δικαίου όσον αφορά το εφαρμοστέο νομικό καθεστώς για τους συμμετέχοντες στην αγορά, ιδίως τους επενδυτές σε υποδομές αερίου και τους χρήστες του δικτύου.</p>	<p>Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να αντιμετωπίσει τα εναπομείναντα πιθανά εμπόδια για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου τα οποία απορρέουν από τη μη εφαρμογή των ενωσιακών κανόνων της αγοράς στους αγωγούς αερίου από και προς τρίτες χώρες. Οι τροποποιήσεις που εισάγονται με την παρούσα οδηγία θα διασφαλίσουν ότι οι κανόνες που εφαρμόζονται στους αγωγούς μεταφοράς αερίου οι οποίοι συνδέουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη εφαρμόζονται και στους αγωγούς από και προς τρίτες χώρες εντός της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των χωρικών υδάτων και των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών των κρατών μελών. Αυτό θα διασφαλίσει τη συνοχή του νομικού πλαισίου εντός της Ένωσης, αποτρέποντας παράλληλα τη στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά ενέργειας στην Ένωση. Θα ενισχύσει, επίσης, τη διαφάνεια και θα παράσχει ασφάλεια δικαίου όσον αφορά το εφαρμοστέο νομικό καθεστώς για τους συμμετέχοντες στην αγορά, ιδίως τους επενδυτές σε υποδομές αερίου και τους χρήστες του δικτύου.</p>

Αιτιολογία

Η Επιτροπή των Περιφερειών κρίνει ότι, σύμφωνα με τις αρχές της αναγκαιότητας, της αναλογικότητας και της επικουρικότητας και ενόψει του συνολικού στόχου της ΕΕ για την ασφάλεια του εφοδιασμού με φυσικό αέριο, η επέκταση των διατάξεων της τρίτης οδηγίας δεν πρέπει να περιορίζεται σε περιπτώσεις όπου κρίνεται απολύτως αναγκαία.

Τροπολογία 2

Αιτιολογική σκέψη 4

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η προηγούμενη έλλειψη ειδικών ενωσιακών κανόνων για τους αγωγούς αερίου από και προς τρίτες χώρες, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να χορηγούν παρεκκλίσεις από ορισμένες διατάξεις της οδηγίας 2009/73/ΕΚ στους αγωγούς που έχουν ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας. Η σχετική ημερομηνία για την εφαρμογή των μοντέλων διαχωρισμού πέραν του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας θα πρέπει να προσαρμοστεί στους αγωγούς αερίου από και προς τρίτες χώρες.</p>	<p>Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η προηγούμενη έλλειψη ειδικών ενωσιακών κανόνων για τους αγωγούς αερίου από και προς τρίτες χώρες, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να χορηγούν παρεκκλίσεις από ορισμένες διατάξεις της οδηγίας 2009/73/ΕΚ στους αγωγούς που έχουν ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας. Όλες αυτές οι παρεκκλίσεις θα πρέπει να εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η σχετική ημερομηνία για την εφαρμογή των μοντέλων διαχωρισμού πέραν του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας θα πρέπει να προσαρμοστεί στους αγωγούς αερίου από και προς τρίτες χώρες.</p>

Αιτιολογία

Αυτονόητη.

Τροπολογία 3

Άρθρο 1

Σημείο (1)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1) στο άρθρο 2, το σημείο 17 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«(17) “γραμμή διασύνδεσης”: η γραμμή μεταφοράς που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο μεταξύ κρατών μελών ή μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών έως το σύνορο της δικαιοδοσίας της Ένωσης.»</p>	<p>1) στο άρθρο 2, το σημείο 17 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:</p> <p>«(17) “γραμμή διασύνδεσης”: η γραμμή μεταφοράς που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο μεταξύ κρατών μελών ή μεταξύ κρατών μελών ή —αποκλειστικά όταν η τεχνική ημερήσια δυναμικότητα του συνόλου των υφιστάμενων υποδομών που συνδέουν την Ευρωπαϊκή Ένωση με την τρίτη χώρα από την οποία προέρχεται η σχετική υποδομή (που ολοκληρώθηκε μεταγενέστερα της ημερομηνίας έκδοσης της παρούσας οδηγίας), όπως έχει πιστοποιηθεί από τον Οργανισμό, ήδη (ή από κοινού με την αντίστοιχη νέα υποδομή) υπερβαίνει το 40 % της συνολικής τεχνικής ημερήσιας ικανότητας των υποδομών (συμπεριλαμβανομένων των τερματικών σταθμών ΥΦΑ στην Ευρωπαϊκή Ένωση) συνδέει την Ευρωπαϊκή Ένωση ή τη συναφή ομάδα κινδύνου, όπως ορίζεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, με τρίτες χώρες, όπως πιστοποιείται από τον Οργανισμό— μεταξύ των κρατών μελών και μιας τρίτης χώρας.»</p>

Αιτιολογία

Όπως για την αιτιολογική σκέψη 3. Το 40 % είναι το όριο που συνήθως εφαρμόζεται, σύμφωνα με την πρακτική της Επιτροπής, όπως επιβεβαιώνεται από τα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια, με σκοπό την ανάληψη δεσπόζουσας θέσης (το τεκμήριο αυτό είναι μαχητό). Επιπλέον, η προσέγγιση αυτή τηρεί περισσότερο το άρθρο 194 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 3 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ όσον αφορά τις διάφορες αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κρατών μελών στον τομέα της ενέργειας καθώς και την αρχή της επικουρικότητας. Οι ομάδες κινδύνου, όπως ορίζονται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, αποτελούν τον πυρήνα συστήματος ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο της ΕΕ, δεδομένου ότι είναι σχεδιασμένα για την αντιμετώπιση των μεγάλων διεθνών κινδύνων. Δύο κυρίως είναι οι ομάδες κινδύνου (Ουκρανία και Λευκορωσία) που ενδέχεται να επηρεαστούν από το έργο Nord Stream II.

Τροπολογία 4

Άρθρο 1

Σημείο (4)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>4) Το άρθρο 36 τροποποιείται ως εξής: α) στην παράγραφο 3, προστίθεται η ακόλουθη δεύτερη πρόταση: «Εάν η εν λόγω υποδομή βρίσκεται στη δικαιοδοσία κράτους μέλους και μίας (ή περισσότερων) τρίτης χώρας (τρίτων χωρών), η εθνική ρυθμιστική αρχή διαβουλεύεται με τις αρμόδιες αρχές των τρίτων χωρών πριν εκδώσει απόφαση.» β) στην παράγραφο 4 δεύτερο εδάφιο, προστίθεται η ακόλουθη δεύτερη πρόταση: «Εάν η εν λόγω υποδομή βρίσκεται επίσης στη δικαιοδοσία μίας ή περισσότερων τρίτων χωρών, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές των κρατών μελών διαβουλεύονται με τις αρμόδιες αρχές των τρίτων χωρών πριν την έκδοση απόφασης προκειμένου να διασφαλίσουν, όσον αφορά την οικεία υποδομή, τη συνεπή εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας έως το σύνορο της δικαιοδοσίας της Ένωσης.»</p>	<p>4) Το άρθρο 36 τροποποιείται ως εξής: α) στην παράγραφο 1, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «α) η επένδυση πρέπει να ενισχύσει τον ανταγωνισμό όσον αφορά τον εφοδιασμό με φυσικό αέριο και να αυξήσει την ασφάλεια του εφοδιασμού, λαμβάνοντας υπόψη, στην περίπτωση υποδομών προς και από τρίτες χώρες, της σχετικής προσφοράς και της πρόσβασης σε αγωγούς εξαγωγής/εισαγωγής στις εν λόγω τρίτες χώρες.» β) στην παράγραφο 3, προστίθεται η ακόλουθη δεύτερη πρόταση: «Εάν η εν λόγω υποδομή βρίσκεται στη δικαιοδοσία κράτους μέλους και μίας (ή περισσότερων) τρίτης χώρας (τρίτων χωρών), η εθνική ρυθμιστική αρχή διαβουλεύεται με τις αρμόδιες αρχές των τρίτων χωρών πριν εκδώσει απόφαση.» γ) στην παράγραφο 4 δεύτερο εδάφιο, προστίθεται η ακόλουθη δεύτερη πρόταση: «Εάν η εν λόγω υποδομή βρίσκεται επίσης στη δικαιοδοσία μίας ή περισσότερων τρίτων χωρών, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές των κρατών μελών διαβουλεύονται με τις αρμόδιες αρχές των τρίτων χωρών πριν την έκδοση απόφασης προκειμένου να διασφαλίσουν, όσον αφορά την οικεία υποδομή, τη συνεπή εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας έως το σύνορο της δικαιοδοσίας της Ένωσης.»</p>

Αιτιολογία

Η παρούσα τροπολογία έχει στόχο να εξεταστούν καλύτερα και λεπτομερέστερα —κατά την αξιολόγηση της πιθανής έκδοσης απαλλαγής— και οι παράγοντες (προϊόν/ικανότητα) στο εξωτερικό, οι οποίοι σχετίζονται με τον έλεγχο βάσει του άρθρου 36 των υποδομών εισαγωγής/εξαγωγής, όπως η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης στο επίπεδο εφοδιασμού/μεταφοράς.

Τροπολογία 5

Άρθρο 1

Σημείο (7)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>7) στο άρθρο 49, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 9 «Όσον αφορά τους αγωγούς αερίου από και προς τρίτες χώρες που ολοκληρώθηκαν πριν από τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να παρεκκλίνουν από τα άρθρα 9, 10 11 και 32 και από το άρθρο 41 παράγραφοι 6, 8 και 10 για τα τμήματα των αγωγών που βρίσκονται μεταξύ του συνόρου της δικαιοδοσίας της Ένωσης και του πρώτου σημείου διασύνδεσης, υπό την προϋπόθεση ότι η παρέκκλιση δεν αποβαίνει σε βάρος του ανταγωνισμού ή της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου στην Ένωση ή της ασφάλειας του εφοδιασμού στην Ένωση. Η παρέκκλιση είναι περιορισμένη χρονικά και/ή μπορεί να υπόκειται σε όρους οι οποίοι συμβάλλουν στην εκπλήρωση των ανωτέρω όρων. Όταν ο εν λόγω αγωγός αερίου βρίσκεται στη δικαιοδοσία περισσότερων του ενός κρατών μελών, το κράτος μέλος εντός της επικράτειας του οποίου βρίσκεται το πρώτο σημείο διασύνδεσης αποφασίζει για τη χορήγηση παρέκκλισης σχετικά με τον αγωγό. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν κάθε απόφαση επί παρέκκλισης σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο εντός ενός έτους από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.»</p>	<p>7) στο άρθρο 49, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 9 «Όσον αφορά τους αγωγούς αερίου από και προς τρίτες χώρες που ολοκληρώθηκαν πριν από τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να παρεκκλίνουν από τα άρθρα 9, 10 11 και 32 και από το άρθρο 41 παράγραφοι 6, 8 και 10 για τα τμήματα των αγωγών που βρίσκονται μεταξύ του συνόρου της δικαιοδοσίας της Ένωσης και του πρώτου σημείου διασύνδεσης, υπό την προϋπόθεση ότι η παρέκκλιση δεν αποβαίνει σε βάρος του ανταγωνισμού ή της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου στην Ένωση ή της ασφάλειας του εφοδιασμού στην Ένωση. Η παρέκκλιση είναι περιορισμένη χρονικά, θα ισχύει το αργότερο έως... [τρία έτη από την έναρξη ισχύος της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας] και υπόκειται σε όρους οι οποίοι συμβάλλουν στην εκπλήρωση των ανωτέρω όρων. Όταν ο εν λόγω αγωγός αερίου βρίσκεται στη δικαιοδοσία περισσότερων του ενός κρατών μελών, το κράτος μέλος εντός της επικράτειας του οποίου βρίσκεται το πρώτο σημείο διασύνδεσης αποφασίζει για τη χορήγηση παρέκκλισης σχετικά με τον αγωγό. Η απόφαση κοινοποιείται αμελλητί από την αρμόδια αρχή στην Επιτροπή, μαζί με όλες τις σχετικές με την εν λόγω απόφαση πληροφορίες. Εντός περιόδου 2 μηνών από την κοινοποίηση, η Επιτροπή δύναται να λάβει απόφαση που θα απαιτεί από το κράτος μέλος να τροποποιήσει ή να αποσύρει την απόφαση χορήγησης παρέκκλισης. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν κάθε απόφαση επί παρέκκλισης σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο εντός ενός έτους από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.»</p>

Αιτιολογία

Για λόγους ασφάλειας δικαίου, είναι σημαντικό να τεθεί σαφής προθεσμία για τις παρεκκλίσεις.

II. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

1. υπενθυμίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν σε πολλές περιπτώσεις σημαντικές αρμοδιότητες όσον αφορά την παροχή και/ή τη διανομή ενέργειας, τον σχεδιασμό και την προστασία του περιβάλλοντος, την ενίσχυση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, καθώς και ως συνομιλητές με τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις εθνικές αρχές σε θέματα παροχής ενέργειας

2. υπογραμμίζει ότι η διαθεσιμότητα επαρκών ποσοτήτων φυσικού αερίου σε λογικές τιμές από αξιόπιστους προμηθευτές μέσω σύγχρονων, ασφαλών και ανθεκτικών υποδομών εισαγωγής αποτελεί το θεμέλιο ενός βιώσιμου βιοτικού επιπέδου για τις τοπικές και περιφερειακές κοινότητες, καθώς και βασικό πόρο για επιχειρηματικές δραστηριότητες που συμβάλλουν στη διασφάλιση της εργασίας και της αξιοπρέπειας στους πολίτες των εν λόγω κοινοτήτων. Τέλος, υπογραμμίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δεσμευτεί να μειώσει έως το έτος 2050 τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 80 έως 95 % σε σχέση με τα επίπεδα του 1990, σύμφωνα με τους στόχους πολιτικής της ΕΕ ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Ενεργειακός χάρτης πορείας για το 2050 [COM(2011) 885 final].

3. επισημαίνει ότι οι ανάγκες εισαγωγής φυσικού αερίου της ΕΕ αναμένεται να αυξηθούν και πάλι κατά τα επόμενα έτη, αφενός, λόγω της προοπτικής αύξησης της εγχώριας ζήτησης και, αφετέρου λόγω της μείωσης της παραγωγής της ΕΕ. Υπογραμμίζει ότι τα έργα υποδομής, στα οποία δίνεται πρόσβαση σε έναν μοναδικό προμηθευτή σε πάνω από το 40 % του δυναμικού εισαγωγών της ΕΕ ή της σχετικής ομάδας κινδύνου —όπως ορίζεται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938— όπως ο αγωγός Nord Stream 2 αποτελούν απειλή για την ενεργειακή ασφάλεια και την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς. Για να μετριαστούν οι κίνδυνοι αυτοί, κρίνεται απαραίτητη η πλήρης συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της οδηγίας για το φυσικό αέριο, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση τρίτων, τον διαχωρισμό, καθώς και τη διαφανή, χωρίς διακρίσεις και ανάλογη του κόστους τιμολόγηση·
4. τονίζει ότι η διαδικασία ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου στην ΕΕ είναι υπό εξέλιξη και ότι εξαρτάται από επιλογές που βελτιώνουν τη ρευστότητα των αγορών προϊόντων και τη διαφοροποίηση των σχετικών πηγών, καθώς και την ανάπτυξη της ικανότητας εισαγωγών, μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το επίπεδο των τιμών του φυσικού αερίου για τους πολίτες των τοπικών και περιφερειακών κοινοτήτων·
5. επισημαίνει ότι η αγορά φυσικού αερίου χαρακτηρίζεται από υψηλή αλληλεξάρτηση μεταξύ της αγοράς των προϊόντων και της αγοράς της σχετικής παραγωγικής ικανότητας. Σε αμφότερες τις αγορές αυτές λειτουργεί η ίδια ζήτηση, αυτή των πρακτόρων διαμετακόμισης, οι οποίοι εξασφαλίζουν τη σύνδεση μεταξύ των πηγών παραγωγής του προϊόντος (κοιτάσματα αερίου εντός και εκτός της ΕΕ και τερματικοί σταθμοί υγροποίησης του φυσικού αερίου, LNG) και της σχετικής τοπικής ζήτησης στην ΕΕ·
6. επαναλαμβάνει συνεπώς ότι (εν αναμονή των χαρακτηριστικών της αγοράς, που συνδέονται με την εξέλιξη των σχετικών υποδομών σε μια Ενεργειακή Ένωση της ΕΕ που αποσκοπεί στην εξασφάλιση ασφαλούς, ανταγωνιστικής και βιώσιμης (Ευρώπη χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών έως το έτος 2050) ενέργειας και βασίζεται στην αρχή της ελεύθερης αγοράς και της αλληλεγγύης), οι νέες ρυθμίσεις πρέπει να σταθμιστούν προσεκτικά και όχι με περιοριστική, αλλά με μακροπρόθεσμη οπτική·
7. επισημαίνει ότι αυτό καθίσταται ακόμη περισσότερο απαραίτητο, δεδομένου του αντίκτυπου που αυτές έχουν στις επενδύσεις και στις επιχειρήσεις σε όσες τοπικές και περιφερειακές κοινότητες διασχίζουν αγωγοί από τρίτες χώρες εισερχόμενοι στο έδαφος της ΕΕ·
8. υπενθυμίζει επίσης ότι οι τοπικές και περιφερειακές κοινότητες ενδέχεται να υποστούν περιβαλλοντικές επιπτώσεις, αν και για τους υποθαλάσσιους αγωγούς ισχύουν αυστηροί κοινοτικοί και διεθνείς περιβαλλοντικοί κανόνες, συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης του Espoo, και το ποσοστό των ατυχημάτων σε εγκαταστάσεις φυσικού αερίου —σε σύγκριση με άλλες ενεργειακές υποδομές— είναι ιδιαίτερα χαμηλό·

Ειδικές συστάσεις

9. υπογραμμίζει ότι για να επιτευχθούν οι ανωτέρω στόχοι, κάτω από αυτές τις συνθήκες, η ΕΕ χρειάζεται: (i) φυσικό αέριο εκτός ΕΕ (το αέριο των σημερινών προμηθευτών και, μελλοντικά, το αέριο των πιθανών προμηθευτών, η σύνδεση με τους οποίους πρέπει να ενθαρρυνθεί) και (ii) να μην εξαρτάται από συγκεκριμένους παραγωγούς/χώρες, και ότι, όπως και σε κάθε νομοθετική πρωτοβουλία, πρέπει να λαμβάνει υπόψη και τους δύο αυτούς αντικειμενικούς περιορισμούς·
10. επαναλαμβάνει ⁽²⁾ ότι τα νέα ενεργειακά έργα στην Ευρώπη πρέπει να επικεντρώνονται στην ενεργειακή διαφοροποίηση και να μην υπονομεύουν το καθεστώς των χωρών διέλευσης, συμπεριλαμβανομένων των χωρών της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας·
11. αναγνωρίζει ότι ορισμένες πρόσφατες πρωτοβουλίες υποδομής για εισαγωγές φυσικού αερίου, και ιδιαίτερα ο αγωγός Nord Stream 2, αν και συμβάλλουν στην αύξηση των οδών εφοδιασμού, ενδέχεται να αποτελέσουν πρόβλημα για την ασφάλεια του εφοδιασμού ορισμένων άλλων κρατών μελών και ιδίως ορισμένων τοπικών και περιφερειακών κοινοτήτων, επισημαίνοντας ότι στα προβλήματα αυτά πρέπει να δοθούν απαντήσεις με βάση την αρχή της αλληλεγγύης, της εσωτερικής αγοράς σε ενωσιακό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και της εκτίμησης του κινδύνου, τόσο όσον αφορά την ασφάλεια εφοδιασμού όσο και την ασφάλεια των ίδιων των εγκαταστάσεων με βάση κατάλληλους ενωσιακούς κανόνες·
12. υπενθυμίζει ότι, εν προκειμένω, υπήρξε φόβος για την ενίσχυση της δεσπόζουσας θέσης ορισμένων προμηθευτών φυσικού αερίου εκτός ΕΕ, με αποτέλεσμα τις στρεβλώσεις των τιμών και για την απειλή που θα μπορούσαν να αποτελέσουν πρωτοβουλίες όπως ο αγωγός Nord Stream 2, για την αναγκαία διαφοροποίηση των εκτός ΕΕ πηγών ενέργειας της Ένωσης·
13. επικροτεί συνεπώς την εν λόγω νομοθετική πρωτοβουλία που δρομολόγησε η Επιτροπή, αν και σημειώνει τη σημασία της διενέργειας μιας αναγκαίας εκτίμησης αντικτύπου, σύμφωνα με τη Διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου ⁽³⁾·

⁽²⁾ CIVEX-VI/011

⁽³⁾ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1).

14. επισημαίνει ωστόσο ότι οι απαντήσεις πρέπει πάντοτε να λαμβάνουν υπόψη την παγίωση της Ενεργειακής Ένωσης και το γενικό συμφέρον της ΕΕ, το οποίο παραμένει υπέρτατο για όλα τα κράτη μέλη, καθώς και την αναγκαία τήρηση, πέραν της αρχής της αλληλεγγύης, και των αρχών της αναλογικότητας και της επικουρικότητας, για την οποία η γερουσία ενός κράτους μέλους της ΕΕ θεωρούσε ότι απειλείται σε αυτήν την περίπτωση·
15. σημειώνει, εν προκειμένω και έχοντας υπόψη την προαναφερθείσα σύνδεση μεταξύ παραγωγικής ικανότητας (υποδομών εισαγωγής) και προϊόντος (φυσικό αέριο), ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε λύσεις που να μην αποθαρρύνουν τις επενδύσεις σε νέες εγκαταστάσεις εισαγωγής (π.χ. υπεράκτιες εγκαταστάσεις από τη Μέση Ανατολή προς την Ελλάδα, οι οποίες θα μπορούσαν να συμβάλουν στη διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού των κρατών μελών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης) ούτε να δυσχεραίνουν τη διαχείριση των υφιστάμενων, καθώς αυτό θα μπορούσε να έχει το παράδοξο αποτέλεσμα —με τη μείωση των ευκαιριών εισαγωγής— να καταστεί η ΕΕ πιο εξαρτημένη από τους σημερινούς προμηθευτές·
16. επισημαίνει ότι η υιοθέτηση μιας τέτοιας προσέγγισης που δεν αποθαρρύνει νέες επενδύσεις και δεν δημιουργεί υπερβολική πρόσθετη επιβάρυνση στη διαχείριση των υφιστάμενων υποδομών εισαγωγών θα συμβάλει στην άρση ανησυχιών για τον πιθανό αρνητικό και ανεπιθύμητο αντίκτυπο της προτεινόμενης οδηγίας στην αγορά και στους φορείς εκμετάλλευσης, που εκφράστηκαν κατά τη διαβούλευση που δρομολόγησε η Επιτροπή·
17. υπενθυμίζει ειδικότερα ότι, για το θέμα αυτό, ένας συναρμόδιος οργανισμός όπως η ένωση Eurogas έχει εκφράσει τη λύπη της για: (i) τον αντίκτυπο της αναδρομικής ισχύος της πρότασης όσον αφορά την ασφάλεια των επενδύσεων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί (δεδομένου του νομικού πλαισίου και του χρονοδιαγράμματος που θα τροποποιηθούν εκ των υστέρων) τις υφιστάμενες υποδομές και τις θεμιτές προσδοκίες των επενδυτών· (ii) τη νομική και πολιτική δυσκολία (σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο) επαναδιαπραγμάτευσης των σχετικών υφιστάμενων διακυβερνητικών συμφωνιών με τρίτες χώρες χωρίς τη συναίνεσή τους· και (iii) τους προαναφερθέντες κινδύνους και τις δυσκολίες που θα μπορούσαν να προκύψουν από τους νέους αγωγούς για τη μελλοντική ασφάλεια του εφοδιασμού στην ΕΕ·
18. προτείνει, υπό το πρίσμα των ανωτέρω, και σύμφωνα με τις άρρηκτα συνδεδεμένες αρχές της επικουρικότητας, της αναλογικότητας και της αλληλεγγύης, τροπολογίες οι οποίες: i) να επιτρέπουν στα όργανα της ΕΕ να προλαμβάνουν ή να επιλύουν προβλήματα που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν ορισμένα κράτη μέλη ως αποτέλεσμα πρωτοβουλιών άλλων κρατών μελών στον τομέα της υποδομής που ενδέχεται να ενισχύουν δεσπόζουσες θέσεις ή να μειώνουν τη διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών της ΕΕ από τρίτες χώρες, όπως αναφέρεται στο σημείο 10 ανωτέρω· ii) να προστατεύουν από τους κινδύνους στην ασφάλεια του εφοδιασμού της ΕΕ στο σύνολό της· και (iii) να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο και τις διεθνείς υποχρεώσεις της ΕΕ·
19. στο πλαίσιο αυτό καλεί την Επιτροπή, σε σχέση με την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας στα χωρικά ύδατα, να επαληθεύσει την απαραίτητη συμμόρφωση (και κατά συνέπεια να βαθμονομήσει την επέκταση αυτή) σε σχέση με τις διατάξεις της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της Θάλασσας του Montego Bay (UNCLOS)·
20. τονίζει ότι η ανωτέρω προσέγγιση καθιστά δυνατή την επίτευξη εναρμόνισης των αναγκαίων πολιτικών αντιδράσεων με τον απαραίτητο σεβασμό των νομικών περιορισμών της νομοθεσίας της ΕΕ, όσον αφορά την κυκλοφορία των κεφαλαίων, και των περιορισμών του διεθνούς δικαίου (UNCLOS, ΠΟΕ, κανόνες προστασίας των επενδύσεων)·
21. υπογραμμίζει την προσπάθεια που καταβάλλει η ΕτΠ —κατά την άσκηση του ρόλου της σε αυτό το θέμα— προκειμένου να βρει κοινές λύσεις στα υπό συζήτηση προβλήματα και ελπίζει ότι την ίδια προσπάθεια θα καταβάλουν και τα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ, τα οποία προτρέπει να εγκρίνουν την τροποποίηση της οδηγίας.

Βρυξέλλες, 16 Μαΐου 2018.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Karl-Heinz LAMBERTZ

ISSN 1977-0901 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2415 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL